Coperta : GABRIEL BRATU
Ilustrația coperții : Eseale de FRANÇOIS DESNOYERS

ISBN 973-556-025-9

RUDYARD KIPLING

Căpitani curajoşi

Traducere de EMIL SIRBULESCU

EDITURA LITERATORUL
CRAIOVA, 1992

CAPITOLUL I

Ușa deschisă a fumoarului lăsase cale liberă ceții Atlanticului de nord, în vreme ce pachebotul uriaș se legăna și se ridica, făcînd să sune sirena pentru a preveni flota de pescuit.

— Nu e pacoste mai mare la bord decît copilul ăsta a lu' Chayne, zise un bărbat într-o manta vătuită, trîntind cu zgomot ușa în urma lui. N-avem nevoie de el pe-aici. Prea e verde !

— Îi știu io p-ăștia, e plină America de ei. Ascultați-mă pe mine, la cît plătesc ei ar trebui să aducem gratis funiile cu care să-i altoim, făcu un neamț albit de vreme, între două îmbucături dintr-un sanviș.

— Aiurea ! N-o să i se-ntîmple nimic. Nu poți decît să-i plingi de milă, rosti tărăgănat un newyorkez, întinzîndu-se cît era de lung la lumina umedă a cerului. De mic l-au tîrît din hotel în hotel. Am vorbit cu mamă-sa azi dimineață. Plăcută femeie, dar n-are impresia că-l stăpînește... Acum pleacă în Europa să-și termine studiile.

— Nici măcar nu le-a început, interveni altul, din Philadelphia de loc, strîns covrig într-un colț. Flăcăul ăsta mi-a zis că are două sute pe lună bani de buzunar. Și nici n-a împlinit șaișpe ani.

— Bătrînu' e la drumu' de fier, nu ? întrebă neamțul.

— Corect. Drumul de fier și mine și cherestea și transporturi. Și-a construit antrepozite la San Diego, ăl bătrîn, și încă unu' la Los Angeles. Ale lui sînt jumate de duzină din căile ferate, jumate din cheresteaua de pe coastele Pacificului, iar el o lasă pe nevastă-sa să-i cheltuie banii, continuă cel din Philadelphia cu jumătate de gură. Vestu nu-i pe măsura ei, zice ea. Colindă de colo pînă colo cu ăla micu și cu nervii ei, încercînd să găsească ceva cu care să-i mai distreze, zic eu. Florida, Adirondacks, Lakewood, Hot Springs, New York și iar de la cap. Iar el nu face mai multe parale decît un lucrător dintr-un hotel de mîna a doua. Va fi o sfîntă teroare cînd va termina cu Europa.

— Care-i treaba cu bătrînul care-l îngrijește personal ? se auzi din nou vocea din mantaua de molton.

— Bătrînul adună paralele. Cred că nu vrea să se lege la cap. O să vadă el ce greșală a făcut peste cîțiva ani. Păcat, că are multe părți bune băiatu' ăsta, totul e să știi cum să ajungi la ele.

— Doar cu funia, doar cu funia, mîrîi neamțul.

Încă o dată se auzi ușa trîntindu-se și un băiat slăbuț, zvelt, poate de vreo cincisprezece ani, cu o țigară pe jumătate fumată atîrnîndu-i în colțul gurii, se aplecă peste balustrada pasarelei înalte. Obrazul de un galben păstos nu-i stătea bine unuia de vîrsta sa, iar întreaga-i înfățișare era un amestec de nehotărîre, bravură și eleganță foarte ieftină. Purta un tricou vișiniu, pantaloni trei sferturi, ciorapi roșii, pantofi de sport și o șapcă tot roșie, tricotată, lăsată pe ceafă.

— Hei, e groasă afară. Se aud bărcile pescarilor cîrîind în jurul nostru. Ce ziceți, n-ar fi grozav să răsturnăm vreuna dintre ele ? spuse el cu o voce puternică, înaltă, însoțindu-și cuvintele cu un fluierat printre dinți și o privire aruncată celor de față.

— Închide ușa, Harvey, interveni newyorkezul. Închide ușa și rămîi afară. N-are nimeni nevoie de tine pe-aici.

— Cine-o să mă oprească ? replică el netulburat. Oare dumneata mi-ai plătit traversarea, dom-le Martin ? Cred că am aceleași drepturi pe aici ca oricare dintre voi, continuă el, luînd o pereche de zaruri de pe o tablă și începînd să le arunce, mai întîi cu dreapta, apoi cu stînga. Ce-ați zice de-un pocheraș între noi, domnilor, să mai ieșim din amorțeala asta ?

Nimeni nu-i răspunse, iar el continuă să pufăie din țigară, legănîndu-și picioarele și bătînd darabana în masă cu degetele cam murdare, după care scoase un sul de bancnote, de parcă ar fi vrut să le numere.

— Cum se mai simte mama în după amiaza aceasta ? întrebă unul dintre cei prezenți. N-am văzut-o la prînz.

— Cred că e-n cabina ei. Aproape întotdeauna se simte rău pe ocean. Am să-i dau cameristei cincisprezece dolari pentru că are grijă de ea. Nu cobor la ea mai mult decît trebuie. Am un simțămînt ciudat cînd trec pe lîngă oficiul majordomului. Știți, acum este pentru prima dată cînd mă aflu pe ocean.

— Dar nu te mai scuza, Harvey.

— Păi cine se scuză ? Acum e prima dată cînd traversez oceanul, domnilor, și fără a mai pune la socoteală prima zi, nu mi-a fost rău de loc. Nu, domnilor, încheie el bătînd triumfător cu pumnul în masă și continuă să-și numere banii, cu degetul muiat în gură.

— Of, ești o mașină de mînă-ntîi și cu eticheta la vedere. Dacă nu ai grijă vei ajunge o datorie de toată frumusețea pentru țara ta.

— Știu. Am fost, sînt și voi fi mereu un american. Le arăt eu lor cînd voi pune piciorul în Europa. Poftim ! Mi s-a stins țigara. Nu pot să fumez mahorca pe care mi-o vinde ospătarul. Are cumva vreunul dintre domniile voastre un adevărat trabuc turcesc ?

Pentru o clipă își făcu apariția inginerul șef, roșu la față, zîmbitor, cu apa șiroind pe el.

— Ascultă, Mac, strigă Harvey plin de voie bună. Cum merge treaba ?

— Nu altfel decît de obicei, se auzi, grav, răspunsul. Tinerii sînt la fel de politicoşi ca întotdeauna cu cei vîrstnici, iar aceştia chiar că se străduiesc să aprecieze acest lucru.

Dintr-un colţ veni un chicotit gros. Neamţul îşi deschise tabachera, oferindu-i lui Harvey un trabuc negru zbîrcit.

— Iată aparatul de fumat pe măsura ta, tinere al meu prieten, spuse el. Vrei să-l încerci ? Da ? Atunci vei fi veşnic fericit.

— N-ajunge una de-asta să mă doboare pe mine, răspunse Harvey aprinzînd teribilul obiect, o havana Wheeling.

— Asta mai vedem noi, replică neamţul. Pe unde ne mai aflăm, domnule Mactonal ?

— Exact unde trebuie, sau pe-aproape. Astă seară vom fi deasupra Marelui Platou dar, în general vorbind, chiar acum ne aflăm în mijlocul flotei de pescuit. Am şters trei bărci pînă acum şi aproape că am smuls tangonul unui francez de la prînz încoace ; ce să mai vorbim, navigaţie strînsă.

— Îţi place trabucul meu, care va să zică ? întrebă neamţul văzînd ochii înlăcrimaţi ai lui Harvey.

— Minunat, o aromă perfectă, răspunse acesta cu dinţii strînşi. Parc-am mai încetinit o leacă, nu ? Am să ies un pic să văd ce spune lohul.

— Şi eu aş face la fel dacă aş fi în locul tău, conchise neamţul.

Harvey se tîrî pe punţile ude pînă la cea mai apropiată balustradă. Era cum nu se poate mai nefericit, dar văzîndu-l pe stevard legînd scaunele unul de altul şi pentru că se lăudase în faţa acestuia că nu avusese niciodată rău de mare, mîndria îl făcu să-şi continue drumul spre puntea celui de-al doilea salon de la pupa, punte care se termina bombată ca o spinare de broască ţestoasă. Puntea era pustie iar Harvey reuşi să ajungă la capătul ei cel mai înde-

părtat, lîngă catarg. Acolo se apleacă peste bord într-o agonie lipsită de vlagă, havana Wheeling împreună cu legănarea hulei făcînd totul pentru a-l secătui de suflet. Simţea că i se umflă capul. În faţa ochilor îi dansau scînteieri diamantine, în vreme ce călcîiele îi fluturau prin aer, trupul părînd a-şi pierde propria greutate. Leşină din pricina răului de mare, iar o legănare a navei îl aruncă peste grilaj, pe marginea alunecoasă a carapacei de broască ţestoasă. După care mama valurilor, cenuşie, ţîşni din ceaţă nu prea sus şi, prinzîndu-l pe Harvey sub un braţ, îl smulse ducîndu-l spre bordul de sub vînt : marele verde se închise deasupra lui, iar băiatul adormi liniştit.

Îl trezi sunetul unei sirene, ca aceea cu care erau chemaţi la masă la şcoala de vară pe care o frecventase cîndva la Adirondacks. Încet îşi reaminti că el este Harvey Cheyne, înecat şi mort în mijlocul oceanului, dar era prea slăbit pentru a face şi alte legături. Un miros nou îi umplea nările ; fiori reci şi lipicioşi îi străbăteau trupul şi era plin de apă sărată, fără putinţa de a face ceva în această privinţă. Cînd deschise ochii, observă că se află încă la suprafaţa mării, aceasta zburdînd în jurul lui cu valuri argintii, iar el zăcea pe o grămadă de peşti pe jumătate morţi, cu faţa spre un spate de om lat în umeri şi îmbrăcat într-un jerseu albastru.

— Nu e-n regulă, îşi spuse băiatul. De bună seamă că sînt mort iar chestia asta trebuie să fie responsabil pe-aici.

Gemu, iar respectivul întoarse capul, arătînd o pereche de cercei mici, de aur, pe jumătate ascunşi în părul negru, cîrlionţat.

— Aha ! Ţi-e un pic mai bine acum ? făcu acesta. Stai liniştit, sîntem pe calea cea bună.

Cu o uşoară smucitură a vîslelor împinse înainte prora tremurătoare a bărcii pe o mare fără spume, care o ridica pînă la douăzeci de picioare, numai pentru a o lăsa să alunece în hăul sticlos de dedesubt. Dar toată această ascen-

siune pe munți nu avea darul de a întrerupe pălăvrăgeala jerseului albastru.

— Bună treabă, zic, al naibii de bună, că te-am prins. Da' și mai bună treabă, zic eu, că vaporul tău n-a dat peste mine. Cum ai făcut de-ai căzut peste bord ?

— Mi-a fost rău, răspunse Harvey, rău de tot, și n-am putut să mă țin.

— Am sunat la timp din sirenă, iar vaporul tău s-a tras mai într-o parte. Apoi te văd pe tine căzînd. Cuuum ? Îmi zic, l-a făcut bucăți elicea, dar tu vii și iar vii către mine și eu te trag în barcă, sus, ca pe-un pește mare. Așa că n-ai să mori de data asta.

— Unde mă aflu ? întrebă Harvey care, de acolo de unde zăcea, nu-și vedea viața într-o prea mare siguranță.

— Ești cu mine în barcă... Manuel îmi zice, de pe goeleta *We're Here** din Gloucester. Eu locuiesc la Gloucester. Uite-acuși stăm la masă. Ei, ce zici ?

Parcă avea două perechi de mîini și un cap de fontă pentru că, nemulțumit că sufla într-o cochilie mare, trebuia neapărat să mai stea și în picioare, legănîndu-se odată cu barca cu fundul plat și lansînd în ceață un strigăt răgușit, pătrunzător. Cît a durat această distracție Harvey nu-și amintea, pentru că în tot acest timp zăcuse pe spate îngrozit de priveliștea valurilor cu creasta înspumată. I s-a părut că a auzit o sirenă și un tun și strigăte. Ceva, mai mare decît barca, dar la fel de agitat, s-a conturat alături de ei. Mai multe voci se auzeau deodată ; se pomeni aruncat într-o gaură întunecată, mișcătoare, unde bărbați în haine de ploaie îi dădură să bea ceva fierbinte, îi scoaseră hainele, iar el căzu într-un somn adînc.

Cînd se trezi ascultă primul clopot care chema la micul dejun pe vapor, mirîndu-se de ce cabina lui se micșorase într-atîta. Întorcîndu-se, privi într-o peșteră triunghiulară, strîmtă, luminată de o lampă atîrnată de o grindă uriașă, pătrată. Nu departe de el o masă triunghiulară se întin-

* Noi sîntem aici (în limba engleză, în original).

dea de la colțul făcut de arce pînă la arborele trinchet. La capătul celălalt, înapoia unei mașini de gătit Plymouth, mult întrebuințată, stătea un flăcău cam de vîrsta lui, cu o față roșie, turtită, și o pereche de ochi cenușii scînteietori. Era îmbrăcat într-un jerseu albastru și cizme înalte de cauciuc. Cîteva perechi din același fel de încălțăminte, o pălărie veche și niște ciorapi vechi de lînă zăceau pe podea, iar mai multe haine de ploaie negre și galbene se legănau agățate lîngă priciuri. I se părea că locul este tot atît de plin de mirosuri urîte ca un balot bine burdușit de bumbac. Mantăile de ploaie aveau o anumită duhoare proprie care asigura un fel de miros de fond pentru celelalte mirosuri de pește prăjit, grăsime arsă, vopsea, ardei și tutun rînced. Iar toate acestea, la rîndul lor, se încadrau în mirosul specific goeletei, combinat cu acela de apă sărată. Harvey constată cu scîrbă că nu avea cearșafuri pe pat. Se afla întins pe o bucată soioasă de dril, plină de noduri și sfărîmături de cărbune. Pe deasupra, nici deplasarea goeletei nu era ca aceea a unui vapor adevărat. Nici nu aluneca, nici nu se legăna ; mai degrabă se bîțîia într-un mod prostesc, fără sens, ca un mînz la capătul unui căpăstru. Auzea zgomotul făcut de apă undeva, aproape, iar grinzile scîrțîiau și se văietau în jurul lui. Toate acestea îl făcură să murmure, cuprins de desperare, și să se gîndească la mama lui.

— Te simți mai bine, îl întrebă flăcăul, zîmbind. Vrei niște cafea ? îl întrebă el, aducîndu-i o cană de cositor plină, pe care o îndulci cu melasă.

— Lapte nu există ? întrebă Harvey privind în jur la șirul întunecat de paturi suprapuse, de parcă se aștepta să găsească o vacă acolo.

— Ei bine, nu e, răspunse flăcăul. Și nici nu cred că vom vedea vreun strop pînă la mijlocul lui septembrie. Nu e rea cafeaua. Eu am făcut-o.

Harvey bău în tăcere, după care flăcăul îi dădu o farfurie plină de bucăți de carne de porc, prea prăjite, pe care le mîncă lacom.

— Ți-am uscat hainele. Cred că s-au strîmtat puțin, continuă flăcăul. Nu prea se potrivesc ele cu noi, nici una. Răsucește-te puțin să vezi dacă ești rănit.

Harvey se întinse în toate direcțiile, dar nu constată nici o vătămare.

— Asta-i bine, spuse flăcăul din toată inima. Aranjază-te și urcă pe punte. Tata vrea să te vadă. Eu sînt fiul său — Dan mi se spune — și sînt ajutorul bucătarului și fac tot ce este prea murdar pentru bărbații de la bord. Nu mai e alt băiat pe-aici în afară de mine, de cînd Otto a căzut peste bord — nu era decît un amărît de olandez și n-avea decît douăzeci de ani cînd s-a întîmplat. Dar cum se face c-ai căzut peste bord într-o mare absolut calmă ?

— N-a fost de loc o mare calmă, răspunse Harvey posomorît. A fost furtună iar eu am avut rău de mare. Trebuie să mă fi rostogolit peste balustradă.

— Ieri și azi noapte a fost o hulă mai puțin obișnuită, spuse flăcăul, dar dacă așa crezi tu că arată o furtună, continuă el fluierînd, vei afla mai multe pînă a ajunge la destinație. Grăbește-te ! Te-așteaptă tata.

Aidoma multor altor tineri nefericiți, Harvey nu primise niciodată în viața lui un ordin direct — niciodată, cel puțin, fără explicații îndelungate și uneori înecate în lacrimi, asupra avantajelor executării ordinului și a rațiunilor care stăteau la baza solicitării. Doamna Cheyne trăia cu spaima că îi va tulbura spiritul, ceea ce, probabil, era rațiunea pentru care ea însăși se afla la limita unei prăbușiri nervoase. Iar el nu putea înțelege de ce se aștepta de la el să alerge din plăcerea oricui, așa că spuse acest lucru.

— Tatăl tău poate să coboare pînă aici dacă este atît de nerăbdător să-mi vorbească. Vreau să mă duc la New York imediat. Va fi plătit pentru asta.

— Ascultă, tată, strigă Dan prin chepeng, cu ochii mari la grozăvia și frumusețea acestei glume care-i fusese dat s-o audă. Zice că poți să cobori și să-l vezi, dacă dorești neapărat. Ai auzit, tată ?

— Termină cu prostiile, Dan, și trimite-l la mine, veni răspunsul în cea mai groasă voce pe care Harvey o auzise vreodată ieșind dintr-un piept de om.

Dan rise pe înfundate și-i aruncă lui Harvey pantofii săi deformați. Era ceva în tonurile de pe punte care îl făcu pe băiat să-și ascundă mînia teribilă și să se consoleze la gîndul dezvăluirii treptate a poveștii sale și a bogăției tatălui său în drumul de întoarcere acasă. Această salvare va face cu siguranță din el un erou pe viață pentru prietenii săi. Așa că se cocoță pe punte pe o scară perpendiculară și ajunse în cele din urmă, împiedicîndu-se de o mulțime de alte obstacole, la locul unde un bărbat scund, dar bine făcut, proaspăt ras, cu sprîncene cărunte, aștepta pe o treaptă care ducea la puntea de cart. Hula trecuse în timpul nopții, lăsînd locul unei mări nesfîrșite, uleioase, punctată la orizont de pînzele unei duzini de bărci de pescuit. Între ele se aflau pete mici, negre, marcînd locul unde pescuiau acele bărci cu fundul plat. Goeleta, cu o pînză triunghiulară pe catargul principal, juca la ancoră, și — cu excepția omului de pe acoperișul cabinei sau al „casei", cum i se mai spunea — era părăsită.

— 'Neața, sau mai degrabă „Bună ziua", c-ai dormit aproape o zi și-o noapte, tinere, răsună salutul.

— 'Neața, răspunse Harvey, căruia nu-i plăcea să i se spună „tinere".

— Iar acum să auzim toată povestea. Mai întîi de toate, e de-a dreptul providențial pentru toată lumea. Care ți-o fi numele ? De unde vii (bănuim că de la New York) și încotro te îndrepți (bănuim că spre Europa) ?

Harvey își dădu numele, numele pachebotului și o scurtă istorisire a accidentului, încheind cu solicitarea de a fi dus imediat la New York unde tatăl său va plăti orice i s-ar fi cerut.

— Hm, făcu bărbatul proaspăt ras, destul de neatins de finalul discursului lui Harvey. Nu pot crede că avem vreo părere deosebită despre oricare bărbat, sau chiar

băiat, care cade peste bord de pe felul acela de pachebot pe o mare absolut calmă. Mai ales cînd scuza lui este că a avut rău de mare.

— Scuză ! strigă Harvey. Îţi închipui că m-aş lăsa să cad peste bord în bărcuţa ta împuţită ca să mă distrez ?

— Fără a şti ce înţelegi tu prin distracţie, nu-ţi pot răspunde corect, tinere. Dar dacă aş fi în locul tău, n-aş porecli în fel şi chip nava care, graţie Providenţei, a fost mijlocul salvării tale. În primul rînd, dovedeşte lipsă de credinţă. În al doilea rînd, îmi tulbură sentimentele, iar eu sînt Disko Troop de pe *We're Here*, din Gloucester, ceea ce se pare că nu-ţi este foarte clar.

— Nu ştiu şi nu-mi pasă, spuse Harvey. Sînt suficient de recunoscător că am fost salvat şi toate celelalte, bine-înţeles, dar aş vrea să înţelegi că vei fi cu atît mai bine plătit cu cît mă vei duce mai repede la New York.

— Cum adică ? întrebă Troop, ridicînd o sprînceană păroasă deasupra unui ochi de un albastru deschis, bănuitor.

— Dolari şi cenţi, răspunse Harvey, bucuros la gîndul că face o impresie. Dolari şi cenţi, bani gheaţă, continuă el, împlîntîndu-şi o mînă într-un buzunar şi umflîndu-şi puţin abdomenul, ceea ce reprezenta felul său de a face pe grozavul. Ai făcut cea mai bună treabă din viaţa ta cînd m-ai tras la bord. Sînt unicul fiu al lui Harvey Cheyne.

— Are noroc, făcu Disko sec.

— Iar dacă nu ştii cine este Harvey Cheyne, înseamnă că nu prea ştii mare lucru. Asta-i tot. Iar acum întoarce şi să ne grăbim.

— Poate c-o să mă-ntorc, poate că nu. Pînă una-alta, mai dă drumu' la curea, tinere. Ai burta plină de merindele mele.

Harvey auzi un chicotit din direcţia lui Dan, care îşi făcea de lucru pe lîngă butucul catargului principal, iar sîngele îi năvăli în faţă.

— Vom plăti și pentru asta, spuse el. Cînd presupui că vom ajunge la New York ?

— Nu-mi mai trebuie New York. Nici Boston. Prin septembrie poate vom vedea Eastern Point, iar tatăl dumitale — îmi pare tare rău că n-am prea auzit vorbindu-se de el — mi-o da zece dolari după toată vorbăria ta. Ori s-ar putea foarte bine să nu-mi dea.

— Zece dolari ! Păi, privește aici, eu... sări Harvey căutîndu-și în buzunare teancul de bancnote. Dar tot ce scoase la iveală se dovedi a fi un pachet de țigări umezite.

— Astea nu-s monedă legală și fac și rău la plămîni. Aruncă-le peste bord, tinere, și mai încearcă o dată.

— Mi-au fost furați ! strigă Harvey furios.

— Așadar trebuie să mai aștepți pînă a-l întîlni pe tatăl tău ca să mă plătească.

— O sută treizeci și patru de dolari — toți furați, spuse Harvey căutîndu-se înnebunit prin buzunare. Dă-mi banii înapoi !

O schimbare curioasă se văzu pe chipul înăsprit al lui Troop.

— Ce-ai fi putut tu face la vîrsta ta cu o sută treizeci și patru de dolari, tinere ?

— Erau o parte din banii mei de buzunar — pentru o lună, răspunse Harvey, gîndindu-se că aceea va fi lovitura de grație, ceea ce a și fost, indirect.

— Ooo ! O sută treizeci și patru de dolari nu-s decît o parte din banii lui de buzunar — și asta doar pentru o lună ! Așa-i că nu-ți amintești să te fi lovit de ceva cînd ai căzut ? Hai să zicem c-ai dat cu capul de un montant. Bătrînul Hasken, de pe *Vîntul de est* — Troop parcă vorbea de unul singur —, el s-a împiedicat de un bocaport și a dat cu capul de catargul cel mare, destul de tare. După vreo trei săptămîni, bătrînul Hasken își închipuia că *Vîntul de est* este un distrugător, așa că a declarat război insulei Sable, fincă era britanică, iar bancurile de nisip se întindeau prea departe în larg. L-au legat într-un sac de

dormit, doar capul și picioarele i se vedeau, pentru tot restul drumului, iar acum e acasă la el în Essex, jucîndu-se cu păpușele de cîrpă.

Harvey simțea că se înăbușe de furie, dar Troop continuă :

— Ne pare rău pentru tine. Ne pare foarte rău pentru tine — și ești atît de tînăr. Cred că nu mai avem ce discuta despre bani.

— Bineînțeles că nu. Doar tu i-ai furat.

— Cum îți place. Noi i-am furat, dacă asta te liniștește puțin. Iar acum să vorbim despre întoarcere. Presupunînd că am putea s-o facem, deși nu putem, tu nu ești în starea cea mai potrivită pentru a te întoarce acasă, iar noi tocmai am ajuns deasupra Marelui Platou, unde muncim pentru a ne cîștiga piinea. Noi nu vedem jumate dintr-o sută de dolari pe lună, să nu mai pomenim de bani de buzunar. Iar dacă ne ajută norocul, vom fi din nou la țărm cam în primele săptămîni ale lui septembrie.

— Dar... dar acum sîntem în mai și nu pot sta aici fără să fac nimic doar pentru că voi vreți să pescuiți. Nu pot, ascultă-mă.

— Bine zis, bine gîndit ; bine gîndit și bine zis. Nimeni nu-ți cere să nu faci nimic. Sînt o grămadă de treburi pe care le poți face, că Otto a căzut peste bord. Bănuiala mea e că și-a pierdut echilibrul în timpul unei furtuni peste care am dat. Oricum, nu s-a mai întors ca să nege. Dar ai apărut tu, de-a dreptul providențial pentru toți cei interesați. Și totuși, mă gîndesc eu, sînt cîteva lucruri pe care le-ai putea face. Nu-i așa ?

— Pot să vă fac viața ușoară cînd ajungem la țărm, și ție și alor tăi, spuse Harvey, cu o înclinare răutăcioasă a capului, murmurînd vagi aluzii la „piraterie", la care Troop a zîmbit cam cu jumătate de gură.

— Ar mai fi treaba cu vorbitul, am uitat să-ți spun. Cîtă vreme te afli la bord pe *We're Here*, nu trebuie să vorbești mai mult decît e cazul. Fii cu ochii larg deschiși și ajută-l pe Dan să facă ce i se cere, și altele de felul ăsta,

iar eu am să-ţi dau — deşi nu meriţi — zece şi juma' pe lună — să zicem treizeci şi cinci la sfîrşitul călătoriei. Puţină muncă o să te limpezească la creier şi după aia o să ne spui tu despre tata, despre mama şi despre banii tăi.

— Ea e pe pachebot, spuse Harvey cu ochii în lacrimi. Du-mă la New York imediat.

— Sărmana femeie, sărmana femeie ! Oricum, cînd o să te vadă, o să uite totul. Sîntem opt pe goeleta asta şi dacă ne-am întoarce acum — sînt peste o mie de mile — am pierde sezonul de pescuit. Oamenii n-ar fi de acord, presupunînd că eu aş fi cumsecade.

— Dar tatăl meu o să rezolve cum trebuie.

— S-ar strădui, nu mă îndoiesc de asta, dar captura unui întreg sezon înseamnă pînea a opt oameni ; iar tu vei fi mult mai zdravăn cînd o să-l vezi la toamnă. Dă-i drumu' şi ajută-l pe Dan. Zece şi jumate pe lună, cum ţi-am spus, şi, bineînţeles, toţi banii, la fel ca noi toţi.

— Vrei să spui că trebuie să spăl oale şi tigăi şi altele ?

— Ba chiar şi altele. N-ai nici un drept să ridici glasul, tinere.

— Niciodată ! Tatăl meu îţi va da destul ca să-ţi cumperi împuţita asta ulcică de peşte, strigă Harvey, bătînd cu piciorul în punte. Chiar de zece ori mai mult, dacă mă duci la New York în siguranţă ; şi... şi oricum îmi eşti dator o sută treizeci.

— Cuuum ? întrebă Troop, chipul său de fier întunecîndu-se.

— Cum ? Ştii tu prea bine cum. Şi, pe deasupra, îmi ceri să fac munci înjositoare — Harvey era foarte mîndru de acest adjectiv — pînă la toamnă. Iar eu îţi spun că nu vreau. Ai auzit ?

Troop aţinti cu mult interes vîrful catargului principal pentru o bună bucată de timp în vreme ce Harvey îi da tîrcoale ocărîndu-l.

— Guura ! făcu el în cele din urmă. Îmi revizuiesc în minte propriile mele responsabilităţi. E o chestiune de judecată !

— Nu-l mai bate la cap pe tata, îl imploră Dan apropiindu-se și trăgîndu-l pe Harvey de mînecă. L-ai făcut hoț de două sau de trei ori, iar el nu suportă așa ceva de la nici o ființă omenească.

— Nu vreau ! aproape că țipă Harvey, fără a ține seama de sfat, dar Troop rămase în continuare pe gînduri.

— Mi se pare destul de neprietenos, făcu el în cele din urmă, privirea îndreptîndu-i-se spre Harvey. Nu te învinuiesc, nici un strop, tinere, cum nici tu n-o să mă învinuiești pe mine cînd o să-ți mai reversi veninul din trup. Ești chiar sigur că știi ce spui ? Zece și jumătate pentru al doilea mus de pe goeletă — și toți banii la sfîrșit — ca să înveți *și* de dragul sănătății tale. Da sau nu ?

— Nu! strigă Harvey. Du-mă înapoi la New York, sau...

Nu-și mai amintea exact ce a urmat, doar că zăcea pe gura de scurgere a apei, ținîndu-se de un nas sîngerînd, în vreme ce Troop îl privea de sus cu seninătate.

— Dan, îi spuse el fiului său. Nu prea mi-a plăcut mie tînăru' ăsta din cauza judecății sale pripite. Niciodată să nu te lași mînat de judecăți pripite, Dan. Îmi pare rău pentru el, pentru că e precis deranjat la cap. Nu e răspunzător pentru cîte mi-a zis, nici pentru alte afirmații — nici pentru că a sărit singur peste bord, pentru că sînt pe jumătate convins că a făcut-o. Poartă-te bine cu el, Dan, sau o să încasezi dublu față de cît a încasat el. Hemoragia aia îl limpezește la cap. Ajută-l s-o oprească.

Troop coborî solemn în cabină, unde dormea împreună cu ceilalți pescari, lăsîndu-l pe Dan să se îngrijească de nefericitul moștenitor a treizeci de milioane de dolari.

CAPITOLUL II

— Te-am prevenit, spuse Dan în vreme ce picăturile de sînge căzeau grele pe pardoseala neagră, unsă. Tata nu e vreun repezit, dar ai meritat-o. Asta-i bună ! N-are rost s-o pui așa la inimă, continuă el, pe cînd umerii lui

Harvey se ridicau și se coborau spasmodic, într-un plîns fără lacrimi. Știu ce simți. Prima dată cînd tata m-a atins a fost și ultima dată, iar asta s-a întîmplat la prima mea călătorie pe mare. Te face să te simți rău și cam singur. Știu eu bine.

— Așa este, gemu Harvey. Omul ăsta e ori nebun ori beat, și eu nu pot face nimic.

— Să nu-i spui așa ceva lui tata, șopti Dan. E pornit împotriva tuturor băuturilor și, ei bine, el mi-a spus că *tu* ești nebunul. Ce Dumnezeu te-ai apucat să-l faci hoț ? E tatăl meu.

Harvey se ridică, se șterse la nas și spuse povestea teancului de bancnote care-i lipseau.

— Nu-s nebun, încheie el. Numai că tatăl tău n-a văzut mai mult de o hîrtie de cinci dolari o dată, pe cînd tatăl *meu* ar putea cumpăra o barcă la fel ca asta în fiecare săptămînă și n-ar simți pierderea.

— Habar n-ai tu cît valorează *We're Here*. Taică-tu trebuie că are o grămadă de bani. Cum i-a făcut ? Tata spune că ăștia trăzniții nu-s în stare să spună o poveste drept, pînă la cap. Dă-i drumul mai departe.

— Din mine de aur și alte afaceri, din Vest.

— Am citit eu despre chestii d-astea. Te pomenești că și din Vestul îndepărtat ? Colindă de colo pînă colo pe un cal dresat, cu un pistol în mînă, cum am văzut eu la circ ? La asta i se zice Vestul sălbatic și am auzit că pintenii și scările de la cai sînt din argint masiv.

— Chiar că ești un ageamiu, răspunse Harvey, amuzat fără să vrea. Tatăl meu nu folosește caii. Cînd vrea să meargă undeva, ia mașina.

— Ceee ? Ce-o mai fi și aia ?

— Mașina lui personală, desigur. Ai văzut vreodată în viața ta o mașină personală ?

— Slatin Beeman are una, răspunde Dan, precaut. Am văzut-o la garajul unional de la Boston ; trei oameni o mîngîiau ca să meargă. (Dan se referea la spălatul geamurilor).

Dar Slatin Beeman are aproape fiecare cale de fier din Long Island, se zice, și se mai zice și că a cumpărat cam jumate din New Hampshire și a ridicat un gard de jur împrejur și a adus o grămadă de lei și tigri și urși și crocodili și altele. Slatin Beeman ăsta e milionar. Iar eu am văzut mașina *lui*. Da ?

— Ei bine, tatăl meu este ceea ce se numește multimilionar și are două mașini particulare. Pe una a botezat-o după mine, Harvey, iar pe cealaltă după mama, Constance.

— Stai așa, zise Dan. Tata nu mă lasă niciodată să mă jur, dar cred că tu poți s-o faci. Înainte de-a merge mai departe, spune după mine : „Să mor io dacă mint !"

— Bineînțeles, făcu Harvey.

— N-ajunge. Spune așa : „Să mor io dacă nu spun adevărul !"

— Să mor eu chiar în clipa asta, repetă Harvey, dacă fiecare cuvînt pe care l-am rostit nu este adevărul golgoluț.

— O sută treizeci și patru de dolari și toate cele ? Te-am auzit cînd vorbeai cu tata și aproape c-am crezut c-o să te-nghită, la fel cum l-a înghițit chitul pe Iona.

Harvey protestă, roșu la față. Dan era un băiat isteț în felul lui și zece minute de interogatoriu îl convinseră că Harvey nu minte chiar peste tot. Mai mult, se legase cu cel mai înfricoșător jurămînt cunoscut tuturor băieților și încă mai era în viață, cu nasul roșu, trîntit în canal și povestind o minune după alta.

— Doamne Dumnezeule mare, oftă el în cele din urmă din adîncul sufletului său, cînd Harvey termină inventarul mașinii care-i purta numele. După care un zîmbet de bucurie răutăcioasă îi însenină chipul. Te cred, Harvey. Tata a făcut și el o greșală o dată în viața lui.

— Așa e, bineînțeles, răspunse Harvey, care se gîndea deja la o răzbunare înainte de vreme.

— Precis c-o să se-nfurie. Tatii nu-i place să greșească în judecățile sale, continuă Dan lăsîndu-se pe spate și bă-

tîndu-se cu palmele peste coapse. Ooo, Harvey, să nu strici totul dîndu-te de gol.

— N-am chef să mă mai doboare încă o dată. Totuşi, am de gînd să mă împac cu el.

— N-am auzit pînă acum de vreun om care să se mai fi împăcat cu tata. Da precis c-o să dea iar cu tine de pămînt. Cu cît a greşit mai mult, cu atît o să fie mai rău. Dar minele de aur *şi* pistoalele...

— N-am scos o vorbă despre pistoale, i-o tăie Harvey, care încă se mai afla sub jurămînt.

— Aşa e, nici n-ai pomenit. Deci, două maşini particulare, una cu numele tău, alta cu numele ei, două sute de dolari pe lună bani de buzunar, toate aruncate la canal ca să nu munceşti pentru zece juma' pe lună ! E cea mai mare captură a sezonului, pe cinstea mea, exploda Dan chicotind pe înfundate.

— Deci am avut dreptate ? întrebă Harvey, sperînd că a cîştigat un simpatizant.

— Ba n-ai avut dreptate, nici cît negru sub unghie ! Bagă-ţi minţile-n cap şi apucă-te zdravăn de treabă alături de mine, sau o încasezi iarăşi, şi eu o s-o încasez fiindcă-ţi ţin apărarea. Tata îmi trage întotdeauna porţie dublă pentru că sînt fiul lui, şi nu-i place să facă favoruri unora. Cred că eşti cam furios pe tata. Mi s-a întîmplat şi mie, din cînd în cînd. Dar toată flota spune că tata e un om nemaipomenit de corect.

— Aşa arată dreptatea, nu ? întreabă Harvey arătîndu-şi nasul învineţit.

— Asta nu-i nimic. Mai dai afară sîngele rău din tine. Tata ţi-a făcut-o pentru binele tău. Ascultă, nu pot să stau de vorbă cu un om care crede că eu, sau tata, sau oricare de pe *We're Here* e hoţ. Orice ai spune tu, noi nu sîntem adunătură de la capătul docurilor. Sîntem pescari şi am tot navigat împreună de vreo şase ani şi mai bine. Nu care cumva să faci vreo greşeală în privinţa asta. Ţi-am spus că tata nu mă lasă să mă jur. Zice că sînt jurăminte în

deșert și mă altoiește. Dar dacă aș putea să spun ce ai spus tu despre taică-tău și averea lui, aș zice ceva și despre dolarii tăi. Nu știu ce-ai avut prin buzunare cînd ți-am uscat hainele, pentru că nu m-am uitat să văd. Dar, aș zice eu, folosind aceleași cuvinte pe care le-ai folosit și tu un pic mai înainte, că nici eu nici tata — și n-am fost decît noi doi care am avut grijă de tine cînd ai fost adus la bord — nu știm nimic în legătură cu banii. Atît am avut de spus. Acum ce mai zici ?

Sîngele pierdut îi limpezise cu siguranță creierul lui Harvey ; poate că și singurătatea mării avea ceva de-a face cu asta.

— E-n regulă, spuse el, după care privi în jos, încurcat. Mi se pare mie că pentru unul abia scăpat de la înec, n-am prea fost cum ar trebui de recunoscător.

— Ei, ai fost zdruncinat și cam prost, răspunse Dan. Oricum, nu se afla decît tata și cu mine la bord ca să vadă. Bucătarul nu contează de fel.

— Ar fi trebuit să mă gîndesc la pierderea banilor în felul acesta, continuă Harvey, jumătate pentru sine, decît să-i fac hoți pe toți care mi-au ieșit în cale. Unde e tatăl tău ?

— În cabină. Ce mai vrei de la el ?

— Vei vedea, răspunse Harvey și se îndreptă, cam amețit — ce-i drept —, pentru că tot îi mai țiuiau urechile, spre scara cabinei, unde ceasul goeletei atîrna la vedere de la cîrmă. Troop, în cabina vopsită galben-ciocolatiu, își făcea de lucru cu un jurnal și un creion negru uriaș pe care îl sugea în gură din cînd în cînd.

— Nu m-am purtat chiar cum trebuie, făcu Harvey, surprins de propria-i supușenie.

— Iar acum ce nu e-n regulă ? îl întrebă marinarul. Te-ai certat cu Dan, așa-i ?

— Nu, e-n legătură cu domnia voastră.

— Mă aflu aici ca să te ascult.

— Ei, bine, eu... eu mă aflu aici ca să retractez cele spuse, continuă Harvey foarte repede. Cînd un om este salvat de la înec...

— Ce e ? Vei ajunge un bărbat dacă o ţii tot aşa.

— ...n-ar trebui să-i vorbească de rău pe alţii.

— Bine zis, bine gîndit ; bine gîndit şi bine zis, comentă Troop cu o umbră de zîmbet sec.

— Deci, sînt aici ca să spun că regret cele întîmplate, conchise Harvey înghiţind cu greu aerul.

— Am bănuit eu că o să-ţi facă un car de bine şi asta dovedeşte că nu am greşit în judecata mea, începu Troop ridicîndu-se cu încetineală de pe cufărul pe care stătea şi întinzîndu-i lui Harvey o mînă de aproape treizeci de centimetri, în timp ce un chicotit înăbuşit îi ajunse la ureche dinspre punte. Rareori greşesc în judecata mea, continuă el, mîna-i de uriaş cuprinzînd-o pe a lui Harvey şi amorţind-o pînă la cot. O să mai capeţi ceva putere, tinere, înainte de a pleca de la noi ; apoi nu sînt nicidecum supărat pentru cîte s-au întîmplat. N-ai fost complet responsabil de toate cele. Vezi-ţi, dar, de treaba ta şi n-o să ţi se-ntîmple nimic rău.

— Eşti curat acum, spuse Dan cînd Harvey ajunse din nou pe punte, roşu pînă în vîrful urechilor.

— Nu aş putea spune, răspunse el.

— Nu-i vorba de asta. Am auzit bine ce-a spus tata. Cînd tata admite că nu gîndeşte rău despre cineva, înseamnă că a cedat. Mai mult, nu-i place să greşească în aprecierile pe care le face. Ehei ! O dată ce tata şi-a făcut o părere, mai degrabă s-ar înclina în faţa englezilor decît să şi-o schimbe. Mă bucur că s-a terminat cu bine. Tata are dreptate cînd spune că nu te poate duce înapoi. De-aici ne cîştigăm noi pîinea, din pescuit. Peste vreo jumătate de ceas or să vină toţi ca rechinii după o balenă moartă.

— Pentru ce ? întrebă Harvey.

— La masă, bineînţeles. Nu-ţi spune stomacu' ? Mai ai o mulţime de învăţat.

— Cred și eu că mai am, zise Harvey melancolic privind spre învălmășeala de funii și scripeți de deasupra capului său.

— E un boboc, făcu Dan plin de entuziasm, înțelegîndu-i greșit privirea. Așteaptă pînă cînd întindem vela mare și o s-o vezi mergînd spre casă prin toată apa asta sărată. Dar mai întîi e ceva treabă de făcut, continuă el arătînd spre chepengul cel mare, deschis între cele două catarge către întunericul din interiorul navei.

— Asta pentru ce mai e ? Nu-i nimic înăuntru.

— Tu și cu mine și încă vreo cîțiva trebuie să o umplem. Acolo intră peștele.

— De viu ?

— Ei, nu chiar. Va fi mai degrabă mort și sărat. Avem o sută de căpățîni de sare în hambare și încă n-am adunat cît putem căra.

— Iar peștii unde sînt ?

— Peștele e-n mare, parcă : noi l-am vrea la noi în barcă, răspunse Dan cu un vechi proverb pescăresc. Tu ai venit aseară cu vreo patruzeci dintre ei, continuă el, arătînd spre un fel de țarc de lemn pe puntea de cart. Tu și cu mine vom spăla chestia aia cînd vor fi gata. În seara asta umplem toate țarcurile. Am văzut-o cu magazia aproape plină de pește, iar noi am lucrat în picioare pe lîngă mese pînă cînd ajunsesem să ne tăiem pe noi în locul peștilor, așa de obosiți eram. Uite-i că vin ! strigă Dan privind peste parapetul jos către cele șase bărci care vîsleau către ei pe marea sclipitoare, mătăsoasă.

— N-am văzut niciodată marea de la o înălțime atît de mică, spuse Harvey. E minunată.

Soarele la apus făcea apa purpurie și sclipirile-i rozalii se întretăiau cu luminile de aur ale coamei valurilor și cu umbrele verzi și albastre ca spinarea de macrou ale adîncimilor. Fiecare goeletă de pe cuprinsul mării părea a-și trage spre ea bărcile cu odgoane nevăzute, iar siluetele întunecate de pe bărcile minuscule se mișcau ca niște jucării mecanice.

— Le-a mers bine, spuse Dan cu ochii pe jumătate închiși. Manuel nici nu mai are loc pentru alt pește. E scufundat în apă ca o frunză de nufăr pe o apă liniștită.

— Care din ei e Manuel ? Nu pricep cum poți să-i deosebești de la așa o depărtare.

— Ultima barcă spre sud. El te-a găsit ieri seară, explică Dan, arătîndu-l cu mîna. Manuel e cu „Portughezul", n-ai cum să-l asemuiești cu altul. La est de el — iar ăsta-i mult mai bun decît pare cînd îl vezi vîslind — e „Pennsylvania". După cum arată, e încărcată cu bicarbonat. Mai la est de el — vezi ce frumos se desfășoară —, cel cu umerii aduși, e Jack Lunganul. Jack e irlandez din Galway și stă în South Boston, unde stau cei mai mulți dintre ei, iar mai toți ăștia din Galway sînt buni la vislit. La nord de el, uite colo, e Tom Platt — o să-l auzi deîndată cîntînd. A navigat cîndva pe vechiul *Ohio*, primul vas de linie din flota noastră care a trecut dincolo de Capul Horn. Nu prea vorbește el mult despre asta, mai mult cîntă. Ascultă ! Ce ți-am spus eu ?

Un fel de muget melodios răzbi peste apă din direcția bărcii de la nord. Harvey auzi ceva despre mîinile și picioarele înghețate ale cuiva și apoi cele ce urmează : *Aduceți harta, trista hartă, / Să mergem unde munții poartă / Nori grei pe fruntea lor semeață / Și poalele cuprinse-n ceață.*

— Asta-nseamnă că are barca plină ochi, explică Dan. Dacă ne cîntă și „O, Căpitane", înseamnă că e plină cu vîrf și-ndesat.

Iar mugetul acela continuă : *O, Căpitane, o rugăciune / Înalț spre tine : să ai știre / Să nu-mi faci loc de-ngropăciune / Pe pajiște de mănăstire.*

— Cîștig dublu pentru Tom Platt. Îți spun eu mîine cum devine treaba cu bătrînul *Ohio*. Vezi barca aia albastră dinapoia lui ? E unchiul meu, fratele tatei, iar dac-a mai rămas ceva ghinion pe locurile astea, de bună seamă că se va lega de Unchiu' Salters. Uită-te cît de frumos vîslește. Pun la bătaie toată leafa mea și partea

ce mi se cuvine dacă ăsta nu e singurul ciupit pe ziua de azi. Și cînd spun ciupit, spun că e ciupit bine.

— Da' ce-l ciupește ? întrebă Harvey, devenind curios.

— Căpșunile, mai ales. Uneori dovlecii și alteori lămîile și castraveții. Norocul acestui om e de-a dreptul uluitor. Iar acum, punem mîna pe tachelaj și-i ridicăm la bord. E adevărat ce mi-ai spus un pic mai 'nainte, că de cînd ești tu pe lumea asta n-ai pus mîna să faci ceva ? Spune-mi !

— N-are importanță. Oricum, voi încerca să muncesc, doar că totul e grozav de nou pentru mine, replică Harvey dîrz.

— Atunci pune mîna pe tachelajul ăla din spatele tău!

Harvey puse mîna pe un odgon și un cîrlig lung de fier care atîrnau de unul din straiurile catargului principal, în vreme ce Dan trase spre el ceva care purta numele de „vinciul de sus", iar Manuel se apropie în barca sa plină. Portughezul zîmbi cu gura pînă la urechi, zîmbet pe care Harvey avea să-l cunoască foarte bine mai tîrziu și cu un fel de furcă cu coada scurtă începu să arunce peștii în țarcul de pe punte.

— Două sute treizeci și unu, strigă el.

— Dă-i cîrligul, strigă Dan la rîndul lui, iar Harvey îi dădu drumul acestuia în mîinile lui Manuel. Acesta îl strecură printr-un ochi de funie la prova bărcii, prinse palanul lui Dan, îl prinse de ochiul de la pupă și se cocoță la bord.

— Trage ! strigă Dan, și Harvey trase, uimit de ușurința cu care se ridică barca. Ține-o bine, doar n-o să rămînă pe cruceță, rîse Dan, iar Harvey făcu exact cum i se ceruse, pentru că barca se legăna în aer deasupra capului său. Las-o jos acum, continuă Dan și, pe cînd Harvey o cobora, el legănă ușoara barcă doar cu o mînă pînă cînd o așeză fără nici o dificultate chiar înapoia catargului principal. Nu atîrnă mai nimic atunci cînd sînt goale. Asta e numai bună pentru un singur pasager. E ceva mai mult de capu' lor cînd sînt pe mare.

— Aha, făcu Manuel, întinzînd o mînă negricioasă. Ți-e mai bine acum, așa-i ? Ieri seară peștii te pescuiau pe tine, iar acum tu-i pescuiești pe ei. Ce zici de asta ?

— Eu... eu... îți voi fi întotdeauna cum nu se poate mai recunoscător, se bîlbîi Harvey, iar mîna lui lipsită de noroc se mai avîntă încă o dată în buzunar, dar își aminti la timp că nu are nici un ban de oferit.

— Mie n-ai pentru ce să-mi mulțumești ! spuse Manuel. Cum era să te las să plutești în derivă în jurul Platoului ? Acum ești pescar, nu ? Ooo ! Aaah ! făcu el, aplecîndu-se țeapăn înainte și înapoi ca să-și alunge amorțeala din trup. Azi nu mi-am curățat barca. Prea am avut mult de lucru. Peștii au venit cam repede. Dan, băiete, curăță-mi-o tu de data asta.

Deîndată, Harvey făcu un pas înainte. Iată ceva ce putea face pentru omul care îi salvase viața. Dan îi aruncă o perie, iar el se aplecă asupra bărcii și începu să o curețe de nămol, fără prea mare îndemînare, dar cu mult zel.

— Trage afară treptele de la picioare ! Vezi că alunecă pe niște șanțuri, spuse Dan. Niciodată să nu le lași să se înțepenească ; s-ar putea să ai mare nevoie de ele într-o bună zi. Uite-l și pe Jack Lunganul.

Un torent de pești sclipitori se revărsă în țarc dintr-o altă barcă.

— Manuel, tu iei palanul, iar eu pregătesc mesele. Harvey, tu cureți barca lui Manuel. Barca lui Jack Lunganul vine deasupra, continuă Dan, iar Harvey, oprindu-se o clipă din frecat, văzu fundul unei alte bărci chiar deasupra capului său. Aidoma jocurilor indiene, mai spuse Dan, cînd barca de sus se potrivi exact în prima.

— Trage acasă ca rața la apă, spuse Jack Lunganul, un bărbat cu barba cărunțită și buzele subțiri, cum era felul celor din Galway, aplecîndu-se înainte și înapoi exact cum făcuse și Manuel, pe cînd Disko, în cabină,

mirii ceva în direcția chepengului și se auzi clar cum își sugea creionul. Am cîștigat o sută patruzeci și nouă și jumătate — ghinionul tău, Discobolus ! mai spuse Jack Lunganul. Muncesc de mă omor ca să-ți umplu buzunarele. Recolta de azi poți s-o consideri destul de proastă. M-a depășit portughezul.

Trosc ! se auzi o altă barcă izbindu-se de flancul goeletei și alți pești se revărsară în țarcul de pe punte.

— Două sute trei. Hai să vedem pasagerul !

Vorbitorul era chiar mai mare decît irlandezul, iar chipul lui avea un aspect curios, cauzat de o tăietură purpurie care cobora de la ochiul stîng pînă la colțul drept al gurii. Neștiind ce altceva să facă, Harvey frecă cu peria fiecare barcă pe măsură ce acestea erau pe punte, scotea afară treptele de la picioare și le așeza pe fundul bărcii.

— A prins bine treaba, spuse omul cu cicatricea, care nu era altul decît Tom Platt, privindu-l pe Harvey cu un ochi critic. Nu-s decît două moduri de a face o treabă. Unu' e ca la pescari : începi de unde-ți vine și-i dai un brînci, iar celălalt...

— Ce făceam noi pe bătrînul *Ohio !* îl întrerupse Dan, pătrunzînd în grupul de oameni cu o masă lungă, pe picioare. Dă-te la o parte, Tom Platt, și lasă-mă să aranjez mesele, continuă el fixînd un capăt al tăblici în două nișe din parapet și, înțepenindu-i picioarele, se aplecă la timp pentru a evita o lovitură de la marinarul de pe vasul de război.

— Nu-i așa, Danny, că făceau treaba asta și pe *Ohio* ? întrebă Tom Platt rîzînd.

— Cred că se uitau cam crucis, că asta n-a nimerit, și știu eu cine își va găsi bocancii la piața de vechituri, dacă nu ne lasă-n pace. Cară-te ! Nu vezi că sînt ocupat ?

— Danny, tu zaci pe parîme și dormi cît e ziua de lungă, spuse Jack Lunganul. Ești o culme a nerușinării și sînt convins că o să-l strici de-a binelea pe pasagerul nostru într-o săptămînă.

— Îi cheamă Harvey, spuse Dan, agitînd două cuțite cu o formă cam neobișnuită, și nu după multă vreme va fi mai valoros decît cinci din oricare căutători de scoici din South Boston, încheie el așezînd cu grijă cuțitele pe masă și, lăsîndu-și capul pe o parte, admiră efectul.

— Cred că e patruzeci și doi, se auzi o voce mică dinspre mare și, în mijlocul unei hohot de rîs, o alta răspunse : Cred că mi-a surîs și mie norocul o dată, pentru că am patruzeci și cinci, deși nu prea sînt în formă.

— Patruzeci și doi *sau* patruzeci și cinci, am pierdut numărătoarea spuse vocea cea mică.

— Asta-i Penn și Unchiu' Salters numărînd captura. Oricînd ai fi, te strîmbi de rîs, mai rău ca la circ, zise Dan. Uită-te, doar, la ei !

— Haide, haide ! strigă și Jack Lunganul. E ud acolo, copii !

— Patruzeci și doi ai zis, se auzi vocea lui Salters.

— Atunci îi mai număr o dată, se auzi cealaltă voce, supusă, cele două bărci legănîndu-se și izbindu-se de bord.

— Răbdare, o Ierusalime ! făcu Salters vîslind înapoi pentru a menține barca pe loc. Ce l-o fi îndemnat pe un țăran ca tine să se urce într-o barcă, nu pot să pricep. Aproape că m-ai tras la fund.

— Îmi pare rău, domnule Salters. M-am îmbarcat din pricina dispepsiei nervoase. Chiar domnia voastră m-ați sfătuit s-o fac.

— Îneca-te-ai în Whalehole cu dispepsia ta nervoasă cu tot, răcni Salters, un omuleț gras ca un poloboc. Iar mă necăjești. Ai spus patruzeci și doi sau patruzeci și cinci ?

— Am uitat, domnule Salters. Să mai numărăm !

— Nu văd cum ar putea fi patruzeci și cinci. Eu sînt cel cu patruzeci și cinci, continuă Salters. Numără cu grijă, Penn.

— Salters, descarcă-ți peștele imediat, interveni Disko Troop ieșind afară din cabină, tonul său trădînd autoritatea funcției.

— Nu le tăia ziua, tată, murmură Dan. Aștia doi sînt doar la începutul trebii.

— Maica ta, Christoase, îi aruncă unu' cîte unu', strigă Jack Lunganul, pe cînd Salters muncea cu multă rîvnă iar celălalt număra un șir de crestături de pe copastie.

— Asta a fost săptămîna trecută, spuse el, privind în sus cu un aer plîngăreț, cu degetul arătător pe ultima crestătură.

Manuel îl înghionti pe Dan, care se repezi la palanul dinapoi și, aplecîndu-se peste bord, strecură cîrligul prin inelul de la pupă în timp ce Manuel trase înainte. Ceilalți traseră și ei și printr-o legănare barca ajunse la bord cu întreaga încărcătură — om, pești și toate celelalte.

— Unu, doi... patru.... nouă, numără Tom Platt cu un ochi experimentat. Patruzeci și șapte, Penn, atîția ai făcut.

Dan lăsă liber palanul din spate și îi dădu drumul lui Penn pe punte împreună cu proprii săi pești, ca un torent.

— Opriți-vă ! răcni Salters, legănîndu-se. Opriți-vă, că pierd șirul la numărat, strigă el din nou dar nu mai avu timp pentru alte proteste, fiind ridicat la bord și beneficiind de același tratament ca și „Pennsylvania".

— Patruzeci și unu, încheie Tom Platt. Bătut de un țăran, Salters, un marinar de valoarea ta.

— N-a fost bună numărătoarea, răspunse el, croindu-și drum cu greu dintre pești, și sînt de-a dreptul istovit.

— Așezați-vă ! Așezați-vă ! se auzi dinspre teugă o voce pe care Harvey nu o cunoștea. Disko Troop, Tom Platt, Jack Lunganul și Salters porniră înainte la auzul chemării. Micuțul Penn își făcu de lucru cu tamburul său și firele încîlcite ale undițelor pentru cod ; Manuel se întinse cît era de lung pe punte, iar Dan coborî în cală unde Harvey îl auzi bătînd cu ciocanul în butoaie.

— Sare, explică el, revenind pe punte. De îndată ce terminăm cu masa, trecem la treabă. Tu te ţii de tata. Tom Platt şi cu tata ridică ancora împreună, o să-i auzi certîndu-se. Noi intrăm în repriza a doua, tu şi cu mine şi cu Manuel şi cu Penn — tinereţea şi frumuseţea vasului.

— Ce rost au toate astea ? întrebă Harvey. Mi-e foame.

— Termină imediat. Mmmm... miroase frumos astăseară. Tata angajează întotdeauna un bucătar bun, dacă tot e să sufere cu frate-său. Avem recoltă bună astăzi ? întrebă el arătînd spre coşurile pline cu peşte. Cum a fost marea, Manuel ?

— Două'şcinci de stînjeni, răspunse portughezul, somnoros. Muşcă bine şi repede. Într-o bună zi am să-ţi arăt şi ţie, Harvey.

Luna îşi începu plimbarea pe marea calmă încă înainte ca bătrînii să termine cu masa. Nu mai era nevoie ca bucătarul să strige „repriza a doua," că Dan şi Manuel şi coborîră prin tambuchi şi se aşezară la masă unde Tom Platt, ultimul şi cel mai meticulos dintre vîrstnici, tocmai se terminase de şters la gură cu dosul palmei. Harvey coborî şi el după Penn şi se aşeză în faţa unei crătiţi de cositor plină cu limbi şi alte mărunţaie de cod, toate amestecate cu bucăţi de carne de porc şi cartofi prăjiţi, o pîine caldă şi cafea neagră şi tare. Deşi flămînzi, aşteptară pînă cînd „Pennsylvania" rosti, solemn, rugăciunea, după care înfulecară în tăcere pînă cînd Dan mai răsuflă puţin cu cana de cafea în faţă şi-l întrebă pe Harvey cum se simte.

— Aproape sătul, dar parcă mai e loc pentru un supliment.

Bucătarul era un negru uriaş, negru ca lignitul şi, spre deosebire de ceilalţi negri pe care Harvey îi întîlnise, acesta nu vorbea, mulţumindu-se cu zîmbete şi invitaţii mute adresate clienţilor săi.

— Vezi tu, Harvey, e chiar cum ţi-am spus, zise Dan bătînd darabana cu furculiţa în masă. Aştia tineri

și arătoși, adică eu și Pennsy, tu și Manuel, noi sîntem repriza a doua, iar noi mîncăm cînd termină repriza întîi. Aștia sînt rechinii bătrîni ; iar ei sînt zgîrciți și aduși de spate și burțile lor trebuie onorate primele, așa că ei stau primii la masă, ceea ce nici nu merită. Așa e, doctore ? încheie el, iar bucătarul dădu din cap afirmativ.

— Nu poate vorbi ? întrebă Harvey șoptit.

— Destul ca să-și facă treaba. Oricum, nu prea multe din cîte știm noi. Limba lui maternă e cam ciudată. Vine de la Cape Breton, din interior, unde băștinașii vorbesc scoțiana neaoșe. Cape Breton e plin de negri ai căror strămoși au venit în timpul războiului și vorbesc toți ca țăranii — cam repezit și nu prea frumos.

— Aia nu e scoțiană, spuse „Pennsylvania". Se numește Galeză. Așa am citit eu într-o carte.

— Penn citește o mulțime. Mai tot ce spune e adevărat, doar să nu-l pui să numere peștii. Așa-i, Penn ?

— Oare tatăl tău îi lasă să spună cît au prins, fără să-i verifice ? întrebă Harvey.

— Păi da. Ce interes ai să minți pentru cîțiva pești prăpădiți ?

— *Mai mult, mai mult, nu mai puțin ! / De peste vasul este plin.*

Cîntecul lui Jack Lunganul se auzi prin tambuchi iar „repriza a doua" se căță imediat pe punte. În lumina lunii umbra catargelor și a velelor se plimba de colo pînă colo pe puntea goeletei care se legăna ușor iar grămada de pești de la pupă strălucea ca o pată de argint lichid. În cală, unde Disko Troop și Tom Platt se mișcau printre vasele cu sare, se auzeau zgomote și hurueturi. Dan îi dădu lui Harvey o furcă și îl conduse spre capătul dinspre cală al mesei, acolo unde Unchiul Salters bătea nerăbdător cu mînerul unui cuțit. La picioarele sale se afla o postavă cu sare.

— Tu le arunci peştii tatii şi lui Tom Platt prin tambuchi şi ai grijă ca Unchiu' Salters să nu-ţi scoată vreun ochi cu cuţitul, spuse Dan coborînd în cală. Eu am să le dau sarea jos.

Penn şi Manuel stăteau vîrîţi pînă la genunchi în peşte, agitînd cuţitele. Jack Lunganul, cu un coş la picioare şi cu mănuşi pe mîini, stătea în faţa lui Salters, iar Harvey privi la furcă şi la postavă.

— Haide ! strigă Manuel, aplecîndu-se asupra peştelui şi ridicînd unul cu un deget în ochi şi altul sub bronhii, îl puse pe marginea ţarcului. Lama cuţitului străluci, se auzi sunetul sfîşierii iar peştele, despicat de la cap la coadă, cu cîte o crestătură de fiecare parte a gîtului, căzu la picioarele lui Jack.

— Haide ! făcu şi Jack şi, cu o mişcare a mîinii lui înmănuşate, ficatul codului căzu în coş. Încă o mişcare şi capul şi măruntaiele peştelui zburară peste bord iar peştele, golit de intestine, alunecă spre Salters care sforăia fioros. Se auzi din nou sunetul cuţitului rupînd în carne, şira spinării peştelui zbură peste bord iar acesta, fără cap, fără maţe şi deschis ca o carte aterizâ în postavă cu un plescăit, aruncînd stropi de apă sărată în gura rămasă deschisă de uimire a lui Harvey. După primele strigăte oamenii rămaseră tăcuţi ; peştii se mişcau de parcă erau vii şi pînă cînd Harvey avea să nu se mai mire de îndemînarea de-a dreptul miraculoasă cu care se făcea treaba, postava se umplu.

— Aruncă ! mîrîi Salters fără să mai întoarcă, iar Harvey aruncă peştii cîte doi şi cîte trei deodată prin tambuchi.

— Hei, aruncă-i mai chitit, strigă Dan. Nu-i mai împrăştia. Unchiu' Salters e cel mai bun din toată flota de pescuit. Uită-te la el cum lucrează.

Într-adevăr, părea că rotofeiul unchi tăia paginile unei cărţi la întrecere cu timpul. Trupul lui Manuel, aplecat din şale, era ca o statuie, dar braţele sale lungi prindeau peştii fără încetare. Micuţul Penn trudea cu vitejie, dar

nu era greu de văzut cît e de slab. De vreo două ori Manuel își făcu vreme să-l ajute fără să întrerupă înlănțuirea operațiunilor.

Jos, în cală, zgomotul făcut de sarea zgrunțuroasă frecată pe carnea crudă semăna cu uruitul unei pietre de moară — un zumzet continuu pe fondul căruia se auzeau în același timp clinchetul cuțitelor în țarcul cu pești, smulgerea și zborul capetelor, a ficatului și măruntaielor, scîrțîitul cuțitului unchiului Salters care desprindea șira spinării și plescăitul peștilor umezi, spintecați, căzînd în postavă.

La capătul unei ore încheiate Harvey ar fi dat orice pe lume pentru o clipă de odihnă. Codul proaspăt, mustind în apă, cîntărea mai mult decît își închipuise vreodată, iar spatele îl durea din pricina aruncatului neîncetat. Dar, pentru prima dată în viața lui simțea că face parte din tagma celor care muncesc ; gîndul îl umplea de mîndrie și rezista cu încăpățînare.

— Un cuțiit ! strigă Unchiul Salters în cele din urmă. Penn se îndreptă de șale, gîfîind. Manuel se aplecă de cîteva ori înainte și înapoi pentru a se mai dezmorți, iar Jack Lunganul se lăsă peste parapet. Bucătarul apăru făcut ca o umbră neagră, strînse o grămadă de capete de pește și spinări și se retrase.

— Astea-s pentru micul dejun și budinca din capete de pește, spuse Jack Lunganul plescăind de plăcere.

— Un cuțit ! strigă din nou Salters, agitînd arma lată și curbată a spintecătorului.

— Uită-te la picioarele tale, Harve, îi strigă Dan din cală, iar Harvey văzu vreo șase cuțite înfipte într-un țăruș de lîngă bocaport. Le împărți celor care aveau nevoie și le luă în primire pe cele tocite.

— Apă ! ceru Disko Troop.

— Butoiul e-n fața ta și polonicul e alături. Grăbește-te, Harve ! spuse Dan.

Harvey se întoarse cît putu de repede cu un polonic mare de apă stătută, de culoare maronie, dar cu gust de nectar și dezlegă limbile lui Disko și Tom Platt.

— Așa e codul, Tom Platt, spuse Disko. Nu e nici smokine de Damasc și nici măcar lingouri de argint. Îți repet asta în fiecare clipă, de cînd navigăm noi împreună.

— E vorba doar de șapte sezoane, replică Tom Platt cu răceală. Marfa bine așezată rămîne bine așezată, și chiar dacă trebuie să stivuiești balast, poți s-o faci cum trebuie sau cum nu trebuie. Dac-ai fi văzut vreodată patru sute de tone de fier puse în...

— La treabă, strigă Manuel, și munca fu reluată fără oprire, pînă la ultimul pește. În clipa aceea. Disko Troop se tîrî pînă în cabină împreună cu fratele său. Manuel și Jack Lunganul s-au îndreptat spre pupa : doar Tom Platt mai zăbovi puțin pentru a închide bocaportul și dispăru și el sub punte. După vreo jumătate de minut. Harvey auzi sforăituri grozave dinspre cabină și se uită buimăcit de somn la Dan și Penn.

— Am făcut ceva mai bine de data asta, Danny, spuse Penn cu pleoapele îngreunate de oboseală. Dar cred că este de datoria mea să ajut la curățenie.

— Nu te-aș lua pe conștiință nici pentru o sută de chintale, spuse Dan. Mergi la culcare, Penn. N-ai tu chemarea să faci munca unui flăcău. Ia o găleată, Harvey. O, Penn, răstoarnă și tu astea în butoiul de colo pînă nu adormi. Poți să mai stai treaz atîta ?

Penn ridică coșul greu cu ficați de cod, îi goli într-un butoi al cărui capac era fixat cu o balama, ancorat bine de teugă, după care și el coborî sub punte.

— Băieții fac curat după prepararea peștelui, iar primul cart pe vreme bună este tot cartul băieților, aici, explică Dan, spălînd energic țarcul pentru pești, după care demontă masa și o puse la uscat în lumina lunii, șterse cuțitele înroșite de sînge cu un șomoiog de cîlți și începu să le ascută pe o gresie mică, în timp ce Harvey, sub îndrumarea lui, arunca peste bord resturile.

Odată cu primele resturi căzute în apă, un monstru alb-argintiu se ridică aproape vertical din apa uleioasă și scoase un oftat ciudat, șuierat. Harvey se trase înapoi cu un strigăt, dar Dan rîse de el.

— Nu-i decît o balenă. Cerșește capete de pești. Cînd le e foame se ridică așa. Miroase de parcă ar ieși din mormînt, nu-i așa ? întrebă Dan, o duhoare groaznică de pește stricat umplînd aerul, pe măsură ce stîlpul de spumă albă se scufunda în apa care fierbea. N-ai mai văzut o balenă ridicîndu-se așa ? O să vezi cu sutele pînă cînd vei debarca. Ascultă ! E bine că mai avem un mus la bord. Otto era prea bătrîn și pe deasupra mai era și olandez. El și cu mine ne băteam tot timpul. Nu mi-ar fi păsat prea mult dacă ar fi avut ceva creștinesc în capu' ăla al lui. Ți-e somn ?

— Sînt mort de somn, răspunse Harvey, picotind.

— Nu e voie să dormi cînd ești de cart. Ridică-te și vezi dacă felinarul de la ancoră e aprins și dacă luminează destul. Doar tu ești de cart acum, Harve.

— Pfui ! Ce rău ne poate face ? E luminos ca ziua, răspunse Harvey și începu să sforăie.

— Tocmai cînd ți se poate întîmpla ceva, zice tata. Vremea frumoasă e bună de dormit și pînă să-ți dai seama te taie-n două un pachebot și după aia șapteșpe ofițeri galonați, toți gentlemeni, ridică mîna și se jură că felinarul era stins și că afară era o ceață să-ți bagi degetele în ochi. Harve, cam țin la tine, dar dacă-ți mai cade capu' o dată, te altoiesc eu cu odgonul.

Luna, care e martora multor întîmplări neobișnuite prin locurile acelea, privea un tînăr subțirel, în pantaloni încheiați la genunchi și un jerseu roșu bălăbănindu-se pe punțile încărcate ale unei goclete de șaptezeci de tone, iar în spatele lui, agitînd o funie cu noduri, pășea cu aerul unui călău un băiat care, printre loviturile pe care le administra celui dintîi, căsca și moțăia.

Timona gemea și se zbătea ușor, una din vele filfîia la adierea unui vînt abia simțit, vinciul ancorei scîrțîia iar

procesiunea nenorocită continua. Harvey protestă, amenință, se smiorcăi și pînă la urmă începu de-a dreptul să plîngă pe cînd Dan, cuvintele împleticindu-i-se în gură, vorbea despre frumusețea stării de veghe și plesnea din funie pedepsind bărcile pescărești la fel de des cum îl lovea pe Harvey. În cele din urmă, ceasul din cabină bătu de zece și, la a zecea bătaie, micul Penn se tîrî pe punte, unde găsi doi băieți căzuți grămadă unul lîngă altul pe tambuchiul principal, atît de scufundați în somn încît trebui să-i rostogolească de-a binelea pînă la paturile lor.

CAPITOLUL III

Somnul pe o mare de patruzeci de stînjeni este acela care limpezește sufletul și ochiul și inima, trimițîndu-te flămînd la micul dejun. Așa că goliră un castron de tablă plin cu bucățele gustoase de pește strîns de cu seară de către bucătar, curățiră farfuriile și castroanele de la masa vîrstnicilor ieșiți deja la pescuit, tăiară carnea de porc pentru prînz, făcură curat pe teugă, puseră ulei în lămpi, aduseră cărbuni și apă pentru bucătar și controlară magazia unde erau depozitate proviziile. Într-un cuvînt, era o altă zi perfectă — călduroasă, blîndă și limpede — iar Harvey respira din adîncul plămînilor.

Tot mai multe goelete își făcuseră apariția în cursul nopții, iar marea albastră și nesfîrșită era presărată de bărci și pînze întinse. Undeva departe, la orizont, fumul vreunui pachebot nevăzut păta întinderea albastră, iar spre răsărit velele-zburător ale unei corăbii mari, care tocmai se ridicau pe arborele trinchet, păreau o crestătură pătrată în mare. Pe acoperișul cabinei sale, Disko Troop fuma cu un ochi la flota de pescuit din jurul său și altul la micul pendul de la capătul arborelui cel mare.

— Cînd tata stă așa ca acum, spuse Dan în șoaptă, înseamnă că se gîndește la ceva pentru noi toți. Pariez pe leafa și partea mea că în curînd aruncăm ancora. Tata se

pricepe la cod, iar flota știe... Atunci cînd fumul se ridică în colaci, ca acum, tata se gîndește la pești. Dacă încerci să-i vorbești acum, îl apucă nebunia. Ultima oară cînd am încercat, și-a scos un bocanc și a dat cu el după mine.

— Tată, i se adresă Dan, ne-am treminat treburile. N-am putea ieși puțin pe mare ? Vremea e bună de pescuit.

— Da' nu în nădragii ăia visinii și pantofii maro pe jumătate arși. Dă-i ceva cumsecade să pună pe el.

— Tata e mulțumit și asta e bine, spuse Dan trăgîndu-l pe Harvey în cabină în timp ce Troop arunca o cheie după ei. Tata ține veșmintele de rezervă acolo unde le poate controla ; mama zice că eu n-am grijă, continuă el căutînd printr-un cufăr și în mai puțin de trei minute Harvey se pomeni înveșmîntat în cizme pescărești de cauciuc, înalte pînă la jumătatea coapsei, un pulovăr gros, albastru, bine peticit la coate, o pereche de mănuși și o haină de vînt.

— Acum mai vii de-acasă, spuse Dan. Grăbește-te !

— Ține aproape și nu colinda pe la ceilalți. Dacă te întreabă careva ce am eu de gînd să fac, spune-i adevărul, pentru că nici n-ai habar, spuse Troop.

O barcă mică, roșie, botezată „Hattie S.", plutea ancorată la pupa goeletei. Dan trase după sine odgonul cu care era legată barca și se coborî ușor, iar Harvey îl urmă rostogolindu-se neîndemînatic.

— Nu așa se coboară într-o barcă, spuse Dan. Dacă era puțin tangaj te duceai la fund precis. Trebuie să înveți cum să te cobori.

Dan potrivi vîslele, se așeză pe banca din față și îl urmări pe Harvey cum se descurcă. Băiatul mai vîslise cîndva, așa cum vîslesc femeile, pe lacurile din Adirondacks, dar era mare deosebire între furcile care scîrțîiau și furcheții bine echilibrați ai unei bărci de agrement, între vîslele ușoare de acasă și vîslele butucănoase, grele, lungi de opt picioare pe care Harvey le împlînta, gemînd, în valurile abia simțite.

— Scurt ! Vîslește mai din scurt ! strigă Dan. Dacă înfigi vîslele în felul ăsta, oricum ar fi marea, o să răstorni barca. Uită-te la ea ! Nu e minunată ? Și mai e și a mea, pe deasupra.

Bărcuța era curată ca un pahar. La provă avea o ancoră mică, două urcioare cu apă și vreo șaptezeci de stînjeni de odgon. Un fel de corn de tablă atîrna în cîrlige chiar în dreptul mîinii drepte a lui Harvey, alături de un mai nu prea plăcut la vedere, un harpon scurt și un baston de lemn parcă și mai scurt. Mai multe scule, cu grele greutăți de plumb și cîrlige duble pentru cod, toate rulate cu grijă pe mosoare pătrate, erau la locul lor de lîngă copastie.

— Unde-s vela și catargul ? întrebă Harvey, ale cărui palme începuseră să-l doară.

— Nu prea folosim velele pe bărcile de pescuit, răspunse Dan cu un chicotit. Tragi la rame, dar nu trebuie să tragi așa de tare. N-ai vrea să ai și tu una de-asta ?

— Știu eu, cred că tata mi-ar cumpăra vreo două, dacă l-aș ruga, răspunse Harvey care pînă atunci fusese mult prea ocupat pentru a se gîndi la familia lui.

— Așa e, am uitat că bătrînu' tău e milionar. Doar că tu nu prea mai faci pe milionarul acum. Dar o asemenea barcă, echipată cum se cuvine, continuă Dan de parcă era vorba de o balerină, costă o avere. Și crezi că taică-tău ți-ar da una doar așa, ca să te joci cu ea ?

— Nu m-aș mira. Ar fi, probabil, singurul lucru pentru care nu l-am bătut la cap.

— Se vede treaba că ești un copil costisitor de ținut pe lîngă casă. Nu tîrî vîslele așa, Harvey. Mai din scurt e mult mai bine, pentru că marea nu e niciodată absolut de calmă, iar valurile... continuă Dan, dar nu mai apucă să-și termine vorba că mînerul vîslei îl izbi pe Harvey în bărbie, trîntindu-l pe spate. Iată ce vroiam să-ți spun, chiar și eu a trebuit să învăț, dar eu nu aveam mai mult de opt ani cînd am trecut prin școala asta, mai spuse el

în timp ce Harvey își recăpătă locul încruntat și cu o durere de bărbie. Nu trebuie să te superi pe lucruri, așa spune tata. E doar vina noastră dacă nu știm cum să le mînuim, zice el. Hai să încercăm aici. Manuel o să ne spună adîncimea.

Portughezul se legăna pe valuri la o milă depărtare, dar cînd Dan ridică o vîslă drept în sus, acesta legănă brațul stîng de trei ori.

— Treizeci de stînjeni, explică Dan înfigînd o stridie sărată în cîrlig. S-a terminat cu cocoloașele. Pune momeală așa ca mine și vezi să nu încurci sfoara, Harvey, băiete.

Undița lui Dan se afla în apă cu mult înainte ca Harvey să stăpînească secretul momelii și al desfășurării plumbilor. Barca aluneca ușor și nu avea rost să ancoreze pînă nu ajungeau la un loc sigur.

— Atenție ! Vine ! strigă Dan în timp ce o rafală de stropi de apă căzu pe umerii lui Harvey iar un cod mare se zbătea lîngă ambarcațiie.

— Ăla mare, Harvey, ăla mare, lîngă mîna ta. Repede ! strigă din nou Dan iar Harvey, pentru că „ăla mare" nu putea fi cornul cu care se suna ora mesei, îi dădu lui Dan harponul iar acesta, științific, îl izbi pe adversarul său ameținîndu-l înainte de a-l trage la bord și smulse cîrligul cu un băț scurt de lemn pe care-l numi „marinarul". După care Harvey simți el însuși o smucitură și trase de sfoară cu mult zel.

— Dar astea sînt căpșuni, strigă el. Privește !

Cîrligul se încurcase într-o tufă de căpșuni, roșii pe o parte și albe pe cealaltă, reproduceri perfecte ale fructelor care cresc pe țărm cu singura deosebire că acestora le lipseau frunzele, iar tulpina era subțire și lipicioasă.

— Nu le atinge ! Aruncă-le ! Nu...

Dar era prea tîrziu. Harvey le luase din cîrlig în mînă și acum le admira.

— Au ! Au ! Vai de mine ! se lamenta el pe cînd palmele îi zvîcneau de parcă strînsese în ele mii de ace.

— Acum știi și tu ce înseamnă căpșunile de pe fundul mării. Tata zice că în afară de pește să nu atingi nimic cu degetele goale. Șterge-te de copastie, Harvey, și mai pune momeală în cîrlige. Nu cîștigi nimic dacă stai gură-cască. E doar pe banii tăi.

Harvey zîmbi. Deodată sfoara se întinse tăindu-i palmele chiar și prin mănușile de lînă făcute pentru a-l proteja în astfel de cazuri.

— E un leneș. Lasă-i sfoara după puterile lui. Te ajut eu.

— Nu, n-o să mă ajuți de loc, îi răspunse înțepat Harvey, ținîndu-se zdravăn de sfoară. E primul meu pește. E... e cumva o balenă ?

— E un pește plat, probabil, răspunse Dan privind cercetător apa de pe lîngă barcă, agitînd harponul, gata pentru orice împrejurare. Ceva alb și oval se ivi sclipitor, zbătîndu-se în apa aproape verde. Pun pariu pe toată leafa mea că are peste o sută de livre. Ești chiar atît de nerăbdător să-l tragi afară singur ?

Chipul lui Harvey era albastru-purpuriu de emoție și efort, degetele îi erau zdrelite și îi sîngerau acolo unde se izbiseră de copastie, stropi de sudoare îi picurau de pe frunte și era pe jumătate orbit de încordarea cu care urmărea vălurelele care reflectau lumina soarelui, de-a lungul firului de apă. Băieții obosiră cu mult înaintea peștelui care timp de douăzeci de minute deținu controlul asupra lor și a bărcii. Dar pînă la urmă, marele pește plat a fost harponat și adus la bord.

— Norocul începătorului, spuse Dan, ștergîndu-și fruntea de sudoare. Are pe puțin o sută de livre.

Harvey privi imensa creatură cenușie-pestriță cu o mîndrie greu de exprimat în cuvinte. Mai văzuse de multe ori asemenea pești, pe dalele de marmură de la țărm, dar niciodată nu-i trecuse prin minte să întrebe cum ajunseseră acolo. Dar acum știa și fiecare părticică din trupul său îl durea de efort.

— Dacă tata ar fi aici, spuse Dan schimbînd direcția, ar citi semnele de parcă le-ar avea scrise. Tata spune că totul are un sens, bun sau rău. Tata e mai adînc decît marea.

Dar chiar cînd Dan vorbea în felul acesta, cineva de pe goeleta lor trase un foc cu un pistol și un coș cu cartofi se înălță pe greementul de la prora.

— Ce ți-am spus eu ? continuă Dan. Aceasta e adunarea pentru tot echipajul. Tata are el ceva în minte, altfel n-ar întrerupe pescuitul la ora asta din zi. Adună undițele, Harve, ne întoarcem.

Cei doi erau spre bordul goeletei cel mai expus vîntului, gata să mîne barca pe marea aproape nemișcată, cînd strigăte de durere venite de la jumătate de milă depărtare îi îndreptară spre Penn care se învîrtea în jurul unui punct fix de pe mare, ca un gigantic gîndac de apă. Omulețul se îndepărta și se apropia din nou cu o energie deosebită, dar la sfîrșitul fiecărei manevre barca lui se smucea și se oprea în parîma întinsă.

— Va trebui să-l ajutăm, altfel prinde rădăcini aici și face și semințe, hotărî Dan.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Harvey, pentru care aceasta era o lume cu totul nouă, unde el nu putea încălca legea celor mai vîrstnici, dar putea pune, cu umilință, întrebări.

— I s-a înțepenit ancora. Penn le pierde tot timpul. Pînă acum a pierdut două, numai la drumul ăsta, și pe fund nisipos, iar tata spune că dacă mai pierde una, cît ai zice pește îi și dă pietroiul. Asta l-ar distruge pe Penn.

— Cum vine aia, „îi dă pietroiul" ? întrebă Harvey care-și închipuia că e vorba de un fel de tortură pe mare, cum citise prin cărțile de povești.

— Un pietroi mare în loc de ancoră. Oricît de departe ai fi de o barcă, se vede și pietroiul. Toată flota știe ce înseamnă asta. Și-ar bate joc de el cum nu se mai poate. Penn n-ar suporta așa ceva nici cît un cîine cu un polonic

legat de coadă. Atîta-i de sensibil, omul ăsta ! Hei, Penn, iar te-ai înțepenit ? Nu mai încerca nici una din schemele alea. Apleacă-te și trage ușor în sus și-n jos.

— Nu se mișcă, răspunse omulețul, răsuflînd din greu. Nu se mișcă de loc și chiar că am încercat totul.

— Dar ce e grozăvia aia de la prora ? întrebă Dan, arătînd către o încîlceală nebună de vîsle de rezervă și parîme, rodul lipsei de experiență.

— Aaa, aceea, răspunse Penn plin de mîndrie, este un vînci spaniol. Domnul Salters m-a învățat cum să-l fac, dar nici măcar acesta nu poate mișca ancora.

Dan se aplecă spre copastie pentru a-și ascunde un zîmbet, trase de vreo două ori de parîmă și spre uimirea celorlalți ancora se ridică imediat.

— Trage-o sus, Penn, spuse el rîzînd, sau se agață din nou.

Îl lăsară pe Penn privind vîrfurile pline de alge ale micii sale ancore cu ochii săi albaștri, mari și patetici, și mulțumindu-le din toată inima.

— Ascultă, Harve, cînd mă gîndesc mai bine la el, spuse Dan cînd ajunseră suficient de departe, Penn ăsta nu e om rău, nu e de fel periculos, doar că nu prea-l mai duce capul. Înțelegi ?

— Așa să fie, sau e vorba iar de judecata tatălui tău ? întrebă Harvey aplecîndu-se asupra vîslelor pe care învăța să le mînuiască mult mai ușor.

— Tata n-a greșit de data asta. Penn e precis cam țicnit. Adică, nu chiar așa, mai degrabă e un prostovan care nu face nici un rău. Uite cum a fost (acum vîslești destul de bine, Harve) și îți spun pentru că e bine să știi și tu. A fost odată un predicator din Moravia, pe nume Jacob Boller, așa mi-a spus tata, care stătea cu nevasta și patru copii undeva, în drumul spre Pennsylvania. Ei bine, Penn i-a luat pe-ai lui și i-a dus la o întrunire în Moravia, un fel de întrunire într-o tabără și au rămas doar o singură noapte în Johnstown. Cred că ai auzit despre Johnstown.

— Da, am auzit, răspunse Harvey. Dar nu știu de ce. Îmi umblă prin minte la fel ca Ashtabula.

— În ambele locuri au fost accidente mari, de aceea, Harve. Deci, în noaptea cînd Penn și ai lui au rămas la hotel, Johnstown a fost ras de pe fața pămîntului. S-a rupt barajul și l-a inundat, iar casele au fost luate de apă și s-au izbit una de alta și s-au scufundat. Am văzut pozele, sînt cumplite. Penn i-a văzut pe ai lui înecîndu-se pînă la unu înainte ca el să-și dea seama ce se întîmplă. De-atunci nu mai e el chiar întreg la minte. A bănuit că ceva s-a întîmplat cu Johnstown, dar nu-și mai aducea aminte ce și umbla de colo pînă colo zîmbind și minunîndu-se. Nu mai știa cine e, nici măcar cine a fost, și în starea asta a dat peste Unchiu' Salters, care era în vizită la Allegheny City. Jumătate din rudele mamei mele locuiesc în diferite locuri în Pennsylvania, iar Unchiu' Salters îi vizitează în timpul iernii. Într-un fel, Unchiu' Salters l-a adoptat pe Penn, știind prea bine care e necazul lui, și l-a dus în est și i-a dat de lucru la ferma sa.

— Deci de aceea l-am auzit că îl făcea pe Penn țăran seara trecută cînd li s-au izbit bărcile una de alta. Unchiul acesta al tău e țăran ?

— Țăran ! strigă Dan. Nu e destulă apă în mare de aici pînă la Capul Hatteras care să spele pămîntul de pe cizmele lui. Nu va fi niciodată altceva decît un țăran. Știi tu, Harve, l-am văzut pe omul ăsta punînd mîna pe-o garniță cam pe la apusul soarelui și începuț să-și facă de lucru cu canaua butoiului de lîngă chepeng de parcă era la ugerul vacii. Într-atîta-i de țăran omu' ăsta. Care va să zică, Penn și cu Salters s-au îngrijit de fermă — era undeva, în drumul spre Exeter. Unchiu' Salters a vîndut-o în primăvara asta unui imbecil din Boston care vroia să-și facă o casă de vară acolo și a căpătat o grămadă de bani pe ea. Și uite-așa, zăpăciții ăștia doi au dus-o împreună pînă într-o bună zi cînd biserica lui Penn, aia de care ținea el, adică Moravienii, au aflat de

el pe unde se află și i-au scris lui Salters. N-am știut niciodată exact ce anume i-au scris, dar pe Unchiu' Salters l-au apucat pandaliile. El ține mai mult de biserica episcopală, dar îi lasă și pe unii și pe alții să îl creadă de partea lor, așa că e și un pic baptist. Le-a spus, așadar, că nu-l dă pe Penn nici unei nenorocite de biserici moraviene din Pennsylvania sau de aiurea. După aia, a venit la tata, tîrîndu-l pe Penn după el — asta a fost cu două curse în urmă —, și i-a zis că el și Penn trebuie musai să facă o călătorie pe mare, pentru sănătate. Cred eu că își închipuia că moravienii n-or să bîntuie mările pentru Jacob Boller. Tata n-a avut nimic împotrivă pentru că Unchiu' Salters pescuise pe mare vreo treizeci de ani înainte de a se ocupa de îngrășăminte, așa că a luat un sfert din acțiunile pentru *We're Here*, iar călătoria i-a făcut lui Penn atîta bine încît tata și-a făcut un obicei din a-l lua cu el. Într-o bună zi, zice tata, o să-și aducă el aminte de nevasta și copiii lui și de Johnstown și de bună seamă că atunci o să moară, zice tot tata. Să nu cumva să pomenești despre Johnstown sau altele lui Penn că te aruncă Unchiu' Salters peste bord.

— Sărmanul Penn, murmură Harvey. Niciodată nu m-aș fi gîndit că Unchiului Salters îi pasă de el, după cum se poartă unul cu altul cînd sînt alături.

— Totuși, îmi place de Penn, la toți ne place. Ar fi trebuit să-l remorcăm, dar am vrut să știi, spuse Dan.

Între timp se apropiaseră de goeletă, celelalte bărci urmînd nu departe în urma lor.

— Nu e nevoie să ridicăm bărcile pînă după cină, strigă Troop de pe punte. Trecem imediat la curățatul peștelui. Aranjați mesele, băieți.

— Mai adînc decît marea, spuse Dan, făcînd cu ochiul, și aranjă tot ce trebuia pentru curățat. Uită-te la toate bărcile alea care s-au apropiat de azi dimineață pînă acum. Toate așteaptă să vadă ce face tata. Le vezi, Harve ?

— Pentru mine sînt toate la fel, răspunse Harvey și pe bună dreptate, deoarece pentru un profan toate vasele din jur păreau făcute din aceeași formă.

— Și totuși, nu sînt. Iată, de pildă, pachebotul ăla galben și murdar, cu bompresul înclinat, e *Speranța din Praga*. Nick Brady este căpitanul, cel mai mare ticălos de pe aici. O să-i spunem chiar noi acest lucru cînd vom ajunge la Main Ledge. Mai departe e *Ochiul zilei*. Frații Jeraulds sînt proprietarii, din Harwich. Are viteză mare și noroc la pescuit. Dar tata cred că ar găsi pește și într-un cimitir. Celelalte trei, mai într-o parte, sînt *Margie Smith*, *Rose* și *Edith S. Walen*, toate de pe la noi. Cred că mîine întîlnim și pe *Abbie M. Deering*, nu-i așa, tată? Toate vin dinspre bancurile de nisip de la Quăcereau.

— N-ai să mai vezi multe bărci mîine, Dany, se adresă Disko fiului său, semn că era foarte mulțumit. Băieți, sîntem foarte aglomerați, continuă el adresîndu-se echipajului pe cînd aceștia se urcau la bord. Îi lăsăm să arunce momeală mare și să prindă pește mic, adăugă el examinînd peștii deja prinși: era ciudat cît de mici erau. În afara celui prins de Harvey, nu era nici unul pe punte mai mare de cincisprezece livre. Aștept schimbarea vremii, încheie el.

— N-ai decît s-o aștepți singur, Disko, pentru că *eu* chiar că nu văd nici un semn, spuse Jack Lunganul scrutînd orizontul senin.

Totuși, cu o jumătate de oră mai tîrziu, pe cînd tăiau peștele, ceața îi învălui, coborînd „între pești și pescari", cum le plăcea lor să spună, răsucindu-se în rotocoale care înaintau ca un fum pe apa incoloră. Bărbații întrerupseră lucrul fără a scoate o vorbă. Jack Lunganul și Unchiul Salters traseră opritorile vinciului de ancoră în lăcașurile lor și începură să ridice ancora, vinciul scîrțîind pe măsură ce odgonul ud de cînepă se întindea pe tambur. Manuel și Tom Platt dădură și ei o mînă de ajutor. Ancora ieși din apă cu un suspin, vela cea mare se umflă în clipa în care Troop o fixă lîngă timonă.

— Sus cu trinca și școta, strigă el.

— Îmi alunecă prin ceața asta, strigă și Jack Lunganul în timp ce lega strîns trinca iar ceilalți ridicau inelele zăngănitoare pe catarg. Estacada de la prora scîrțiia iar goeleta înfruntă vîntul și se avîntă în norul alb, învolburat.

— Ceața asta e minată de vînt, constată Troop.

Pentru Harvey totul era minunat, mai presus de cele mai alese cuvinte, iar partea cea mai grozavă era că nu se auzea nici o comandă, cu excepția unui mormăit de satisfacție din partea lui Disko Troop, terminat cu „Bine, băiete, bine !".

— N-ai mai văzut cum se ridică o ancoră pînă acum ? îl întrebă Tom Platt pe Harvey care privea cu gura căscată pînza întinsă pe arborele trinchet.

— Nu, niciodată. Unde mergem ?

— Să pescuim și apoi să tragem la chei, așa cum o să afli chiar tu înainte de a împlini o săptămînă la bord. Pentru tine totul este o noutate, dar noi nu știm niciodată ce ni se poate întîmpla. Acum uită-te la mine, Tom Platt, niciodată nu m-aș fi gîndit...

— Las' că-i mai bine decît paișpe dolari pe lună și un glonț în burtă, spuse Troop de la timonă. Slăbește trinchetinul cu un dinte.

— Mai bine dolari și cenți, returnă fostul navigator de pe cuirasat, făcînd ceva la o pînză mai mare cu o vargă de lemn atașată la ea. Dar noi nu ne gîndeam la bani atunci cînd ridicam ancora pe *Miss Jim Buck*, la Beaufort Harbour în larg, ghiulelele de la Fort Macon năpustindu-se asupra noastră, pe o furtună de mîna-ntîi care le punea capac la toate. Unde erai tu pe vremea aia, Disko Troop ?

— Chiar aici, sau prin apropiere, răspunse Disko Troop, cîștigîndu-mi pîinea în apele adînci și ferindu-mă de corsarii din Reb. Îmi pare rău că nu-ți pot oferi gloanțe

fierbinți, Tom Platt, dar pot să-ți spun cu siguranță că vom naviga cu vîntul în spate înainte de a vedea Eastern Point.

— Cred c-o să ridicăm și vela trai, spuse Disko aruncîndu-i o privire fratelui său.

— Dar eu cred că n-o să cîștigăm nimic în plus. Ce rost are să irosim velele ? răspunse marinarul-țăran.

Timona se mișcă aproape imperceptibil în mîinile lui Disko. După cîteva secunde creasta unui val izbi goeleta cu un șuierat, lovindu-l pe Salters între umeri și udîndu-l din cap pînă în picioare. Acesta se ridică bombănind, dar nu ajunse prea departe cînd un alt val se năpusti asupra lui.

— Uite-l pe tata cum îl urmărește pe punte, explică Dan. Unchiu' Salters își închipuie că sfertul lui din goeletă înseamnă velatura, iar tata îl înmoaie în felul ăsta de două curse încoace. Privește ! L-a găsit din nou, spuse Dan cînd un val îl izbi pe Salters peste genunchi, chiar lîngă arborele trinchet unde tocmai se adăpostise. Chipul lui Disko era tot atît de lipsit de expresie ca și timona pe care o manevra.

— Și totuși, cred c-ar merge mai ușor cu vela trai, Salters, spuse Disko de parcă nu ar fi observat nimic deosebit.

— Atunci înalță-ți zmeul ăla nenorocit, strigă victima dintr-un nor de stropi și spumă, dar să nu dai vina pe mine dacă se întîmplă ceva. Penn, coboară și bea-ți cafeaua. Ar trebui să ai mai mult bun-simț și să nu bîntui pe punte pe o astfel de vreme.

— Acum or să bea cafea pînă n-or să mai poată și or să joace șah pînă li se întorc vacile acasă de la pășune, spuse Dan, pe cînd Salters îl împingea pe Penn în cabina de la prova. Mi se pare mie că pentru o vreme o să facem toți același lucru. Nu e nimic pe lumea asta mai al naibii de plictisitor ca locurile astea fără o coadă de pește.

— Mă bucur că ai spus-o, Danny, strigă Jack Lunganul care dădea tîrcoale pe corabie căutînd ceva cu care să

se distreze. Uitasem de-a binelea că aveam un pasager sub pălăria aia caraghioasă. Nu există trîndăvcală care să nu cunoască funia. Adă-l încoace, Tom Platt, şi-l învăţăm noi cum să se poarte.

— De data asta nu vă merge cu mine, răspunse Dan rînjind. Tata m-a învăţat tot ce ştiu cu funia.

Timp de o oră Jack Lunganul îşi plimbă victima în sus şi în jos, învăţîndu-l, după cum spunea el, „lucruri de pe mare pe care fiecare om trebuie să le ştie cu ochii închişi, beat sau în somn". Nu e prea mult de aflat despre o goeletă de şaptezeci de tone, cu arborele trinchet ca un buştean, dar Jack avea darul explicaţiei. Cînd dorea să-i atragă atenţia lui Harvey asupra fungilor de sus, îşi înfigea degetele în ceafa băiatului şi îl ţinea cu privirea aţintită asupra lor timp de o jumătate de minut. Apoi îi explica diferenţa dintre prova şi pupa frecîndu-i nasul de tangon pe o lungime de cîteva picioare, iar direcţia şi rostul fiecărei parîme erau fixate în memoria lui Harvey chiar de parîma respectivă.

— Foarte bine ! Bine executat ! spuse Manuel. După masă îţi arăt o mică goeletă pe care o construiesc eu, cu toate parîmele. Aşa că vei mai învăţa.

— Clasa-ntîi pentru un pasager, spuse Dan. Tata mi-a dat de înţeles că te lasă să-ţi cîştigi pîinea înainte de a te îneca. Din partea lui tata, asta înseamnă o mulţime. La următorul cart împreună te mai învăţ şi altele.

— Mai mult chiar, mîrîi Disko, încercînd să zărească ceva prin ceaţa care se ridica la prova ca un fum. Nu se vede nimic mai departe de zece picioare de bâstonul de bompres, pe de lături rostogolindu-se nesfîrşite procesiuni de valuri palide, solemne, şoptindu-şi şi spunîndu-şi unul altuia vorbe neştiute.

— Acum o să te-nvăţ ceva ce nu te poate învăţa Jack Lunganul, strigă Tom Platt în vreme ce dintr-un dulap de la pupa scoase o sondă de mare adîncime, cam uzată, scobită la un capăt, unse scobitura cu seu de oaie dintr-o far-

furie, și porni spre prora. O să-ți arăt cum se lansează Porumbelul Albastru. Ferește !

Disko făcu ceva la timona care dirija deplasarea goeletei, în vreme ce Manuel, cu Harvey ca ajutor (și tare mîndru se mai simțea Harvey), lăsară ca trinca să cadă grămadă pe vertafor. Greutatea de plumb zumzăia monoton pe cînd Tom Platt o învîrtea deasupra capului.

— Dă-i drumul, bătrîne, strigă Jack Lunganul nerăbdător. Pe ceața asta nu ne îndepărtăm noi nici douăzeci-și-cinci de picioare de Insula Focului. Nu-i nimic de făcut.

— Nu fi gelos, Galway, răspunse Tom Platt în vreme ce plumbul eliberat se scufundă cu un plescăit în mare, undeva înainte, iar goeleta își continua, încet, drumul.

— Sondarea aceasta este, totuși, o șmecherie, explică Dan, mai ales atunci cînd sonda de mare adîncime e singurul care-ți poate spune ceva o săptămînă întreagă. Tu cam cît crezi că e, tată ?

Chipul lui Disko se destinse. Îndemînarea și onoarea lui erau cuprinse în acest marș forțat pe care îl furase, pur și simplu, restului Flotei, și avea propria reputație de maestru care cunoaștea fundul mării chiar și legat la ochi.

— Cred că șaizeci, dacă mă pricep cît de cît, răspunse el, urmărind cu privirea mica busolă din fereastra cabinei.

— Șaizeci, strigă și Tom Platt, strîngînd la bord mari colaci de parîmă udă.

— Aruncați sonda ! spuse Disko după un sfert de oră în care goeleta cîștigase ceva distanță.

— Dar acum cît zici că e ? spuse Dan aproape șoptit, privindu-l cu mîndrie pe Harvey care, la rîndul său, era mult prea mîndru de propriile sale performanțe pentru a mai fi impresionat de altceva.

— Cincizeci, răspunse tatăl. Presupun că ne aflăm chiar deasupra limbii de la Green Bank ; niciodată mai adînc de cincizeci-șaizeci.

— Cincizeci, răcni și Tom Platt, cu greu vizibil prin ceață. A căzut la un yard distanță, ca obuzele de la Fort Macon.

— Pune momeala, Harve, spuse Dan, alegînd un fir de undiță de pe tambur.

Goeleta părea să plutească în promiscuitate prin ceață, velele zbătîndu-i-se dezlănțuit. Bărbații erau toți în așteptare, cu ochii ațintiți pe cei doi băieți care se apucau de pescuit.

— Pfui ! făcu Dan, undițele lui agățîndu-se de parapetul crestat și îmbătrînit. Cum Dumnezeu de-a știut tata ? Ajută-mă, Harve, e de-ăl mare. Pe deasupra și agățat de burtă. Traseră amîndoi și aduseră la bord un cod de douăzeci de livre, cu ochii uriași. Cîrligul i se înfipsese direct în stomac.

— Bine, dar e tot acoperit cu crabi mici, strigă Harvey nedumerit, întorcînd peștele de pe o parte pe alta.

— Pe cinstea mea, sînt deja păduchioși, adăugă Jack Lunganul. Disko, cred că ai o pereche de ochi de rezervă sub carenă.

Ancora fu coborîtă cu un plescăit grozav, și toți se aplecaseră peste undițe, ocupîndu-și locurile la parapet.

— Și sînt buni de mîncat ? se agită Harvey în vreme ce trăgea la bord un alt cod acoperit de crabi.

— Bineînțeles. Cînd sînt păduchioși e semn că sînt la un loc cu miile, iar cînd mușcă în felul ăsta sînt flămînzi. Nu contează cum așezi momeala. Ar mușca și cîrligul gol.

— Ascultă, ăsta-i grozav ! strigă Harvey cînd peștele își făcu apariția la bord, zbătîndu-se și căscînd gura. De ce nu putem să pescuim de pe goeletă în loc să ieșim cu bărcile ?

— Întotdeauna se poate pînă cînd începem să curățăm peștele. După aceea, capetele și mațele aruncate sperie peștii. Pescuitul de la bord nu e considerat progresiv, poate doar dacă știi tot atît de mult ca și tata. Cred că-n seara asta lăsăm traulul. Te doare mai rău spatele de la treaba asta decît atunci cînd ești în barcă, n-am dreptate ?

Era, într-adevăr, o treabă care-ți cam rupea șalele, pentru că într-o barcă fiind, greutatea codului este suportată de apă pînă în ultima clipă, deci te afli, ca să spunem așa,

pe aceeași linie cu el. Dar cele cîteva picioare cît este înălțimea bordului unei goelete necesită foarte mult efort în plus, iar aplecarea peste parapet face să te doară abdomenul. Iar atît cît a durat, a fost o luptă crîncenă și furioasă, iar cînd peștii au încetat să mai muște, pe bord se afla o grămadă mare de cod.

— Dar unde sînt Penn și Unchiul Salters ? întrebă Harvey, scuturîndu-și mizeria de pe salopetă și rulînd cu grijă firul undiței, într-o atentă imitație a celorlalți.

— Adu niște cafea și o să vezi singur.

La lumina galbenă a lămpii atîrnate de clichetul stîlpului cabestanului, la masa de la teugă, toți inconștienți de pește sau de starea vremii, stăteau cei doi bărbați cu o tablă de șah între ei, Unchiul Salters mîrîind la fiecare mișcare a lui Penn.

— Acum ce s-a mai întîmplat ? spuse cel dintîi în timp ce Harvey stătea atîrnat cu o mînă de cureaua de piele de la capătul scării și striga la bucătar.

— Pești mari și păduchioși, cu grămada, replică Harvey citîndu-l pe Jack Lunganul. Cum merge jocul ?

— Nu e el de vină, săracu', replică Unchiul Salters. Penn rămînînd cu gura căscată de uimire. Penn e surd.

— Așa-i că joacă șah ? întrebă Dan cînd Harvey își făcu apariția cu cafeaua aburită într-o oală de cositor. Asta înseamnă că rămînem în pierdere astă-seară la curățit. Tata e om corect și cred că vor trebui să-și facă treaba.

— Iar doi tineri pe care-i cunosc eu bine vor înfige vreo două postăvi de momeală în traul, asta în timp ce-și fac și treaba lor, spuse Disko legînd timona cu un odgon, după bunul său plac.

— Hm, cred că aș prefera doar să fac curățenie, tată.

— Nu-ți mai face griji ! Oricum, n-o să faci așa ceva. La curățat ! La curățat ! Penn trece la aruncat în timp ce voi doi înfigeți momeala.

— Pentru ce oare nu ne-or fi spus afurisiții ăștia de băieți că ați dat de pește ? întrebă Unchiul Salters îndrep-

îndu-se spre locul său de la masă. Cuțitul ăsta e tocît definitiv. Dan.

— Dacă nici cînd am lăsat cablul nu te-ai trezit, înseamnă că trebuie să-ți angajezi un mus personal, spuse Dan, agitîndu-se în amurg pe lîngă bazinele în care se afla traulul, ancorate și acestea de peretele dinspre vînt al cabinei principale. Harve, n-ai vrea să vii aici și să-mi dai momeală ?

— Pune momeala pe care ți-o dăm noi, spuse Disko. Presupun că pescuitul cu cormorani va merita mai mult, după cum se prezintă lucrurile.

— Am ajutat la treaba asta pe țărm înainte de a învăța să merg bine, spuse el. Dar asta nu înseamnă că nu e o muncă epuizantă. Tată, cam de cîte platforme crezi că vom avea nevoie ?

— De vreo trei. Grăbește-te ! veni răspunsul dinspre bocaport, unde Disko și Tom Platt sărau peștele.

— Sînt trei sute de stînjeni în fiecare din bazinele astea, explică Dan, mult mai mult decît avem noi nevoie să lansăm în noaptea asta. Au ! Mi-a scăpat, de data asta, explică el sugîndu-și degetul. Ascultă-mă pe mine, Harve, nu-s destui bani în Glouchester care să mă facă pe mine să lucrez pe un trauler adevărat. Poate fi progresiv, dar în afară de asta este cea mai anevoioasă și istovitoare muncă de pe suprafața pămîntului.

— Nu știu cum numești tu asta dacă nu pescuit cu traulul, spuse Harvey mohorît. Am degetele ferfeniță.

— Oooof ! Ăsta nu-i decît altul din experimentele lui tata. Nu aruncă el traulul dacă nu are motive serioase s-o facă. Tata întotdeauna știe. De-aia ne pune să înfigem momeala în felul ăsta. Să nu mai văd eu vreo coadă de pește dacă n-o să scoatem traulul plin pînă la refuz.

Penn și Unchiul Salters se ocupau de curățirea peștelui, dar băieții profitară destul de puțin din treaba aceasta. De îndată ce terminară de pus momeala în cîrlige, Tom Platt și Jack Lunganul, care cercetaseră cu ajutorul unui felinar interiorul uneia din bărci, îi dădură în lături, în-

cărcară plasele și cîteva geamanduri mici și colorate, lansînd barca peste bord pe cea ce Harvey considera a fi o mare extrem de agitată.

— Se vor îneca, strigă el. Barca e încărcată ca o mașină care cară marfă.

— Ne întoarcem noi, spuse Jack, iar în caz că nu ne veți căuta, vom da vina pe voi dacă se încurcă plasa.

Barca se înălță pe creasta unui val și chiar îl momentul în care părea imposibil să evite coliziunea cu bordul goeletei, alunecă peste coamă și fu înghițită de amurgul umed.

— Ține de-aici și bate mereu, spuse Dan trecîndu-i lui Harvey funia unui clopot atîrnat chiar lîngă vinciul ancorei.

Harvey începu să bată clopotul cu mult zel, simțind că două vieți depindeau de el. Dar Disko, în cabina lui, nu arăta de fel ca un ucigaș, iar cînd plecă la masă îi zîmbi sec mult prea zelosului Harvey.

— Asta nu e cine știe ce vreme rea, explică Dan. Tu și cu mine am fi putut lansa traulul. S-au îndepărtat doar atît cît este nevoie ca să nu strice cablul. Nici nu au nevoie de clopot.

— Cling ! Cling ! Cling ! se auzea clopotul lui Harvey, alternînd cu un răpăit ocazional, vreme de mai bine de o jumătate de oră. Deodată se auzi un strigăt și o bufnitură în bordul goeletei. Dan și Manuel se repeziră la cîrligele greementului pentru bărci ; Tom Platt și Jack Lunganul sosiră la bord împreună, purtînd, parcă, în spate jumătate din Atlanticul de nord. Barca îi urmă prin aer, aterizînd pe punte cu un zăngănit.

— Își arată colții, făcu el. Danny, te descurci tu.

— Am plăcerea să vă însoțesc la banchet, spuse Jack scurgîndu-și apa din cizme și, zburdînd pe punte ca un elefant, propti în fața lui Harvey un braț învelit în mantaua de ploaie. Ne coborîm pînă acolo încît onorăm cu prezența noastră pe ceilalți, încheie el discursul și toți patru se deplasară la masă, unde Harvey se îndopă pînă la refuz cu budincă de pește și plăcinte, adormind buștean chiar în

momentul în care Manuel scoase dintr-un dulap o machetă frumoasă, lungă de două picioare, a goeletei „Lucy Holmes", primul său vas, și avea de gînd să-i arate lui Harvey parîmele. Harvey nici măcar nu mișcă din degete cînd Penn îl tîrî în patul său.

— Mare durere trebuie să fie, mare durere, spuse Penn privind chipul băiatului, pentru mama și tatăl lui care-l cred mort. Să pierzi un copil... să pierzi un băiat !

— Las-o baltă, Penn, interveni Dan. Mai bine du-te și termină-ți partida de șah cu Unchiul Salters. Spune-i tatii că fac eu și cartul lui Harvey, dacă n-are nimic împotrivă. E terminat.

— Foarte bun băiat, spuse și Manuel scoțîndu-și cizmele și dispărînd în umbrele întunecate ale priciului de jos. O să iese un bărbat ca lumea din el, Danny, doar nu pare a fi chiar atît de rău cît zice bătrînul tău, nu-i așa ?

Dan rîse, iar rîsul se continuă într-un sforăit.

Era vreme rea afară, cu un vînt care se întețea, iar cei mai vîrstnici își prelungiră carturile. În cabină pendula bătea clar scurgerea orelor, prora ștergea, plescăind, valurile, coșul sobei de la teugă fîșîia și trosnea la atingerea stropilor de apă, băieții își făceau somnul, în timp ce Disko, Jack, Tom Platt și Salters, fiecare la rîndul său, șontîcăiau pe punte la pupa să se uite la timonă, la prova pentru a vedea dacă ține ancora, sau pentru a mai da drumul la cablu ca să preîntîmpine tangajul, aruncînd cîte o privire spre felinarul abia zărit al ancorei.

CAPITOLUL IV

Harvey se trezi pentru a găsi „prima jumătate" la micul dejun, ușa de la teugă întredeschisă, și fiecare centimetru pătrat din goeletă cîntîndu-și propria melodie. Trupul masiv și negru al bucătarului se legăna în dosul mașinii de gătit la lumina focului din sobă, iar oalele și tigăile din dulapul de lemn găurit din fața acesteia se frecau și zdrăngăneau la fiecare legănare a goe-

letei. Sus, tot mai sus se avînta leuga, trasă, împinsă, tremurătoare, după care, cu un fîşîit pătrunzător, ca de seceră, cobora iarăşi spre adîncuri. Auzea nervurile navei tăind şi strivind valurile, după care urma o scurtă pauză pînă cînd apele despărţite se prăvăleau pe puntea de sus ca o salvă de alice. Urma sunetul camuflat al cablului în ochiul ancorei, un mormăit şi apoi un scîncet al vinciului, o alunecare în derivă, un salt înainte şi apoi o izbitură, după care *We're Here* se aduna la un loc pentru a relua mişcările.

— Iar acum la ţărm, îl auzi spunînd pe Jack Lungaunul. Cînd ai treabă de făcut, trebuie s-o faci pe orice vreme. Iată-ne, aşadar, scăpaţi de restul flotilei şi nu mai avem nici o treabă de făcut, iar asta e o adevărată binecuvîntare. Noapte bună la toată lumea, încheie el, alunecînd ca un şarpe uriaş de la masă drept în patul său, unde începu să fumeze. Tom Platt îi urmă exemplul; Unchiul Salters împreună cu Penn se cocoţară pe scară ca să-şi ia în primire cartul, iar bucătarul începu pregătirile pentru „jumătatea a doua".

Aceştia din urmă coborîră din paturi atunci cînd ceilalţi şi le ocupară pe ale lor, căscînd şi scuturîndu-şi somnul. Mîncară pînă nu mai putură să înghită nimic, şi abia atunci Manuel îşi umplu pipa cu nu ştiu ce fel de tutun îngrozitor, se ghemui între stîlpul clinchetului şi unul dintre paturi, îşi urcă picioarele pe masă, zîmbind tandru şi nerușinat fumului care se ridica. Dan se întinsese cît era de lung în patul său, luptîndu-se cu un acordeon aurit şi împodobit ca un pom de Crăciun şi ale cărui sunete urcau şi coborau odată cu mişcările goeletei. Bucătarul, proptind cu umerii dulapul în care ţinea plăcintele (şi lui Dan îi plăceau grozav plăcintele), curăţa cartofi cu un ochi aţintit pe maşina de gătit pentru eventualitatea în care prea multă apă s-ar fi prelins pe burlan în foc, iar mirosul şi fumul care stăruiau în aerul închis erau de nedescris.

Harvey se gîndi bine cum stau lucrurile, se miră că nu e bolnav fără vindecare, și se strecură la loc în patul său, locul cel mai moale și cel mai sigur, în timp ce Dan atacă „Nu vreau să mă joc în curtea ta", tot atît de corect cît îi permiteau smuciturile nebune ale corăbiei.

— Cît mai durează chestia asta ? întrebă Harvey pe Manuel.

— Pînă cînd se mai liniștește și vom putea vîsli pînă la traul. Poate pînă diseară. Poate încă două zile. Nu-ți prea place, așa-i ?

— Acum o săptămînă mi-ar fi fost groaznic de rău, dar acum nu pare să mă deranjeze cine știe ce.

— Asta e pentru că zilele astea am făcut pescar din tine. Dac-aș fi în locul tău, cînd aș ajunge la Gloucester aș da vreo două-trei lumînări pentru norocul care-a dat peste mine.

— Să le dai cui ?

— Ca să mergi la sigur. Sfintei Fecioare de la Biserica din Deal. Tot timpul e bună cu pescarii. De-aia se-neacă atît de puțini portughezi.

— Deci ești Romano-Catolic ?

— Sînt de loc din Madeira, nu sînt porto-rican. Păi atunci, ce-ai vrea să fiu, baptist ? Sau ce ? Întotdeauna aprind lumînări — două, trei — cînd ajung la Gloucester. Buna Sfîntă Fecioară niciodată nu-l uită pe Manuel.

— Eu văd lucrurile altfel, interveni Tom Platt din patul său, un chibrit aprins luminîndu-i cicatricea de pe față pe cînd trăgea cu zel din pipă. E la mintea oricui că nu te poți pune cu marea și o să capeți ceea ce este de căpătat, fie că arzi lumînări sau gaz.

— Și totuși, e al naibii de bine să ai un prieten la curte, adăugă și Jack Lunganul. Eu gîndesc la fel ca Manuel, pînă la urmă. Acum vreo zece ani făceam parte din echipajul unui vas comercial din South Boston. Trecurăm de Minot's Ledge pe o vijelie dinspre nord-est, și o ceață cum nu mai pomenisem, mai groasă ca păsatul. Bătrînul

era beat, i se proptea bărbia pe fusul timonei, și îmi zic eu, „Dacă mai ajung vreodată să pun piciorul pe chei, le arăt eu sfinților de pe ce fel de corabie m-au salvat". Acuma mă aflu aici, după cum prea bine poți vedea, iar macheta împuțitei de „Kathleen", care mi-a luat o lună încheiată ca s-o fac, i-am dat-o preotului, iar el a agățat-o chiar deasupra altarului. E mult mai bine să dai o machetă, care, într-un fel, e aproape o operă de artă, decît să aprinzi o lumînare. Poți cumpăra lumînări de la prăvălie, dar un model de barcă arată prea-bunilor sfinți că te-ai deranjat și că recunoști.

— Chiar crezi așa ceva, irlandezule ? întrebă Tom Platt rezemîndu-se într-un cot.

— Aș face-o dacă n-aș crede, măi Ohio ?

— Păi, Enoch Fuller, el a făcut o machetă a bătrînului „Ohio", care în ziua de azi e în muzeul de la Calem. Frumoasă machetă, n-am ce zice, dar nu cred eu că Enoch ăsta a făcut-o fără nici un fel de sacrificiu ; și după cum o văd eu...

N-ar fi fost decît începutul unei discuții lungi de un ceas cel puțin, din acelea care le sînt dragi pescarilor, unde discuția continuă zgomotos și nimeni nu dovedește nimic pînă la urmă, dacă Dan nu ar fi început veselul cîntec : *„Cu spatele-i tărcat macroul sare, / Hai, strîngeți vela mare, fiți gata de plecare, / Căci vîntul tare bate..."*
Iar aici se amestecă și Jack Lunganul : *„... iar vremea nu-i prea bună, / Cînd vîntul suflă tare, noi sîntem împreună."*
Dan continuă, privindu-l precaut pe Tom Platt și ținînd acordeonul într-un anume fel, parcă pentru a-l proteja : *„Cu capul său nătîng și codul sare / Spre ancoră, s-o tragă sus din mare, / Căci vîntul tare bate, iar vremea nu-i prea bună. / Cînd vîntul suflă tare, noi sîntem împreună."*

Tom Platt părea că urmărește ceva anume. Dan se ghemui mai mult în patul său, dar continuă să cînte mai tare : *„Și, înotînd spre țărm, plătica sare. / Bătrîne cap nătîng, azvîrle sonda-n mare."* În acea clipă, uriașa cizmă

de cauciuc a lui Tom Platt se ridică în aer, străbătu încăperea și lovi în plin brațul ridicat al lui Dan. Era un adevărat război între cei doi din ziua în care Dan descoperise că simplul fluierat al acelei melodii îl înfuria pe Tom atunci cînd trebuia să arunce sonda.

— M-am gîndit eu că te nimeresc, spuse Dan, returnîndu-i darul cu precizie. Dacă nu-ți place muzica mea, scoate-ți vioara. Doar n-o să zac aici toată ziua ca să te aud pe tine și pe Jack certîndu-vă pe lumînări. Vioara, Tom Platt, sau îl învăț și pe Harvey, aici de față, cîntecul.

Tom Platt se aplecă spre un dulăpior de unde scoase o vioară albă, veche. Ochii lui Manuel se aprinseră și de undeva, din spatele cabestanului, scoase ceva care semăna cu o vioară și pe care el o numea „machette".

— Vom avea concert, spuse Jack Lunganul, radios, din norul de fum. Un adevărat concert, ca la Boston.

O rafală de stropi se năpusti asupra lor cînd tambuchiul se deschise iar Disko, în mantaua lui galbenă, li se alătură.

— Ai sosit la timp, Disko. Ce mai e pe-afară ?

— Ce se vede, răspunse el, croindu-și drum către dulapuri, atît cît îi permiteau legănarea și smucăturile goeletei.

— Cîntăm ca să ne tihnească ce-am mîncat. Bineînțeles că vei cînta solist, Disko, spuse Jack.

— Cred că nu știu mai mult de două cîntece, și alea vechi, și le-ați auzit pe-amîndouă.

Scuzele sale fură întrerupte scurt de Tom Platt care începu o melodie din cele mai melancolice, parcă potrivită cu geamătul vîntului și scîrțîitul catargelor. Cu ochii ațintiți pe grinzile de deasupra capului, Disko începu să cînte acest cîntec popular, uitat de vreme, Tom Platt făcînd diverse variațiuni pentru ca melodia și cuvintele să fie, cît de cît, potrivite : *A fost cîndva un pachebot,/ Vestit era în larga lume./ Pornit pe mare din New York,/ Dreadnought i se spunea pe nume./ Black Ball și Swa-*

Ilow-tail, se spune, / Sînt alte nave cu renume, / Dar Dreadnought, falnic pachebot, / Le lasă-n urma lui de tot.// Aşteaptă Dreadnought, sus, pe River Mersey, / Un remorcher, să-l scoată-n larg, vezi bine, / Cînd va scăpa de-a ţărmului strînsoare, / Veţi şti cu toţii, ascultaţi de mine.

Corul : *Spre Liverpool acum se-ndreaptă, / Dă-i, Doamne, spor şi cale dreaptă !*

Disko : *Pe fund nisip, nici apa nu-i adîncă ;/ Newfoundland nu-i prea departe, încă, / Spun peştişori care-noată, zău, / În marea cea sărată rău, rău, rău.*

Corul : *Spre Liverpool acum se-ndreaptă, / Dă-i, Doamne, spor şi cale dreaptă.*

Mai erau şi alte nenumărate versuri, pentru că Disko prelucra acest cîntec despre „Dreadnought" pe tot drumul dintre Liverpool şi New York, la fel de conştiincios ca şi cum s-ar fi aflat la bordul acesteia, iar acordeonul se umfla şi vioara scîrţîia alături de el. Urmă Tom Platt cu ceva în legătură cu „McGinn cel mare şi tare / Care în port te trage din mare." După care îl chemară pe Harvey, care se simţi deosebit de măgulit, să-şi aducă umila contribuţie la reuşita momentului distractiv, dar tot ce-şi putea el aminti erau cîteva fragmente din „Voiajul Căpitanului Ireson", pe care-l învăţase la internatul de la Adirondacks. Chiar i se părea că aceste fragmente se potrivesc locului şi evenimentelor, dar, după ce abia pomeni titlul cîntecului, Disko bătu cu piciorul în pardoseală, strigînd :

— Opreşte-te, tinere. Asta nu-i decît o judecată greşită, ca să nu spun că e una din cele mai nenorocite, pentru că-ţi rămîne în memorie.

— Ar fi trebuit să te previn, spuse Dan. As'a întotdeauna îl face pe tata să se simtă atacat.

— Dar ce e rău în asta ? întrebă Harvey surprins şi destul de atacat.

— Tot ce urmează să spui, răspunse Disko. Totul este al naibii de greşit, de la cap la coadă, şi nimeni altul decît Whittier e de vină. Nu e menirea mea să le fac dreptate

celor din Marblehead, dar în treaba asta Ireson n-a avut nici un amestec. Chiar tata mi-a istorisit povestea de nu știu cîte ori și așa a fost, ascultă-mă pe mine.

— Asta-i pentru a suta oară, spuse Jack Lunganul cu jumătate de gură.

— Ben Ireson ăsta era căpitan pe nava *Betsy*, tinere, și se întorcea acasă de prin locurile astea, cam prin 1812, înainte de război, dar dreptatea e dreptate orișicînd. Și s-au întîlnit cu *Active*, din Portland — căpitan era unu,' Gibson, din același oraș — au găsit-o luînd apă, în dreptul farului de la Cape Cod. Și era o furtună teribilă, iar ei o duceau pe *Betsy* acasă cît puteau ei de repede. Ei bine, Ireson a zis că n-are nici un rost să încerce să salveze o navă pe așa o vreme, nimeni n-ar fi de acord, așa că le-a spus să țină aproape de *Active* pînă cînd se mai liniștește marea o leacă. Nici asta nu le-a convenit, să piardă vremea pe lîngă Cape Cod, fie că aceia luau apă sau nu. Au ridicat vela strai și au plecat, bineînțeles, luîndu-l și pe Ireson cu ei. Pe cei din Marblehead i-a apucat furia că nu și-a asumat riscul, și pentru că a doua zi, cînd marea a fost mai calmă (nici o clipă nu au încetat să se gîndească la asta), cîțiva din cei de pe *Active* au fost luați la bord de unu' din Truro și au ajuns la Marblehead cu propria lor poveste de spus, zicînd că Ireson și-a făcut de rușine orașul, și așa mai departe, iar oamenii lui Ireson s-au cam speriat văzînd mînia obștei îndreptată împotriva lor, și s-au întors chiar ei în contra lui Ireson, zicînd că el e responsabil pentru fapta aceea meschină. Dar nu femeile au fost acelea care să-l ungă cu smoală și apoi să-l tăvălească prin fulgi — nici gînd, femeile din Marblehead nu se poartă în felul acesta — ci un grup de bărbați și băieți, care l-au tîrît prin oraș într-o barcă veche pînă cînd i-a căzut fundu' bărcii, iar Ireson însuși le-a spus lor că într-o bună zi o să le pară rău. Bine, adevărul iese la iveală mai tîrziu, cum se întîmplă de obicei, dar prea tîrziu ca să-i mai folosească la ceva unui om cinstit, iar Whi-

ttier vine și prinde sfîrșitul cam neclar al unei povești mincinoase și-l mai terfelește încă o dată pe Ben Ireson, după moarte. A fost singura dată cînd Whittier s-a înșelat, și nu a fost o treabă cinstită. L-am scuturat eu bine pe Dan cînd a venit acasă cu chestia asta de la școală. Tu n-aveai de unde să știi, bineînțeles ; dar ți-am spus cum stau lucrurile ca să ți le amintești mereu de acum încolo. Ben Ireson n-a fost felul de om pe care-l înfățișează Whittier ; tatăl meu l-a cunoscut bine, înainte și după toată întîmplarea, iar tu fii mai atent cînd faci judecăți pripite, tinere ! Următorul !

Harvey nu-l auzise niciodată pe Disko vorbind atît de mult, și se prăbuși la locul său cu obrajii arzînd de rușine ; dar, așa cum avea Dan să explice prompt, un băiat nu putea decît să învețe tot ce i se spunea la școală, iar viața era mult prea scurtă pentru a ține seama de toate minciunile care se spuneau pe coastă.

Apoi Manuel scoase din mica „machette", care zdrăngănea și scîrțîia, o melodie stranie și cîntă ceva în portugheză despre „Nina innocente !", terminînd prin a lovi instrumentul cu toată palma, ceea ce puse capăt cîntecului destul de brusc. După care Disko își făcu datoria cu al doilea cîntec, pe o melodie demodată și la fel de scîrțîită, toți alăturîndu-se la refren. Iată doar una dintre strofe : *„Se duse April și topită-i zăpada, / Iar noi din New Bedford pleca-vom un pic, / Noi sîntem pescari și aceasta-i dovada, / Că sîntem pe mare cînd grîul e-n spic."* Cînd ajungea aici vioara continua singură o vreme, foarte duios, după care urma refrenul : *„Grîul e-n spic și macii-s în floare, / Grîul e-n spic, noi plecăm iar pe mare. / Grîu înspicat, eu te-am lăsat / Numai bun de semănat ; / Pîine rumenă vei fi cînd voi reveni."*

Pe Harvey îl trecură lacrimile fără să-și dea seama de ce, dar cînd bucătarul lăsă jos cartofii și întinse mîinile după vioară, a fost și mai și. Încă rezemat de ușa bufetului, acesta începu o melodie care semăna cu ceva foarte

rău care avea să se întîmple cu siguranță, indiferent ce-ai fi făcut. După cîteva măsuri, bucătarul cîntă, într-o limbă necunoscută, cu bărbia sa mare pe vioară și globii albi ai ochilor sclipind la lumina lămpii. Harvey se dădu jos din pat ca să audă mai bine, și, împreună cu trosniturile grinzilor de lemn și clipocitul apei, melodia se tînguia și gemea, ca valurile izbind bordul pe o ceață de nepătruns, pînă cînd se termină ca un plînset.

— Jiminy Christmas ! M-au trecut toți fiorii. Ce Dumnezeu a mai fost și asta ?

— E cîntecul lui Fin McCoul cînd se îndrepta spre Norvegia, răspunse bucătarul într-o engleză nu prea bogată, dar atît de clară de parcă era pe o placă de patefon.

— Pe cinstea mea, am fost în Norvegia, dar n-am scos asemenea sunete cumplite. Totuși, se aseamănă cu unul din cîntecele acelea de demult, spuse Jack Lunganul suspinînd.

— Să nu mai începem altul fără să punem ceva între ele, interveni Dan, începînd la acordeon o melodie sprintenă, antrenantă, care se termina în felul următor : *„Sînt vreo trei luni și-o leacă de cînd văzui pămîntul, / Cu cinspe sute de chintale, / Vreo cinspe sute de chintale, / 'spe sute de chintaaaale, / Între Queereau și Grand."*

— Oprește-te ! răcni Tom Platt. Vrei să se-aleagă praful, Dan ? Asta e precis „Jonah", dacă nu-l cînți cumva după ce toată sarea noastră a intrat la apă.

— Nu, nu e adevărat, așa e, tată ? Nu e „Jonah" decît dacă îi cînți ultimul vers. Nu mă-nvăța tu pe mine ce înseamnă „Jonah".

— Dar ce mai e și asta ? Întrebă Harvey nedumerit. Ce înseamnă „Jonah" ?

— „Jonah" înseamnă orice îndepărtează norocul de tine. Uneori e un bărbat, alteori e un mus, ori chiar o găleată. Eu am avut o dată un cuțit de spintecat care

s-a dovedit a fi „Jonah", și asta la două drumuri, pînă cînd l-am descoperit, spuse Tom Platt. Există de tot felul. Jim Bourke a fost el însuși „Jonah", pînă cînd s-a înecat. N-aș pleca la drum cu unul ca Jim Bourke nici dacă aș muri de foame. Pe *Ezra Flood* aveau o barcă verde. Și asta a fost „Jonah", cea mai nenorocită dintre toate. Patru oameni a înecat, blestemata, iar noaptea strălucea ca focul.

— Și chiar crezi în chestiile astea ? întrebă Harvey amintindu-și ce spusese Tom Platt despre luminări și modele de corăbii. Oare nu trebuie toți să ne mulțumim cu ce ne e dat ?

— Pe uscat, așa e, dar cînd ești la bord se pot întîmpla multe lucruri. Nu-ți bate joc de „Jonah", tinere, încheie el în timp ce un murmur dezaprobator se făcu auzit.

— Bine, dar Harvey nu e „Jonah", interveni repede Dan. A doua zi după ce l-am salvat am avut o recoltă nemaipomenit de bună.

Deodată, bucătarul înălță capul și rîse — un rîs ciudat, subțire. Era un om deosebit de tulburător.

— Crimă ! făcu Jack Lunganul. Să nu mai faci asta, doctore. Nu sîntem obișnuiți.

— Ce nu vă convine ? întrebă Dan. Nu e el mascota noastră, și n-a început peștele să muște cum trebuie după ce noi l-am pescuit pe el ?

— Oooo ! Da, răspunse bucătarul. Știu asta, dar nu s-a terminat treaba.

— Nu are de gînd să ne facă un rău, răspunse Dan, aprins. La ce tot faci aluzie ? Unde vrei să ajungi ? El e așa cum trebuie, nici o grijă.

— Nici un rău. Dar într-o zi va fi stăpînul tău, Danny.

— Asta-i tot ? întrebă Dan, placid. Nu va fi. Pariez pe ce vrei tu.

— Stăpîn ! făcu bucătarul, arătînd spre Harvey. Servitor ! și arătă spre Dan.

— Astea zic și eu noutăți. Cît de curînd ? întrebă Dan rizînd.

— În cîțiva ani, și voi trăi s-o văd. Stăpîn și slugă, slugă și stăpîn !

— Tunete și trăznete ! Te-ai gîndit tu la asta ? întrebă și Tom Platt.

— În mintea mea, unde văd și pricep

— Cum așa ? întrebară toți, în cor.

— Nu știu cum, dar așa va fi, încheie bucătarul, după care își plecă din nou capul și continuă să curețe cartofi, și nu mai scoaseră nici o vorbă de la el.

— Ei bine, o grămadă de lucruri vor trebui să se întîmple înainte ca Harvey să-mi fie, în vreun fel, stăpîn. Dar mă bucur că doctorul nu a hotărît să-l declare „Jonah". De fapt, îl consider pe Unchiu' Salters cel mai prăpădit „Jonah" din întreaga flotă cînd mă gîndesc la norocul pe care-l are la pescuit. Nu știu dacă se ia, ca vîrsatul de vînt. Ar trebui să se afle pe *Carrie Pitman*. Corabia asta e propria ei „Jonah" precis, echipajul și instalațiile sînt tot o apă și-un pămînt. Jiminy Christmas ! Chiar și pe o mare calmă n-ar ști ce să facă.

— Oricum, sîntem scăpați de restul flotei, cu *Carrie Pitman* și toate celelalte, spuse Disko.

— Unchiul Salters și-a găsit norocul, spuse Dan cînd auziră un răpăit în tambuchi și tatăl său plecă.

— S-a ridicat ceața, strigă Disko și toți se năpustiră pe punte pentru o gură de aer curat. Într-adevăr, ceața se risipise, dar o mare mohorîtă își rostogolea valurile mari în urma ei. *We're Here* aluneca pe bulevarde largi, sau prin canale care păreau destul de adăpostite și ca pe la ei pe-acasă, doar că nu stăteau locului, schimbîndu-și forma fără milă și odihnă, și ridicau goeleta ca o coroană pe vîrful uneia din o mie de culmi verzi, vîntul șuierîndu-i

prin velatură cînd cobora în zigzag pantele. În depărtare, o parte din mare exploda într-o peliculă de spumă, altele urmînd ca la un semnal, iar ochii lui Harvey înotau cu viziuni suprapuse de alb și cenușiu. Cîțiva pescărușii le dădură tîrcoale în cercuri, țipînd în apropierea arcelor. Cîte o rafală de ploaie colinda fără țintă pe întinderea lipsită de orice speranță, se lăsa purtată de vînt, se întorcea și se topea fără urmă.

— Mi se pare mie că am văzut chiar acum ceva licărind în direcția aceea, spuse Unchiul Salters, arătînd spre nord-est.

— Nu poate fi nici unul din flotă, spuse Disko privind pe sub sprîncene, cu o mînă ținîndu-se bine de intrarea spre teugă, de acolo de unde arcele solide se îmbinau în uluci. Marea se liniștește grozav de repede. Danny, nu vrei să te sui puțin și să vezi cum se mai prezintă geamandurile de la traul ?

Danny, în cizmele lui mari, urcă, mai degrabă, în fugă, decît normal, pe greementul principal (spre invidia lui Harvey), se agăță de cruceta care se legăna și căută cu privirea pînă cînd zări stegulețul negru al geamandurii pe umărul unui val la vreo jumătate de milă depărtare.

— E-n regulă, strigă el. O pînză în depărtare ! Chiar spre nord, se apropie ca fumul. Pare să fie tot o goeletă !

Mai așteptară încă o jumătate de oră, cerul limpezindu-se pe bucăți, cu sclipirea ocazională a unui soare bolnăvicios care arunca pete pe apa verde-măslinie. După care un arbore trinchet se ridică, se scufundă și dispăru pentru a fi urmat, la următorul val, de o pupă înaltă, cu gruie demodate, de lemn, ca o cochilie de melc. Pînzele erau vopsite în roșu.

— Francezi ! strigă Dan. Ba nu, nu-s francezi. Tatăăă !

— Aștia nu-s francezi, spuse Disko. Salters, se ține norocul de tine mai strîns decît un cep la un butoi.

— Am și eu ochi. E unchiul Abishai.

— N-ai cum să fii chiar așa de sigur.

— Regele tuturor nenorocirilor, gemu Tom Platt. O, Salters, Salters, de ce nu ești tu acum adormit, în patul tău ?

— De unde era să știu ? întrebă sărmanul Salters, în vreme ce goeleta apărea și dispărea.

Ar fi putut fi chiar *Olandezul Zburător*, atît erau de murdare, încîlcite și neîngrijite fiecare parimă și vargă de la bordul ei. Puntea de cart, de stil vechi, avea vreo patru-cinci picioare înălțime, iar velatura fluturată încurcată și înnodată ca algele de la capătul unui debarcader. Plutea cu vîntul în spate, într-o derivă înspăimîntătoare, cu vela strai coborîtă pentru a acționa ca un fel de școtă suplimentară — „scandalizată" îi ziceau marinarii — iar estacada stătea spînzurată peste bord. Bompresul i se ridica în sus ca la o fregată din alte timpuri, bastonul bompresului fusese atît de legat, matisat, bătut în cuie și prins în scoabe încît nu se mai putea imagina o altă reparație posibilă. Și așa cum se arunca înainte, și se așeza pe dinapoia ei lată, arăta pentru întreaga lume ca o bătrînă rea, șleampătă și nepieptenată rînjind la o fată decentă.

— E Abishai, spuse Salters. Plin de gin și oameni din Judique și pedepsele Providenței așteptîndu-l și niciodată reușind să pună mîna pe el. E pornit să încerce cu momeală, cum fac cei din St. Pierre Miquelon.

— O s-o scufunde pînă la urmă, spuse Jack Lunganul. Astea nu-s pînze potrivite pentru o asemenea vreme.

— Ba el nu, ar fi făcut-o de mult, răspunse Disko. Se pare că a calculat să ne scufunde pe noi. Nu are prora mai coborîtă decît ar trebui, Tom Platt ?

— Dacă o încarcă în felul acesta, corabia nu e-n siguranță, răspunse, calm, marinarul. Iar dacă a luat cumva apă, ar face bine să treacă repede la pompe.

Creatura mării se răsuci, făcu o întoarcere trosnind din toate încheieturile și se așeză în contra vîntului de-

tul de aproape pentru a fi auziți. O barbă cărunță se agită peste bompres, iar o voce groasă răcni ceva ce Harvey nu înțelese, dar la care chipul lui Disko se întunecă.

— E în stare să pună la bătaie tot ce are, numai să aducă veşti proaste. Spune că ne aşteaptă o schimbare a direcţiei vîntului. Pe el îl aşteaptă ceva mult mai rău, încheie el, făcînd cu braţul gestul unui om care dă la pompă şi arătînd în faţă, în timp ce echipajul rîdea şi se distra pe seama celuilalt.

— Te zdruncină, şi te despoaie, şi te duce, răcni unchiul Abishai. O furtună în toată regula, în toată regula. Aşa ! Aţi pornit în ultima voastră călătorie, scrumbii din Gloucester. Voi n-o să mai apucaţi să vedeţi Gloucester-ul!

— Nebun de legat, ca de obicei, spuse Tom Platt. Mai bine era dacă nu ne vedea de fel.

Goeleta se îndepărtă în vreme ce barba cărunță răcnea ceva despre un dans la Bay of Bulls şi un om mort la teugă. Harvey se cutremură. Văzuse punţile murdare şi echipajul cu ochi de sălbatici.

— A naibii de bună vreme are pentru starea în care se află, spuse Jack Lunganul. Mă întreb ce răutăţi or fi făcut la ţărm.

— E un trauler, îi explică Dan lui Harvey, şi aleargă după momeală de-a lungul coastei. O, nu, acasă nu se duce. Îşi face treaba pe ţărmul de sud şi de est, pînă acolo, continuă el, arătînd din cap spre plajele nemiloase din Newfoundland. Sînt un echipaj teribil de bătăios, iar Abishai e cel mai rău dintre ei. I-ai văzut vasul ? Bine, se zice că are şaptezeci de ani pe puţin. Ultimul din cele ce se făceau cîndva la Marblehead. Acum nu se mai fac aşa dunete. Oricum, Abishai nu mai pune piciorul în Marblehead. Pur şi simplu nu e dorit acolo. Colindă marea pescuind şi înjurînd aşa cum l-ai auzit. De ani de zile e o piază-rea, aşa să ştii. Cumpără băutură de la navele din Freecamp să facă vrăji şi să vîndă vînturile de pe mare, şi altele. Cred că nu e în toate minţile, zău.

— N-ar avea nici un rost să adunăm traulul în seara asta, spuse Tom Platt cuprins de o disperare tăcută. Special a venit, ca să ne blesteme. Mi-aș da leafa să-l văd pe pasarela de pe bătrînul „Ohio" înainte de a se termina biciuirea, să-i tragă doar vreo șaizeci, iar Sam Mocatta să i le așeze frumos, în cruce.

Paragina de trauler dansa ca un beţiv, dus de vînt, toţi ochii urmărindu-l. Deodată, bucătarul strigă cu vocea lui de patefon :

— Doar moartea l-a făcut să vorbească așa. E terminat — terminat, vă spun eu. Priviți !

Traulerul plutea într-un ochi de apă însorită la treipatru mile depărtare. Pe măsură ce soarele se stingea și dispărea, chiar cînd lumina sa se pierdu, la fel se întîmplă și cu goeleta. Coborî într-un gol și nu se mai văzu.

— După ei, pe Marele Cîrlig ! strigă Disko, sărind de la locul său. Beți sau treji, trebuie să-i salvăm. Pînzele sus și dați-i drumul ! Repede !

Șocul care urmă îl trînti pe Harvey pe punte. Înălțară din scurt școta și trinca pe cablu și, ca să cîștige timp, smulseră ancora de la fund și o ridicară din mers. O astfel de manifestare a forței brute nu se întîmpla decît în cazuri de viață și de moarte, iar *We' re Here* se plîngea ca o ființă umană. Ajunseră în locul unde dispăruse echipajul lui Abishai, găsiră două-trei postăvi în care se ținea traulul, o sticlă de gin, o barcă cu o plită de gătit și nimic mai mult.

— Lăsați-le acolo unde se află, spuse Disko, deși nimeni nu făcuse gestul de a le aduna. N-aș lua la bord nici măcar un băț de chibrit care să fi aparținut lui Abishai. Cred că s-a scufundat de-a dreptul. Trebuie că lua apă de vreo săptămînă, iar ei nu s-au gîndit nici o clipă să dea la pompe. Iată încă o corabie care a plecat din port cu toți marinarii beți la bord.

— Să înălțăm slavă lui Dumnezeu ! spuse Jack Lunganul. Dacă ar fi fost deasupra apei, am fi fost obligați să-i salvăm.

— La asta mă gîndeam și eu, zise și Tom Platt.

— Soarta ! Soarta ! spuse bucătarul rostogolindu-și ochii. Și-a luat cu el norocul.

— O treabă foarte bună de povestit Flotei cînd ne întîlnim cu ei, interveni și Manuel. Păi cum ? Dacă mergi în felul acela cu vîntul în spate, și mai dai și drumul la cusături..., încheie el aruncînd palmele în lături într-un gest de nedescris, în timp ce Penn se așeză pe cabină, suspinînd la oroarea și grozăvia celor petrecute. Harvey nu-și dădea seama că văzuse moartea pe mare, dar îi era foarte rău.

După care Dan se urcă din nou pe cruceță, iar Disko îl conduse înapoi pînă cînd văzură din nou propriile geamanduri, cu puțin înainte ca ceața să se așeze ca o pătură groasă peste mare.

— Cînd e nevoie, ne mișcăm ai naibii de repede pe aici, i se adresă el lui Harvey. Gîndește-te o vreme la ce-ai văzut, tinere. Asta înseamnă băutura.

— Abishai precis și-a luat norocul cu el, spuse Salters. Vîntul nu i-a ajutat în nici un fel. Ce-o mai fi cu traulul ? Oricum, nu sînt un tip superstițios.

Tom Platt era de părere că mai bine să-l scoată din apă și să îl lanseze din nou. Dar bucătarul interveni :

— Norocul e făcut din două bucăți. Veți afla cînd veți căuta. Eu știu, încheie el, îndîrjindu-l pe Jack în așa măsură încît acesta îl luă pe sus pe Tom Platt și amîndoi plecară împreună.

Peștii mușcau cîrligele din care frații lor tocmai fuseseră scoși, iar Tom Platt și Jack se deplasau metodic în sus și în jos de-a lungul traulului, prova bărcii ridicîndu-se de sub parîma udă pe care erau înșirate cîrligele, aruncînd castraveții de mare pe care ei îi numeau dovleci, trîntind de copastie codul proaspăt prins, înfigînd din nou momeală și umplînd barca lui Manuel, și tot așa, pînă în amurg.

— Nu vreau să risc, spuse Disko, cu Abishai plutind atît de aproape de noi. Abishai nu se duce la fund nici într-o săptămînă. Hai, bărcile sus şi curăţim peştele după masă.

Iar în seara aceea curăţitul peştelui a fost ceva de toată isprava, asistat de patru balene care aruncau aburi pe nări. Dură pînă la ora nouă, iar Disko fu auzit chicotind pentru a treia oară cînd Harvey arunca peştele spintecat în cală.

— Hei ! Văd că tragi tare, îi spuse Dan cînd ştergeau cuţitele după ce bărbaţii terminaseră. E destul de agitată marea astă-seară şi nu te-am auzit zicînd nimic despre ea.

— Prea ocupat, făcu Harvey, încercînd lama unui cuţit. Dacă mă uit bine, chiar că e cam nărăvaşă.

Mica goeletă juca în jurul ancorei printre valurile cu creasta tivită în argint. Sărind înapoi cu afectată surpriză la vederea cablului întins, se repezea asupra lui ca un pisoi, apa stîrnită de coborîrea ei ieşind prin ochiurile de ancoră cu bubuit de tun. Parcă spunea, clătinînd din cap : „Îmi pare rău că nu mai pot sta cu voi. Plec spre nord", şi se îndepărta pentru a se opri brusc, cu un foşnet dramatic al întregii ei velaturi. „Şi cum tocmai voiam să remarc", o lua ea de la capăt cu gravitatea unui om beat adresîndu-se unui felinar. Restul propoziţiei (desigur că spunea toate acestea într-un spectacol de pantomimă) se pierdea într-un acces de isterie, cînd se purta ca un căţel care îşi muşcă lanţul, o femeie proastă călărind pe o parte, o găină cu capul abia retezat, sau ca o vacă înţepată de streche, întocmai cum îi dictau capriciile mării.

— Priveşte-o cum îşi joacă rolul, spuse Dan. Acum îl face pe Patrick Henry.

Goeleta se lăsa pe o parte şi gesticula cu bastonul bompresului de la babord la tribord. „În ce mă priveşte", părea să spună „dă-mi libertate sau moarte." Hop ! Se oprea în poteca făcută de lună pe ape, făcînd o reverenţă

într-un exces de mîndrie, destul de impresionantă dacă nu s-ar fi auzit mecanismul timonei zăngănind batjocoritor în cutia lui.

— Parcă ar fi într-adevăr o ființă vie, spuse Harvey rîzînd.

— E sigură ca o casă și uscată ca un hering, spuse Dan plin de entuziasm cînd goeleta îl trînti pe punte într-o cascadă de stropi. Le rezistă, le rezistă ! Știi ce zice ? „Să nu dați peste mine !", așa le zice. Uită-te la ea ! Uită-te ! Doamne ! Ar trebui să vezi una din scobitorile alea ridicînd ancora de la cinspe stînjeni adîncime.

— Ce-i o „scobitoare", Dan ?

— Ce să fie, bărcile astea noi, pentru heringi. În față e ca un yacht, cu o pravă de yacht, și bompresul ascuțit și o cabină în care am încăpea toți. Am auzit că însuși Burgess a făcut modelele pentru trei sau patru din ele. Tata e împotriva lor, din cauză că saltă și te cam zdruncină, dar fac o grămadă de bani. Tata e bun la pescuit, dar nu e nici un pic progresiv — nu prea ține el pasul cu vremurile. Sînt doldora de mașinării care să te ajute să nu mai tragi atîta, și multe altele. Ai văzut vreodată pe *Elector* din Gloucester ? E un boboc, chiar dacă e scobitoare.

— Și cam cît costă, Dan ?

— Grămezi de dolari. Poate vreo cinspe mii, poate mai mult. Sînt chiar și aurite prin unele locuri. Ce mai, nici nu poți să îți dorești mai mult. Dac-ar fi, cred că i-aș zice *Hattie S.*, încheie el, cu răsuflarea tăiată de emoție ascunsă.

CAPITOLUL V

Aceasta a fost una din multele discuții cu Dan în care îi spunea lui Harvey de ce ar transfera numele bărcii lui imaginarei minunății proiectate de Burgess. Harvey află astfel o mulțime de amănunte despre adevă-

rata Hattie din Gloucester, văzu chiar o buclă din părul acesteia (pe care Dan, considerînd vorbele frumoase lipsite de valoare, i-o furase pe cînd ea era aşezată în faţa lui la biserică în iarna aceea), ba chiar şi o fotografie. Hattie nu avea decît vreo patrusprezece ani şi un dispreţ grozav pentru băieţi, şi toată iarna jucase în picioare bunele sentimente ale lui Dan. Toate acestea au fost dezvăluite sub jurămînt solemn de păstrare a tainei, rostit pe puntea luminată de lună, ori în întunericul ca smoala, ori pe ceaţa cea mai deasă, timona gemînd în spatele lor, puntea înălţîndu-li-se în faţă iar în afară marea vociferînd fără încetare. Şi a venit şi ziua cînd băieţii, care încă nu se cunoşteau prea bine, s-au luat la bătaie, lupta purtîndu-se de la prova la pupa, pînă cînd Penn a urcat să-i despartă, promiţînd să nu-i spună nimic lui Disko, pentru care bătaia în timpul cărţului era mai rea decît dormitul. Fizic, Harvey nu se putea pune cu Dan, dar pentru pregătirea lui cea nouă contează mult că s-a apărat şi nu a încercat să se răzbune pe învingătorul său prin metode incorecte.

Fiind un simplu mus şi deosebit de ocupat, Harvey nu-şi prea ostenea mintea gîndind. Îi părea nespus de rău de mama lui, şi nu de puţine ori ar fi vrut să o vadă şi, mai ales, să-i povestească despre această minunată viaţă nouă pe care o ducea şi cît de bine se achita el de îndatoririle care îi reveneau. Altfel, prefera să nu se gîndească prea mult cum suportă ea şocul presupusei sale morţi. Dar într-o bună zi, cînd stătea pe scara dunetei, făcînd glume pe seama bucătarului care tocmai îi acuzase pe el şi pe Dan că îi fură plăcintele, îi trecu prin minte că toate acestea erau infinit mai bune decît să fie umilit de străini în salonul unui pachebot.

Harvey devenise o piesă recunoscută în schema lucrurilor de pe *We're Here* : avea locul său fix la masă şi patul său personal, iar în zilele cu furtună i se respecta dreptul la cuvînt, cînd toţi ceilalţi erau mereu gata

să asculte ceea ce ei numeau „basmele" despre viața lui pe țărm. Nu i-au trebuit mai mult de două zile și jumătate ca să descopere că, dacă se referă la propria sa viață — și i se părea undeva, foarte departe —, nimeni, cu excepția lui Dan (și chiar și credința acestuia era pusă la grea încercare), nu-i acorda nici un fel de credit. Așa că a inventat un prieten, un băiat de care auzise, care conducea o trăsurică trasă de ponei prin Toledo, Ohio, care-și comanda cinci costume de haine deodată, mergea în niște mașinării numite „germane" la petreceri unde cei mai mare nu avea încă cincisprezece ani împliniți, dar toate darurile erau din argint masiv. Salters protesta că povestea prea era cusută cu ață albă, dacă nu de-a dreptul jignitoare, dar asculta la fel de curios ca și ceilalți. Iar aprecierile lor critice de la sfîrșit îi dădeau lui Harvey idei noi despre „germane", îmbrăcăminte, țigări cu un capăt aurit, inele, ceasuri, parfumuri, recepții, șampanie, jocul de cărți, și hotelurile de lux. Puțin cîte puțin, și-a schimbat tonul cînd vorbea despre prietenul său, pe care Jack Lunganul îl botezase „Copilul trăznit", „Pușlițul poleit cu aur", „Sugarul Vanderpoop", precum și alte nume de alintare. Cu picioarele încălțate în cizme marinărești urcate pe masă, Harvey închipuia povești despre pijamale de mătase și cravate importate special, spre marea rușine a „prietenului" său, dovedindu-se el însuși o persoană foarte adaptabilă, numai ochi și urechi la expresiile și tonurile din jurul său.

Nu-i trebui multă vreme pentru a afla unde își ține Disko vechiul cvadrant verde, scorojit pe care ei îl numeau „jugul porcului", adică sub salteaua de pe patul său. Cînd stabilea poziția soarelui și afla latitudinea cu ajutorul „Almanahului bătrînului fermier", Harvey cobora iute în cabină și zgîria rezultatul și data cu un cui pe burlanul ruginit al sobei. Ei bine, inginerul șef al pachebotului n-ar fi făcut mai mult decît atît, și nici un inginer cu treizeci de ani vechime n-ar fi afișat nici pe jumătate aerul de bătrîn lup de mare cu care Harvey.

avînd grijă mai întîi să scuipe peste bord, făcu publică poziția goeletei pentru ziua aceea și atunci, dar nu mai devreme, îl eliberă pe Disko de grija cvadrantului. Există o etichetă în toate lucrurile, la urma urmei.

Așa numitul jug al porcului, o hartă desenată de Eldridge, almanahul fermierului, „Pilotul de coastă" al lui Blunt, precum și „Navigatorul" lui Bowditch, au fost toate armele de care avea Disko nevoie pentru a-l îndruma cu excepția sondei de mare adîncime care era ochiul său de rezervă. Harvey era cît pe-aci să-l omoare pe Penn atunci cînd Tom Platt îl învățâ pentru prima dată cum să facă să „zboare porumbelul albastru"; și, deși forța lui nu făcea față la continua lansare a sondei, indiferent de vreme, pe o mare calmă Disko îl lăsa de bună voie să arunce plumbul de șapte livre la apă nu prea adîncă. După cum zicea Dan, „Pe tata nu-l interesează adîncimea, ci probe de pe fund. Șterge-o bine, Harve, băiete," Harvey ungea cupa de la capătul sondei și strîngea cu grijă nisipul, scoicile, noroiul, sau orice altceva se întîmpla să scoată sonda, după care i le prezenta lui Disko iar acesta le freca între degete, le mirosea și le judeca. După cum am mai arătat, atunci cînd Disko se gîndea la cod, gîndea chiar ca un cod, și printr-un amestec, îndelung probat, de instinct și experiență, deplasa goeleta dintr-un loc în altul, întotdeauna după pește, așa cum un jucător de șah legat la ochi mișcă piesele pe tabla nevăzută. Dar tabla lui Disko era Marele Banc — un triunghi cu latura de două sute cincizeci de mile —, o întindere de mare mișcătoare, acoperită de o ceață umedă, bîntuită de furtuni, străbătută de ghețuri plutind în derivă, marcată de urmele nepăsătoarelor pacheboturi și împestrițată de pînzele flotei de pescuit.

Zile întregi au lucrat în ceață, Harvey trăgînd clopotul, pînă cînd, obișnuindu-se cu aerul parcă îngroșat, s-a încumetat, cam cu sufletul la gură, să facă o ieșire cu Tom Platt. Dar ceața nu voia să se ridice, iar peștele mușca, și nimeni nu poate sta mort de frică șase ore

la rînd. Așa că Harvey își făcu de lucru cu undițele sale, cu cangea sau harponul, după cum i le cerea Tom Platt, iar apoi au vîslit înapoi, spre goeletă, îndrumați de clopot și de instinctul lui Tom, ghiocul lui Manuel auzindu-se slab undeva, într-o parte. Și totuși a fost o experiență cu totul neobișnuită și, pentru prima dată într-o lună întreagă, Harvey a visat apele fumegînde, mișcătoare din jurul bărcii, undițele întinse spre nimic, și aerul de deasupra care se topea în mare la zece picioare depărtare de ochii săi obosiți. Peste cîteva zile avea să iasă cu Manuel pe ceea ce trebuia să fie o mare de patruzeci stînjeni adîncime, dar, cu toate că au dat drumul la toată parîma, ancora nu a găsit nimic de care să se prindă, iar pe Harvey l-a cuprins o spaimă de moarte pentru că ultimul său contact cu pămîntul se pierduse.

— Groapa balenei, spuse Manuel, trăgînd înapoi ancora. Bună glumă pe seama lui Disko. Haide! mai strigă el și vîsli înapoi la goeletă pentru a-l găsi pe Tom Platt și pe ceilalți luîndu-l peste picior pe comandant deoarece, o dată în viața lui, îi condusese pînă la marginea „Adîncului Balenei", groapa stearpă a Marelui Banc. Așa că mai încercară o ancorare prin ceață iar lui Harvey i se zbîrli părul în cap atunci cînd trebui să plece pe mare în barca lui Manuel. Ceva alb prinse a se mișca în albul ceții, simți o răsuflare ca de mormînt, un vuiet, o învolburare a apei, o scufundare în adînc. Era prima lui întîlnire cu înfricoșătorul ghețar de vară din Terra-Nova, și se ghemui înspăimîntat pe fundul bărcii, spre rîsul și încîntarea lui Manuel. Erau, totuși, unele zile limpezi, blînde și calde, cînd părea a fi un păcat să faci altceva decît să-ți pierzi vremea cu undițele de mînă și să vîslești pe vălurele strălucind în soare. Și mai erau zile de acalmie, în care Harvey învăță cum să conducă el însuși goeleta dintr-un loc în altul. L-au trecut fiorii cînd a simțit pentru prima dată chila răspunzînd mîinilor sale pe spițele timonei și aluncînd peste adîncuri, școta trinchii cosind înainte și înapoi pe cerul albastru. Era de-a

dreptul magnific, chiar dacă Disko spunea că un șarpe și-ar rupe spinarea dacă ar încerca să-l urmărească.

Ca un copil, Harvey îi imita pe toți bărbații pe rînd pînă cînd ajunse să combine felul deosebit în care Disko se apleca asupra timonei, legănarea lui Jack atunci cînd lansau undițele, vîslitul cu umerii aduși, dar eficient, al lui Manuel și mersul generos, stil „Ohio", al lui Tom Platt atunci cînd străbătea puntea în lung și-n lat.

— Așa am început-o cu toții, spuse Tom Platt. Băieții ăștia își tot dau la aere pînă cînd se păcălesc ei singuri că au devenit bărbați, și tot așa, pînă la moarte — se prefac și iar se prefac. Am făcut-o și eu pe bătrînul „Ohio", o știu prea bine. Cînd am fost pentru prima dată de cart, în port, mă simțeam mai mîndru decît Farragut. Și Dan e plin de aceleași idei. Iată-i cum se străduie să pară adevărați oameni ai mării, din cap pînă în picioare, continuă el, de data asta spre scara care cobora spre cabină. Cred că ai greșit și tu o dată în judecarea oamenilor, Disko. Ce Dumnezeu te-a făcut să ne spui la toți cei de-aici că băiatul e cam pe-o ureche ?

— Chiar a fost, nebun de legat, cînd a venit la bord. Dar s-a schimbat considerabil de-atunci. Eu l-am vindecat, conchise Disko.

— Povestește bine, spuse Tom Platt. Seara trecută ne-a spus una cu un puști cam de vîrsta lui care mînă o trăsurică nostimă, trasă de patru ponei pe străzile din Toledo, Ohio. Cred că așa e, și chestia aia cu petrecerile pentru o grămadă de copii la fel ca el. Ciudată poveste, dar al naibii de interesantă. Știe o grămadă dintr-astea.

— Ba eu cred că le scornește el singur, din capu' lui, strigă Disko din cabină, unde era ocupat cu jurnalul de bord. Nu încape îndoială că toate nu sînt decît niște născociri. Nu duce el pe nimeni, în afară de Dan, și mai și rîde de toate astea. Zău dacă vă mint, l-am auzit eu cum chicotea în spatele meu.

— Da voi ați auzit vreodată ce-a zis Simon Peter Cahoun atunci cînd au pus la cale cununia între soră-sa

Hitty și Lorin Jerauld, iar băieții au făcut gluma aia pe seama lui la „Georges" ? întrebă cu vorba lui tărăgănată Unchiul Salters, care se zvînta pașnic, în bătaia vîntului, lîngă bărcile de la tribord.

Tom Platt trăgea din pipă într-o tăcere plină de dispreț. El era din Cape Cod și știa povestea de mai bine de douăzeci de ani. Unchiul Salters continuă cu un glas ca un cîrîit :

— Simon Peter Cahoun a zis, și bine-a zis ce-a zis, cînd venise vorba de Lorin, că juma' de oraș ar mai fi într-un fel, da' jumatea ailaltă sînt tîmpiți de-a binelea ; și mai zic ăștia că s-a măritat cu unu' bogat, iar Simon Peter Cahoun n-avea acoperiș deasupra capului și vorbea cum vorbea.

— Păi el nu vorbea olandeza din Pennsylvania, replică Tom Platt. Mai bine-ai asculta pe unu din Cape să-ți spună povestea. Neamul' ăsta al lui Cahoun erau neam de țigani de cînd se știau ei.

— Bine, nu pretind că sînt vreun orator, răspunse Salters. Eu mă gîndesc la 'morala acestei povești. și cu Hârve al nostru ! Jumate din oraș așa și pe dincolo, iar jumatea ailaltă... ; și sînt unii care-l cred om bogat ! Hă !

Un rîs înăbușit făcu ocolul punții pe socoteala lui Salters.

Disko se abținu de la comentarii și-și făcu de lucru cu jurnalul, pe care-l completa zilnic, pagină de pagină, una mai unsuroasă decît alta, cu scrisul lui drept și literele cam ascuțite, cam în felul acesta :

„Iulie 17. În ziua aceasta a fost ceață groasă și am prins puțini pești. Am aruncat ancora mai la nord. Și așa se termină ziua aceasta."

„Iulie 18. Această zi vine cu o ceață deasă. Am prins cîțiva pești."

„Iulie 19. Această zi începe cu vreme frumoasă și o briză ușoară dinspre NE. Am aruncat ancora la răsărit. Am prins o grămadă de pești."

„Iulie 20. Ziua de azi, duminica, aduce vînturi nu prea puternice și ceață. Așa se termină această zi. Totalul peștilor pescuiți în săptămîna aceasta : 3.478."

Niciodată nu lucrau duminica ; se bărbiereau, se spălau dacă vremea era frumoasă, iar Pennsylvania le cînta imnuri. Ba chiar a sugerat, de vreo două ori, că dacă nu se consideră o impertinență din partea lui, ar putea predica puțin. Unchiul Salters aproape că l-a strîns de gît doar la auzul propunerii, și i-a amintit că nu e de fel predicator, sfătuindu-l nici să nu se mai gîndească la așa ceva.

— Dacă-l lăsăm, s-ar putea să-și amintească de Johnstown, explică Salters, și atuncea ce ne facem ?

Așa că au făcut un compromis și l-au pus să citească cu glas tare dintr-o carte numită „Iosif". Aceasta era un volum vechi, legat în piele, mirosind a mai bine de o sută de călătorii, foarte solid și semănînd în mare măsură cu o Biblie, dar mult înviorată de relatări ale unor bătălii și asedii. Așa că au citit-o din scoarță în scoarță. Altfel spus, Penn era un omuleț tăcut. Cîteodată nu scotea o vorbă trei zile încheiate, deși juca șah, asculta cîntecele, și rîdea de poveștile pe care le auzea. Iar cînd încercau să-l stîrnească răspundea :

— Nu vreau să par neprietenos, dar asta e pentru că nu am nimic de spus. Îmi simt capul aproape golit. Cred că mi-am uitat și numele, încheia el, întorcîndu-se spre Salters cu un zîmbet plin de speranță.

— Păi cum altfel decît Pennsylvania Pratt, striga Salters. Într-o bună zi ai să uiți și cum mă cheamă pe mine.

— Nu, niciodată, răspundea Penn, strîngînd hotărît din buze. Pennsylvania Pratt, bineînțeles, repeta el, uneori minute în șir. Cîteodată chiar Salters era acela care uita, și îi spunea că îl cheamă Haskins, sau Rich, sau McVitty, dar Penn era la fel de mulțumit — pînă data viitoare.

Disko i-a arătat înțelesul hărții cu împunsături și semne, care, spunea el, era mai presus de oricare publi-

caţie guvernamentală de orice fel, l-a condus cu creionul în mînă de la un loc de ancorare la altul de-a lungul întregului şirag de bancuri — Le Have, Western, Banquereau, St. Pierre, Green, şi Grand, vorbind toi timpul „limba codului". L-a învăţat, totodată, principiul după care funcţiona „jugul porcului".

La toate acestea Harvey îl întrecea pe Dan, pentru că el moştenise o anume uşurinţă a cifrelor, iar ideea de a culege informaţii dintr-o singură privire aruncată soarelui apunînd pe Bancurile mohorîte îi trezea toate simţurile. În alte probleme ale mării, vîrsta lui se dovedea un adevărat handicap pentru el. Cum spunea şi Disko, ar fi trebuit să înceapă de la zece ani. Dan putea să pună momeală în cîrlige sau să atingă oricare parîmă chiar şi pe întuneric, iar la nevoie, cînd Salters a avut o rană în palmă, acesta a fost în stare să cureţe peştele numai prin pipăit. Dan putea conduce goeleta pe aproape orice fel de vreme numai după senzaţia pe care i-o dădea vîntul mîngîindu-i faţa, strunind-o numai cînd aceasta avea nevoie de aşa ceva. Toate acestea le făcea la fel de firesc, fără a se gîndi, aşa cum zburda de la o velă la alta, ori cum făcea din barcă o parte din voinţa şi sufletul său. Dar nu avea cum să-i transmită lui Harvey cunoştinţele sale.

Totuşi, erau o mulţime de cunoştinţe generale care străbăteau goeleta de la prova la pupa şi de la babord la tribord, în zilele cu furtună, cînd se întindeau pe teugă, ori se aşezau pe dulăpioarele din cabină, bolţurile, inelele şi plumbii de rezervă rostogolindu-se şi drăngănind în pauzele conversaţiei lor. Disko povestea despre pescuitul balenelor prin anii cincizeci, despre femele uriaşe ucise lîngă puii lor, despre agonia morţii pe marea legănătoare, întunecată, şi despre sîngele care ţîşnea peste patruzeci de picioare spre cer, despre bărci sfărîmate, despre rachete care luau foc la celălalt capăt şi se năpusteau asupra echipajului înspăimîntat, despre tăiere şi topire, şi despre cumplitul

ger din '71, cînd o mie două sute de oameni au rămas fără casă, pe gheață, în numai trei zile — minunate povești și toate adevărate. Dar parcă și mai minunate erau povestirile lui despre cod, cînd le spunea cum discută și vorbesc peștii despre afacerile lor personale, acolo, în adînc, sub chila corăbiei.

Gusturile lui Jack Lunganul se îndreptau mai mult către supranatural. Jack îi făcea să tacă din gură cu poveștile lui înspăimîntătoare despre Yoho-ii de pe plaja Monomy, care-i sperie și-și bat joc de căutătorii de scoici singuratici ; despre „cei-ce-se-plimbă-pe-nisipuri" ori bîntuie dunele și care nu au fost niciodată îngropați cum se cuvine ; despre comoara ascunsă pe Insula Focului și păzită de spiritele oamenilor lui Kidd ; despre corăbii care pluteau în ceață chiar peste orășelul Truro ; despre portul acela din Maine, unde nimeni altcineva decît un vas străin ancora de două ori într-un anume loc, datorită echipajului mort care vîslea alături în miez de noapte, cu ancora atîrnînd de bordul bărcii lor demodate, fluierînd — da, fluierînd, și nu strigînd, — după sufletul omului care le-a tulburat odihna.

Tom Platt era preocupat de interminabilul său voiaj în jurul Capului Horn, pe bătrînul „Ohio", pe vremea cînd se bătea zdravăn, cu o flotă pe cale de dispariție, mai rău decît pasărea dodo, mai precis, flota care pierise în marele război. Le povestea cum se introduce într-un tun muniția încinsă pînă la roșu, cu un bulgăre de argilă udă între aceasta și cartuș, cum sfîrîie și șiuie cînd lovește în lemn și cum băieții de pe „Miss Jim Buck" turnau apă peste aceste proiectile și strigau spre cei din fort să mai încerce o dată. Le mai spunea și despre blocadă — săptămîni îndelungate de legănare în jurul ancorei, singura variație fiind oferită de plecarea și revenirea navelor cu aburi (nu era nici o șansă pentru cele cu pînze) care-și foloseau astfel cărbunii : despre furtuni și despre frig, frigul care-i făcea pe cei două sute de oameni, zi și noapte, să spargă gheața de pe cabluri, vinciuri și vele, cînd

cambuza era încinsă ca ghiulelele trase din fort, iar oamenii beau cacao fierbinte cu găleata.

Vorba lui Manuel era înceată și blîndă — numai despre fetele frumoase din Madeira care spălau rufe în albiile aproape secate ale rîurilor, la lumina lunii, sub bananierii unduind în adierea vîntului ; despre baluri cam neobișnuite și bătăi, departe, în porturile reci și neprimitoare din Terra Nova. Salters era preocupat mai ales de agricultură. Deși le citea din cartea numită „Iosif" și o comenta, misiunea lui pe aceast pămînt era să dovedească valoarea îngrășămintelor naturale, mai ales a trifoiului, față de orice formă de fosfați, oricare ar fi fost aceea. Cînd venea vorba despre fosfați, făcea urît ; scotea din cufăr niște cărți unsuroase și le citea cu intonație, agitînd un deget către Harvey, care nu înțelegea nimic. Micul Penn a fost atît de sincer îndurerat cînd Harvey a luat în ris prelegerile lui Salters, încît acesta a renunțat să-și mai bată joc și a continuat să sufere în tăcere. Iar acesta a fost un lucru foarte bun din partea sa.

Bineînțeles că bucătarul nu se amesteca în aceste conversații. De regulă, acesta nu vorbea decît atunci cînd era absolut necesar, dar, din cînd în cînd, un dar ciudat al vorbirii se pogora asupra sa, și-i dădea drumul, jumătate în galeză, jumătate în engleza lui stricată, cîte o oră încheiată. Era cum nu se poate mai comunicativ cu băieții și niciodată nu și-a retras profeția că, într-o bună zi, Harvey va fi stăpînul lui Dan, și că el va trăi s-o vadă și pe asta. Le povestea cum era transportată corespondența pe timp de iarnă, pe drumul spre Cape Breton, despre săniile trase de cîini care duc marfă la Coudray, și despre spărgătorul de gheață *Arctic*, acela care sparge ghețurile dintre țărm și Prince Edward Island. Le mai spunea povești pe care le știa de la mama lui, despre viața oamenilor undeva, departe, spre sud, unde apa nu îngheța niciodată ; și le mai spunea că, atunci cînd va muri, sufletul său își va găsi odihna pe o plajă albă, caldă, cu palmierii legănîndu-se deasupra lui. Aceasta le

părea băieților o idee cu totul neobișnuită la un om care nu văzuse cum arată un palmier niciodată în viața lui. Mai mult decît atît, la fiecare masă îl întreba pe Harvey, și numai pe Harvey, dacă bucatele sînt pe gustul lui ; iar această grijă întotdeauna stîrnea rîsul celorlalți. Totuși, aveau un mare respect pentru modul în care gîndea bucătarul și, în consecință, în sufletele lor, îl considerau pe Harvey un fel de mascotă.

Așa că în timp ce Harvey învăța lucruri noi și sorbea sănătate prin toți porii și cu fiecare înghițitură de aer curat, *We're Here* își urma drumul și-și făcea treaba, iar pachetele argintii de pește bine presat se înălțau tot mai sus în magazie. Cîte una din zile era mai deosebită, dar majoritatea semănau ca două picături de apă.

Bineînțeles că un om de reputația lui Disko era urmărit îndeaproape — Dan zicea „spionat" — de către vecinii săi, dar el avea o îndemînare de a scăpa de ei printre valurile de ceață lăptoasă, mișcătoare. Disko evita compania din două motive. În primul rînd, dorea să-și facă propriile sale experimente ; în al doilea rînd, nu era de acord cu amestecarea navelor de diferite naționalități. Majoritatea erau vase din Gloucester, cu baza în Provincetown, Harwich, Chatham, și cîteva porturi din Maine, dar echipajele erau adunate de Dumnezeu știe unde. Riscul naște neglijență, iar cînd intervine și lăcomia sînt toate șansele pentru orice fel de accident într-o așa aglomerare de ambarcațiuni care, aidoma unei turme de oi, se îngrămădeau în jurul vreunui lider nerecunoscut oficial.

— Lasă-i pe cei doi Jerauld să-i conducă, spuse Disko. Vom petrece o vreme printre ei, pe Eastern Shoals, deși, dacă norocul e de partea noastră, nu vom trebui să pierdem prea multă vreme pe-acolo. Aici, unde ne aflăm noi acum, Harve, nu e în nici un caz considerat un loc prea bun.

— Oare ? întrebă Harve, care scotea apă din mare (tocmai învățase cum să întoarcă găleata) după o ședință

de curățat peștele neobișnuit de lungă. Nu m-ar deranja dacă am vedea un țărm nenorocit, așa, ca o schimbare.

— Singurul pămînt pe care-aș vrea să-l văd — n-am de gînd s-o împotmolesc — este Eastern Point, spuse Dan. Hei, tată, se pare că nu vom petrece mai mult de două săptămîni pe Eastern Shoals. După aia o să întîlnești cîtă lume-ți place, Harve. Abia atunci începem treaba cu adevărat. Gata cu statul la masă la ore fixe. Infuleci cînd ți-e foame și dormi cînd nu mai poți ține ochii deschiși. Bună treabă că nu te-am pescuit mai tîrziu cu o lună, că n-ai fi avut cum să fii în formă pentru Old Virgin.

Harvey știa de pe hartă Eldridge că Old Virgin și o grupare de bancuri de nisip cu nume ciudate formau punctul de întoarcere a călătoriei și că, dacă aveau puțin noroc, își vor termina treaba acolo. Dar văzînd mărimea insulei, doar un punct minuscul pe hartă, se întreba cum poate Disko, înarmat cu „jugul porcului" și cu sonda, să-l găsească. Avea să afle mai tîrziu că Disko era la fel de bun la toate și chiar putea să-i ajute și pe alții. În cabină atîrna o tablă mare de patru pe cinci, al cărei rost Harvey nu l-a înțeles pînă într-o bună zi cînd, după cîteva zile de ceață de nepătruns, au auzit mugetul nemelodios al unei sirene de ceață acționată cu pedala — o mașinărie al cărei sunet este acela scos de un elefant bolnav de oftică.

— Uite-l și pe-ăsta cu velele pătrate cum rage să-i dăm latitudinea, spuse Jack Lunganul în momentul în care pînzele roșii, mustind de apă, ale unei corăbii apărură din ceață, iar *We're Here* sună de trei ori din clopot, folosind codul de semnale al navigatorilor. În țipetele și strigătele celor de la bordul ei, nava cea mare își strînse gabierul.

— Francezi, pufni Salters, disprețuitor. Sînt de-ai lui Miquelon, din St. Malo. Mi s-a cam terminat tutunu', Disko.

— La fel și mie, spuse Tom Platt. Hei ! *Înapoiez-vous ! Înapoiez-vous ! Departez-vous*, bă, *mucho-bono*, bă, chiș-

toc de ţigare ! De unde sînteţi ? Din St. Malo, aşa-i ?

— Aha ! *Mucho bono ! Oui ! oui ! Clos Poulet — St. Malo ! St. Pierre et Miquelon,* strigară ceilalţi, agitînd căciulile de lînă şi rîzînd. După care începură în cor : *Tabla ! Tabla !*

— Adă tabla, Danny. Habar n-am cum de reuşesc francezii ăştia să ajungă undeva fără să ştie cît de cît idiomul american. Patruzeci şi şase pe patruzeci şi nouă e destul pentru ei, şi cred că e şi corect.

Dan scrise cu cretă cifrele pe tablă şi o atîrnă la vedere pe velatura principală, într-un cor de *merçi* dinspre barcaz.

— Mi se pare de-a dreptul nepriceţenos să-i lăsăm să se îndepărteze aşa cum au venit, sugeră Salters, pipăindu-şi buzunarele.

— Ai mai învăţat franţuzeşte de cînd am călătorit ultima dată împreună ? întrebă Disko. N-am chef să se mai arunce cu pietre în noi pentru că tu le zici corăbiilor astea cum îţi vine la gură, cum ai mai făcut atunci cînd ne-am îndepărtat de Le Have.

— Păi, Harmon Rush a zis că aşa e cel mai bine să vorbeşti cu ei. Americana curată, din Statele Unite, e destul de bună pentru mine. La toţi ni s-a cam terminat tutunul. Tinere, tu vorbeşti franţuzeşte ?

— Cum să nu, răspunse Harvey plin de curaj, şi strigă : Hei ! Ascultă-! *Arrêtez vous ! Attendez ! Nous sommes venant pour tabac.*

— Aaa ! *Tabac, tabac !* răspunseră ei şi rîseră din nou.

— I-ai atins. Hai să lansăm, totuşi, o barcă, spuse Tom Platt. Nu prea am eu diplome în franceză, dar mai ştiu eu un idiom care merge. Haide, Harvey, să ne traduci.

Tevatura şi zăpăceala cu care el şi Harvey au fost ridicaţi la bordul „francezului" sînt de nedescris. Cabina lor principală era toată plină de poze colorate ale Sfintei Fecioare — ei îi ziceau „Fecioara din Terra-Nova". Harvey constată că franceza lui nu era o marcă recunoscută

prin acele locuri, limitîndu-şi conversaţia la zîmbete şi înclinări ale capului. Dar Tom Platt dădea din mîini şi înainta înotînd. Căpitanul îl cinsti cu o duşcă de gin de o calitate de nedescris, iar echipajul de operă comică, purtînd căciuli roşii, cu cosoare lungi şi pieptul păros l-au primit ca pe un frate. După care a început negoţul. Aveau tutun din belşug — tutun american, pentru care nu se plătise niciodată vreun impozit Franţei. Ei, la rîndul lor, erau doritori de ciocolată şi bomboane. Harvey a vîslit înapoi la goeletă să aranjeze cu bucătarul şi cu Disko, în grija cărora se aflau rezervele, iar cînd s-a întors, cutiile de cacao şi pungile cu bomboane au fost numărate lîngă timonă ; totul semăna cu o împărţire a prăzii făcută de piraţi, atîta doar că Tom Platt a ieşit din toată chestia asta încărcat cu suluri de tutun negru şi calupuri de tutun de mestecat şi de fumat. După care aceşti joviali navigatori au dispărut în ceaţă, ultimele cuvinte auzite de Harvey de la ei fiind un cor vesel : *„Par derrière chez ma tante,/ Il y a un bois joli,/ Et le rossignol y chante/ Et le jour et la nuit.../ Que donneriez vous, belle,/ Qui l'amènerait ici ?/ Je donnerai Québec,/ Sorel et Saint Denis.“* *

— Cum se face, oare, că franceza mea n-a mers iar semnele tale au fost înţelese prea bine ? întrebă Harvey, după ce agoniseala fusese împărţită celor de pe *We're Here*.

— Limba semnelor, pufni Platt. Aşa e, limba semnelor, mult mai veche decît franceza ta, Harve. Bărcile astea franţuzeşti sînt pline ochi de francmasoni, şi asta-i toată treaba.

— Adică şi tu eşti francmason ?

— Aşa s-ar părea, răspunse fostul luptător de pe „Ohio“, umplîndu-şi pipa, iar Harvey se trezi cu alt mister al mării la care să cugete.

---

* La mătuşa mea în spatele casei / E o pădure frumoasă. / Acolo privighetoarea cîntă / Şi ziua şi noaptea... / / Ce-ai da tu, frumoaso, / Ce-ai aduce cu tine aici ? / Aş da Quebecul, / Sorel şi Saint Denis (în franceză, în original)

CAPITOLUL VI

Lucrul care îl uimea cel mai mult era modul deosebit de dezordonat în care unele vase colindau pe marele Atlantic. Navele de pescuit, după cum spunea și Dan, erau, natural, dependente de amabilitatea și înțelepciunea vecinilor lor, dar de la vasele cu aburi te așteptai la lucruri mult mai bune. Ajunsese la concluzia aceasta după o altă întîlnire interesantă cînd, fiind urmărit vreo trei ceasuri încheiate de un vapor mare, vechi, hodorogit, care transporta vite, încărcat pînă la refuz și mirosind cît o mie de grajduri la un loc, un ofițer agitat a strigat la ei printr-o portavoce, în timp ce vaporul se legăna neajutorat pe apă, iar Disko ținea goeleta la adăpostul lor și le oferea celor de pe pachebot cîteva mostre din gîndirea sa.

— Vreți să știți unde vă aflați ? Nu meritați să vă aflați niciunde. Nu sînteți decît niște nenorociți de grăjdari care murdăriți drumurile pe marea cea mare, fără nici cea mai mică stimă pentru vecinii voștri, tot timpul cu ochii în ceștile de cafea decît în capetele alea proaste, încheie el în vreme ce comandantul vaporului dansa pe punte și făcea unele aprecieri despre proprii ochi ai lui Disko.

— De mai bine de trei zile n-am mai făcut observații. Chiar crezi că putem naviga așa, orbește ? strigă el.

— Ei bine, iată că eu pot, replică Disko la rîndul său. Ce s-a întîmplat cu sonda voastră ? Ați mîncat-o ? Nu sînteți în stare să mirosiți unde e fundul mării, sau vitele alea sînt prea puturoase ?

— Da' ce le dați să mănînce ? întrebă Salters deosebit de serios, mirosul gunoiului de grajd trezind pe fermierul din el. Se zice că slăbesc teribil într-un voiaj. Nu știu cum faceți voi, și nu e treaba mea, dar parcă știu că turtele de oleaginoase, tăiate mărunt și stropite cu...

— Mii de tunete ! făcu un văcar într-un jerseu roșu, uitîndu-se peste bord. Din care azil l-or fi lăsat să scape pe „Nea Perciuni" ăsta ?

— Tinere, începu Salters, ridicîndu-se mai la vedere, la prova. Înainte de a continua, îngăduie-mi să-ți spun că eu...

— Scuzați-mă, spuse atunci ofițerul de pe punte, scoțîndu-și pălăria cu o politețe extremă, dar am întrebat pentru știința mea. Dacă agricultorul cu păr pe față ar avea bunătatea să nu mai deschidă gura, pesemne că giscanul verde, de mare, cu albeață în ochi, va binevoi să ne lumineze.

— Hai că m-ai făcut de batjocură, Salters, spuse Disko, supărat, pentru că nu suporta genul acesta de discuție și, fără să mai comenteze prea mult, le comunică, sec, latitudinea și longitudinea.

— Precis am dat peste o corabie cu nebuni, spuse comandantul vaporului transmițînd datele spre sala mașinilor și aruncînd o legătură de ziare la bordul goeletei.

— Dintre toți nebunii pe care i-am întîlnit, și din care faci parte chiar și tu, Salters, ăsta și cu echipajul lui-sînt cei mai grozavi, spuse Disko după ce *We're Here* se îndepărtă. Tocmai îi spuneam părerea mea despre ce înseamnă să umbli creanga pe apele astea ca un copil pierdut, cînd trebuie să te amesteci tu, cu agricultura ta timpită. Nu ești în stare să nu mai amesteci lucrurile ?

Harvey, Dan și ceilalți se țineau deoparte, făcîndu-și semne, cuprinși de veselie, dar Disko și Salters s-au certat serios pînă seara tîrziu, Salters argumentînd că un vapor pentru vite e un fel de grajd plutitor pe apele albastre, iar Disko insistînd că, pînă și în acest caz, decența și mîndria de pescar îi cereau „să nu amestece lucrurile." O vreme, Jack Lunganul suportă în tăcere — un căpitan furios face un echipaj nefericit — dar apoi, cînd terminară de mîncat, i se adresă lui Disko, peste masă :

— Ce rost are să te frămînți, ce-or să zică ăștia ? întrebă el.

— Ce să fie ? Ani de zile or să spună povestea asta despre noi, asta-i tot, răspunse Disko. Auzi vorbă, turtă stropită !

— Cu sare, desigur, explică Salters fără nici un fel de remuşcări, în timp ce citea articolele despre agricultură dintr-un ziar new-yorkez vechi de o săptămînă.

— E întru totul jignitor pentru mine, continuă căpitanul.

— Eu nu văd lucrurile în felul ăsta, interveni Jack Lunganul, împăciuitor. Fii atent, Disko ! Mai e vreun alt vapor pe mare, în această zi, pe o asemenea vreme, care să-l fi întîlnit pe vagabondu' ăla şi, mai mult decît atît, să-i spună ce gîndeşte — ascultă bine, mai mult decît atît —, adică să fi discutat inteligent despre îngrijirea juncanilor ? Las-o baltă ! Bineînţeles că n-or să vorbească. A fost cea mai scurtă conversaţie care s-a purtat vreodată. Bătaie de joc şi fugă în graba mare — avantajul e de partea noastră, încheie el, iar Dan îi trase una lui Harvey pe sub masă, iar acesta din urmă îşi înăbuşi rîsul în ceaşca de cafea.

— De fapt, spuse Salters care simţea că onoarea îi fusese oarecum pătată, eu chiar le-am spus că parcă nu e treaba mea, înainte de a începe să vorbesc.

— Şi chiar atunci, interveni şi Tom Platt care se pricepea la disciplină şi etichetă, chiar atunci cred că ar fi trebuit ca tu, Disko, să-i ceri să înceteze, dacă, după aprecierea ta, conversaţia era pe punctul să devină, într-un fel sau altul, cum nu trebuie.

— Nu ştiu , dar aşa este, răspunse căpitanul, care întrevedea posibilitatea unei retrageri „onorabile după un asemenea atac de demnitate.

— Bineînţeles că aşa a fost, spuse Salters, doar tu eşti căpitanul aici, iar eu m-aş fi oprit doar la un semn, nu dintr-o pornire sau convingere, dar ca să dau o pildă păcătoşilor ăstora de băieţi ai noştri.

— Nu ţi-am spus eu, Harve, că va da vina pe noi înainte chiar de a face ceva ? Totdeauna păcătoşii de băieţi , dar aş fi dat şi jumătate din cota parte care mi se cuvine, doar să nu pierd spectacolul, şopti Dan.

— Totuşi, anumite lucruri nu trebuie amestecate, spuse Disko şi o nouă scînteie de ceartă se aprinse în ochii lui Salters, care tocmai îşi îndesa tutun în pipă.

— E o putere a virtuţii să nu amesteci lucrurile, spuse Jack Lunganul, hotărît să pună capăt furtunii. De aceea Steyning, de la compania „Steyning and Hare" l-a trimis pe Counahan căpitan pe *Marilla D. Kuhn* în locul căpitanului Newton, care suferea de reumatism inflamatoriu şi nu putea să mai meargă. Noi îi ziceam Counahan Navigatorul.

— Nick Counahan nu se urca niciodată la bord fără o livră de rom trecută undeva în declaraţia vamală, spuse Tom Platt, prinzînd firul. Avea obieceiu' să dea tircoale pe la birourile de angajare din Boston, doar-doar l-o convinge pe Lordul Amiral să-l pună căpitan pe un remorcher, după meritele lui. Sam Coy, de pe Atlantic Avenue, i-a dat cazare gratuit un an de zile, ba chiar mai mult, numai pentru poveştile pe care le spunea. Counahan Navigatorul ! Ţ-ţ-ţ ! Să tot fie vreo cinspe ani de cînd a murit, nu ?

— De n-or fi şaptespe. A murit în anul în care s-a construit *Caspar McVeagh*, dar n-a fost niciodată în stare să facă deosebirea între lucruri. Steyning l-a luat pentru acelaşi motiv pentru care hoţul a furat soba fierbinte — pentru că nu era ceva mai bun în sezonul acela. Toţi oamenii erau plecaţi la Bancuri, iar Counahan ăsta, după o ciomăgeală zdravănă, s-a ales cu o adunătură de toată isprava ca echipaj. Rom ! Să vă fi văzut cu scoţînd la apă pe *Marilla*, cu toată asigurarea, dac-aţi fi ştiut ce au îngrămădit la bordul ei ! Au pornit din Boston Harbour spre Marele Banc, pe un vînt zdravăn dinspre nord-vest şi încărcaţi pînă la refuz. Şi cerul a avut grijă de ei pentru că au pus la cale nişte nenorocite de carturi, şi s-au agăţat de nişte nenorocite de parîme pînă cînd au dat de fundul unui butoi de cinspe galoane de zeama dracului. Toată chestia asta a ţinut cam o săptămînă, după cum îşi aduce aminte Counahan. De-aş putea eu să vă spun povestea aşa

cum o spunea el ! În tot timpul ăsta vîntul sufla în toată măreția lui, iar *Marilla* — era vară, și îi instalaseră un arbore trinchet — pornise ca un cal în galop și o ținea tot așa. După aia, Counahan a luat jugul porcului și a tremurat o vreme cu el în mînă și a ajuns la concluzia, după cîte înțelegea din cvadrant, hartă și țiuitul din cap, că trebuie să se afle cam la sud de Sable Island și că înaintează cum nu se poate mai bine, dar nu a spus nimic la nimeni. După care au dat cep la alt butoi și o bună bucată de vreme nu i-a mai interesat nimic altceva. *Marilla* s-a lăsat pe o parte cînd n-a mai văzut farul de la Boston și de atunci nu s-a mai îndreptat și a ținut-o tot așa, la fel de înclinată. Dar n-au văzut nici alge, nici pescărușI, nici goelete, și și-au dat seama că sînt plecați de paișpe zile și bănuiau că Bancurile nu mai au pește. Așa că au lansat sonda și a ieșit șaizeci de stînjeni. „Asta-s eu," zice Counahan. „Asta-s eu, de fiecare dată ! V-am adus-o drept la Bancuri, și cînd o să dăm de treizeci de stînjeni, mergem la culcare ca niște copii cuminți. Counahan e cu ghinionul", zice el. „Counahan Navigatorul !"

— La următoarea aruncare a sondei, le iese nouăzeci. Zice Counahan : „Ori sfoara cu plumb s-a întins, ori Bancul s-a scufundat." Așa că au tras sonda din apă, ei fiind tocmai în starea aceea cînd totul li se părea bun și rezonabil, și s-au așezat pe punte numărînd nodurile de pe sfoară. Iar *Marilla* prinsese iar viteză, și o menținea destul de bine, și deodată au întîlnit un cargobot, iar Counahan i-a vorbit : „Ați văzut vreo barcă de pescari în ultima vreme ?" zice el, așa, ca din întîmplare. „Sînt cu grămada nu departe de coasta Irlandei", zice cargobotul. „Haida-de ! Du-te și te plimbă !" zice Counahan. „Ce-am eu de-a face cu coasta Irlandei ?" „Atunci, ce cauți pe-aici ?" întrebă pachebotul. „Creștinitate suferindă !" zice Counahan (întotdeauna zicea vorba asta cînd punea pompele să dea afară apa sau cînd nu-i era bine). „Creștinitate suferindă ! Dar pe unde mă aflu ?" întrebă el. „Treizeci și

cinci de mile vest-sud-vest de Cape Clear," zice cargobotul, „dacă asta e vreo consolare pentru tine." La care Counahan a făcut o săritură de patru picioare și șapte inchi, măsurată de bucătar. „Consolare," zice el cu un glas de trombon. „Mă crezi un ageamiu ? La treizeci și cinci de mile de Cape Clear și paispe zile de la farul de la Boston. Creștinitatea suferindă, e un adevărat record, și după aceleași semne cred că am și o mamă la Skibbereen !" Gîndiți-vă și voi ! Amanta lui ! Vedeți, dar, că nu era în stare să nu amestece lucrurile. Cei din echipaj erau mai ales din Cork și Kerry, în afară de unu' singur din Maryland care vroia să se întoarcă acasă, dar l-au făcut că e rebel, așa că au dus-o pe *Marilla* în port la Skibbereen, unde timp de o săptămînă au petrecut de minune cu amicii, colindînd de la unu la altul, pe bătrînul pămînt. După care s-au întors, și le-au trebuit treizeci și două de zile ca să ajungă din nou la Boston. Era spre toamnă, și nu se mai prindea mare lucru, așa că bătrînul Counahan s-a întors la Boston fără să aibă ceva de împărțit.

— Și ce-au spus cei de la firmă ? întrebă Harvey.

— Ce puteau spune, oare ? Peștele era în mare iar Counahan se afla la chei, povestind despre călătoria lui record spre est. S-au mulțumit cu asta, și toate s-au întîmplat, în primul rînd, pentru că nu au separat romul de echipaj, și în al doilea rînd, pentru că au confundat Skibbereen cu Queereau. Counahan Navigatorul ! Odihnească-se în pace ! Ăsta nu era un om la locul său.

— Eram odată pe *Lucy Holmes*, spuse Manuel cu vocea lui blîndă. La Gloucester n-au vrut să cumpere nici un pește. Adică ne-au dat un preț de nimic. Așa că am pornit pe mare, cu gîndul să vindem vreunuia din Fayal. Apoi a început să bată vîntul, și nu prea mai vedeam cum trebuie. Și ce ? Vîntul s-a pornit și mai tare, iar noi am început să înaintăm foarte repede, nimeni nu știa încotro. Pînă la urmă, vedem pămînt, și se mai încălzește. După aia,

ne pomenim cu vreo doi-trei negri într-un bric. Şi ce credeţi ? Îi întrebăm noi unde ne aflăm, iar ei ne spun — ce credeţi că ne spun ?

— Grand Canary, spuse Disko, după o clipă, iar Manuel clătină din cap zîmbind.

— Blanco, spuse Tom Platt.

— Nu. Mai rău decît atît. Eram dincolo de Bezagos, iar bricul era din Liberia. Aşa că ne-am vîndut peştele acolo. Nu e rău, ce ziceţi ?

— Poate o goeletă ca asta să ajungă pînă în Africa ? întrebă Harvey.

— Poate să treacă şi de Capul Horn, dacă are vreun motiv să ajungă acolo, şi dacă are provizii destule, spuse Disko. Tatăl meu îşi conducea propriul pachebot, de vreo cincizeci de tone, cred — *Rupert* — şi l-a dus pînă în munţii de gheaţă ai Groenlandei, în anul în care jumătate din flota noastră se afla acolo în căutare de cod. Şi mai mult decît atît, a luat-o şi pe mama cu el, ca să-i arăte cum se cîştigă banii, cred, şi i-au prins gheţurile, iar eu m-am născut la Disko. Bineînţeles că nu-mi amintesc nimic despre toate astea. Primăvara, cînd gheaţa s-a mai topit, ne-am întors, dar mi-au dat numele locului. N-a fost prea frumos din partea lor să-i facă una ca asta unui copil, dar toţi mai facem unele greşeli în viaţă.

— Sigur ! Sigur ! strigă Salters, dînd din cap. Toţi sîntem sortiţi greşelii, şi vă spun vouă, celor doi băieţi aici de faţă, că după ce aţi făcut o greşeală — iar voi nu faceţi mai puţine de o sută pe zi —, cel mai bun lucru este să o recunoaşteţi ca nişte adevăraţi bărbaţi.

După care Jack Lunganul le făcu cu ochiul — un semn cuprinzător care îi includea pe toţi, cu excepţia lui Disko şi Salters — iar incidentul se închise. În zilele următoare continuară să arunce ancora din loc în loc, spre nord, lăsînd bărcile la apă aproape în fiecare zi, pe marginea de est a Marelui Banc, în apă de treizeci-patruzeci de stînjeni adîncime şi pescuind continuu.

cinci de mile vest-sud-vest de Cape Clear," zice cargobotul, „dacă asta e vreo consolare pentru tine." La care Counahan a făcut o săritură de patru picioare și șapte inchi, măsurată de bucătar. „Consolare," zice el cu un glas de trombon. „Mă crezi un ageamiu ? La treizeci și cinci de mile de Cape Clear și paișpe zile de la farul de la Boston. Creștinitatea suferindă, e un adevărat record, și după aceleași semne cred că am și o mamă la Skibbereen !" Gîndiți-vă și voi ! Amanta lui ! Vedeți, dar, că nu era în stare să nu amestece lucrurile. Cei din echipaj erau mai ales din Cork și Kerry, în afară de unu' singur din Maryland care vroia să se întoarcă acasă, dar l-au făcut că e rebel, așa că au dus-o pe *Marilla* în port la Skibbereen, unde timp de o săptămînă au petrecut de minune cu amicii, colindînd de la unu la altul, pe bătrînul pămînt. După care s-au întors, și le-au trebuit treizeci și două de zile ca să ajungă din nou la Boston. Era spre toamnă, și nu se mai prindea mare lucru, așa că bătrînul Counahan s-a întors la Boston fără să aibă ceva de împărțit.

— Și ce-au spus cei de la firmă ? întrebă Harvey.

— Ce puteau spune, oare ? Peștele era în mare, iar Counahan se afla la chei, povestind despre călătoria lui record spre est. S-au mulțumit cu asta, și toate s-au întîmplat, în primul rînd, pentru că nu au separat romul de echipaj, și în al doilea rînd, pentru că au confundat Skibbereen cu Queereau. Counahan Navigatorul ! Odihnească-se în pace ! Ăsta nu era un om la locul său.

— Eram odată pe *Lucy Holmes*, spuse Manuel cu vocea lui blîndă. La Gloucester n-au vrut să cumpere nici un pește. Adică ne-au dat un preț de nimic. Așa că am pornit pe mare, cu gîndul să vindem vreunuia din Fayal. Apoi a început să bată vîntul, și nu prea mai vedeam cum trebuie. Și ce ? Vîntul s-a pornit și mai tare, iar noi am început să înaintăm foarte repede, nimeni nu știa încotro. Pînă la urmă, vedem pămînt, și se mai încălzește. După aia,

ne pomenim cu vreo doi-trei negri într-un bric. Şi ce credeţi ? Îi întrebăm noi unde ne aflăm, iar ei ne spun — ce credeţi că ne spun ?

— Grand Canary, spuse Disko, după o clipă, iar Manuel clătină din cap zîmbind.

— Blanco, spuse Tom Platt.

— Nu. Mai rău decît atît. Eram dincolo de Bezagos, iar bricul era din Liberia. Aşa că ne-am vîndut peştele acolo. Nu e rău, ce ziceţi ?

— Poate o goeletă ca asta să ajungă pînă în Africa ? întrebă Harvey.

— Poate să treacă şi de Capul Horn, dacă are vreun motiv să ajungă acolo, şi dacă are provizii destule, spuse Disko. Tatăl meu îşi conducea propriul pachebot, de vreo cincizeci de tone, cred — *Rupert* — şi l-a dus pînă în munţii de gheaţă ai Groenlandei, în anul în care jumătate din flota noastră se afla acolo în căutare de cod. Şi mai mult decît atît, a luat-o şi pe mama cu el, ca să-i arăte cum se cîştigă banii, cred, şi i-au prins gheţurile, iar eu m-am născut la Disko. Bineînţeles că nu-mi amintesc nimic despre toate astea. Primăvara, cînd gheaţa s-a mai topit, ne-am întors, dar mi-au dat numele locului. N-a fost prea frumos din partea lor să-i facă una ca asta unui copil, dar toţi mai facem unele greşeli în viaţă.

— Sigur ! Sigur ! strigă Salters, dînd din cap. Toţi sîntem sortiţi greşelii, şi vă spun vouă, celor doi băieţi aici de faţă, că după ce aţi făcut o greşeală — iar voi nu faceţi mai puţine de o sută pe zi —, cel mai bun lucru este să o recunoaşteţi ca nişte adevăraţi bărbaţi.

După care Jack Lunganul le făcu cu ochiul — un semn cuprinzător care îi includea pe toţi, cu excepţia lui Disko şi Salters — iar incidentul se închise. În zilele următoare continuară să arunce ancora din loc în loc, spre nord, lăsînd bărcile la apă aproape în fiecare zi, pe marginea de est a Marelui Banc, în apă de treizeci-patruzeci de stînjeni adîncime şi pescuind continuu.

În aceste locuri i-a fost dat lui Harvey să facă cunoștință cu calmarul care era una din cele mai bune momeli pentru cod, dar cam imprevizibil. Într-o noapte neagră ca smoala fură treziți din paturi de strigătul lui Salters: „Calmaaari" și timp de o oră și jumătate toată suflarea de la bord și-a făcut de lucru cu undițele pentru calmari — bucăți de plumb vopsite în roșu și prevăzute la partea de jos cu o coroană de ace îndoite, ca nervurile unei umbrele pe jumătate deschise. Calmarul, dintr-un motiv încă nestiut, se răsucește în jurul acestui obiect și este tras la bord înainte de a putea să scape. Dar, înainte de a-și părăsi casa, împroașcă, mai întîi cu apă, apoi cu cerneală, în fața celui care l-a capturat, și era un lucru de mirare să-i vezi pe pescari dînd din cap, cînd la stînga, cînd la dreapta, pentru a evita rafala. Cînd forfota s-a terminat, erau toți negri ca niște coșari, dar pe punte se găsea o grămadă de calmari proaspeți, iar codul cel mare are o părere foarte bună despre o bucățică strălucitoare de tentacul de calmar, prinsă într-un cîrlig, alături de carne de scoică. În ziua care a urmat au prins mulți pești și au întîlnit-o pe *Carrie Pitman* căreia i-au urat noroc, și care vroia să facă negoț cu ei — șapte bucăți de cod pentru un calmar mai mare —, dar Disko nu a fost de acord cu prețul, iar *Carrie* a pornit posomorîtă în direcția vîntului și a lăsat ancora la vreo jumătate de milă depărtare, în speranța de a prinde singură cîțiva calmari.

CAPITOLUL VII

În noaptea aceea, cu puțin înainte de ivirea zorilor, Dan și Harvey, care dormiseră aproape toată ziua, se dădură jos din pat cu gîndul să „pescuiască" plăcinți. Nu exista nici un motiv pentru care să nu le fi luat pe față, dar așa erau mai gustoase și, pe deasupra, îl înfuriau și pe bucătar. Căldura și mirosul de jos îi scoaseră pe punte cu prada, iar acolo îl găsiră pe Disko la clopot. Acesta, de îndată ce îi zări, i-l dădu în primire lui Harvey.

— Ține-o tot așa, spuse el. Presupun că aud ceva. Dacă se-ntîmplă ceva, e bine că mă aflu aici, ca să pot interveni la timp.

Clopotul scotea un sunet slab, nenorocit : aerul aproape solid părea că-l subțiază și mai mult, iar în pauze Harvey auzea sirena înăbușită a unui pachebot, și acum cunoaștea destule lucruri despre mare ca să știe ce înseamnă asta. Îi veni în minte, cu o precizie înspăimîntătoare, un băiat într-un jerseu vișiniu — acum disprețuia hainele la modă cu tot disprețul demn de un pescar —, un băiat ignorant, lăudăros, care spusese cîndva că ar fi ceva „grozav" dacă un vapor cu aburi ar da peste o barcă de pescuit. Băiatul acela avea o cabină cu apă caldă și rece, și în fiecare dimineață petrecea zece minute alegînd dintr-o listă de bucate cu marginile aurite. Iar acum, același băiat — ba nu, fratele lui mult mai mare — era treaz la patru, în zorii încețoșați, îmbrăcat într-o salopetă largă, cu plesnituri, bătînd, pur și simplu pentru draga de viață, într-un clopot mai mic decît clopotul cu care stewardul îi chema la micul dejun, în timp ce undeva, pe aproape, o proră de oțel de treizeci de picioare plutea ca vijelia, cu douăzeci de mile pe oră. Gîndul cel mai amar era că în cabinele uscate, cu lambriuri de lemn, dormeau oameni care nu vor afla niciodată că înainte de micul dejun masacraseră o barcă. Așa că Harvey continuă să bată în clopot.

— Da, au redus cu o turație nenorocita aia de elice, spuse Dan, folosindu-se de cornul lui Manuel. Asta ca să fie în limitele legii, și asta o să ne fie consolarea cînd o să ne aflăm cu toții la fund. Ascult-o cum vine !

„Auuuuu-huuuu" făcea sirena, „Ding, dang, dong" se auzea clopotul, „Hu-hu-huuu" suna și cornul, iar marea și cerul erau totuna în ceața lăptoasă. Apoi lui Harvey i se păru că se află în apropierea unui corp în mișcare, și se pomeni privind în sus, tot mai sus, spre marginea udă a unei prove cît un deal, care parcă se năpustea direct spre goeletă. Înaintea sa, o peliculă de apă se urca veselă, iar cînd se ridica, scotea la iveală o scară lungă de numerale ro-

mane — XV, XVI, XVII, XVIII și așa mai departe — pe bordul strălucitor, de culoarea somonului. Deodată se aplecă în față și în jos cu un fîșiit care le îngheță sîngele în vine, scara dispăru, un rînd de hublouri cu rame de alamă fulgeră prin fața lor, un jet de abur se repezi în mîinile pe care Harvey le ridicase neajutorat, o tromba de apă fierbinte șterse balustrada goeletei, care se clătină și se cutremură într-un vîrtej lichid, în timp ce pupa unui pachebot dispărea în ceață. Harvey se pregăti să leșine, sau să vomeze, sau amîndouă deodată, cînd auzi o vrosnitură ca a unui cufăr aruncat pe trotuar și, undeva, departe, o voce spuse tărăgănat : „Oprește ! Ne-ai scufundat !"

— E vorba de noi ? întrebă el cu glasul sugrumat.

— Nu ! Pe cei de-acolo. Bate ! Mergem să vedem, spuse Dan, alergînd la o barcă.

Într-o jumătate de minut toți, cu excepția lui Harvey, a lui Penn și a bucătarului, erau plecați. Deodată, arborele trinchet al unei goelete retezat trecu în derivă pe lîngă provă. Apoi apăru o barcă verde, goală, care se izbi de bordul goeletei *We're Here* de parcă ar fi vrut să fie primită și ea. După care a mai urmat ceva, cu fața în jos, într-un jerseu albastru, dar... nu mai era un om întreg. Penn se schimbă la culoare și păru a se sufoca. Harvey continuă să bată cu disperare în clopot, de teamă că se vor scufunda în orice clipă și tresări la strigătul lui Dan, cînd echipajul începu să revină.

— E *Jennie Cushman*, spuse Dan, aproape isteric, tăiată pe din două, făcută fărîme și jucată în picioare ! La nici un sfert de milă de aici. Tata l-a salvat pe bătrîn. Nu mai e nimeni altcineva — și a fost acolo chiar și fiul său. O, Harve, Harve, nu mai pot să suport ! Am văzut... izbucni el în plîns, cu capul pe brațe, în vreme ce ceilalți traseră la bord un bărbat cu părul cărunt.

— De ce m-ați cules ? gemu străinul. Disko, de ce m-ai scăpat ?

Disko lăsă o mînă grea pe umărul acestuia, care privea echipajul tăcut cu privirea pierdută și buzele tremurînde. Apoi se ridică și vorbi Pennsylvania Pratt, care era tot una cu Haskins, sau Rich, sau McVitty atunci cînd Salters uita, iar chipul său se transformă deodată din chipul unui nebun în chipul unui bătrîn înțelept, iar vocea sa se auzi puternică :

— Domnul a dat, Domnul a luat : fie numele Domnului binecuvîntat ! Am fost... sînt un slujitor al Sfintei Scripturi. Lăsați-mi-l.

— Ești preot, așa-i ? întrebă omul. Atunci roagă-te ca să-mi dea fiul înapoi ! Roagă-te să-mi recapăt barca de nouă mii de dolari și o mie de chintale de pește. Dacă m-ați fi lăsat să mor, nevastă-mea s-ar fi dus la Econom și ar fi muncit și n-ar fi știut niciodată, niciodată. Acum va trebui să-i spun tot.

— Nu e nimic de spus, interveni Disko. Mai bine odihnește-te puțin, Jason Olley.

Dar cînd un om și-a pierdut unicul fiu, munca unei veri și mijloacele de a-și cîștiga existența în numai treizeci de secunde numărate, nu este prea ușor să oferi consolare.

— Și toți oamenii tăi erau din Gloucester, nu ? întrebă Tom Platt, jucîndu-se, neajutorat, cu un ochi al bărcii.

— O, asta nu are nici o importanță, răspunse Jason, storcîndu-și apa din barbă. În toamna asta o să iau la rînd toate pensiunile din East Gloucester, încheie el, aplecîndu-se peste bord și cîntînd : *„Fericite păsări care cîntă, zboară La altaru-ți sacru, Prea Sfîntă Fecioară !"*

— Însoțește-mă. Coboară cu mine, spuse Penn, ca și cum avea vreun drept să dea ordine, iar ochii celor doi se întîlniră și luptară pentru cîteva clipe.

— Nu știu eu cine ești, dar vin cu tine, spuse Jason, supus. Poate... poate îmi voi recăpăta o parte din... o parte din cele nouă mii de dolari, mai spuse el, iar Penn îl conduse în cabină și închise ușa în urma lui.

— Asta nu mai este Penn, strigă Salters. E Jacob Boller și... și și-a amintit de Johnstown ! N-am mai văzut asemenea ochi în capul nici unui om în viață. Ce e de făcut acum ? Ce mă fac eu acum ?

Auzeau cu toții vocile lui Penn și Jason, după care se auzi doar vocea lui Penn, iar Salters se descoperi, pentru că Penn se ruga. În cele din urmă, omulețul urcă scările, cu mari picături de sudoare pe față, și privi spre echipaj. Dan încă mai plîngea la timonă.

— Nu ne cunoaște, gemu Salters. Trebuie să le luăm pe toate de la capăt, și șahul și toate celelalte. Ce-mi va spune el mie ?

— M-am rugat, spuse Penn și era limpede că se adresează unor străini. Oamenii noștri cred în rugăciune. M-am rugat pentru viața fiului acestui om. Ai mei s-au înecat în fața ochilor mei — și ea, și fiul meu mai mare și toți ceilalți. Trebuie un om să fie mai înțelept decît Creatorul său ? Nu m-am rugat niciodată pentru viețile lor, dar m-am rugat pentru fiul acestui om, și cu siguranță îi va fi trimis.

Salters îl privi rugător pe Penn, să vadă dacă își mai amintește.

— De cîtă vreme sînt nebun ? întrebă Penn brusc, frămîntîndu-și buzele.

— Aiurea, Penn ! N-ai fost niciodată nebun, începu Salters. Doar puțin tulburat, sau cam așa ceva.

— Am văzut casele cînd s-au izbit de pod, înainte de a izbucni focul. Altceva nu-mi mai amintesc. Cît e de-atunci ?

— Nu mai pot să suport ! Nu mai pot să suport ! strigă Dan, iar Harvey suspină cu simpatie.

— Cam cinci ani, spuse Disko, cu o voce tremurîndă.

— Înseamnă că am fost o povară pentru cineva zi de zi, în tot acest răstimp. Cine a fost omul ?

Disko arătă spre Salters.

— N-ai fost ! N-ai fost ! strigă fermierul marinar frămîntîndu-și mîinile. Ți-ai cîștigat întreținerea îndoit,

dacă nu și mai mult ; sînt bani care îi se cuvin, Penn, în afară de jumătate din sfertul meu din acțiuni pentru goeletă, care-ți aparțin.

— Sînteți oameni buni, se vede pe chipurile voastre. Totuși...

— Maică milostivă ! șopti Jack Lunganul. Cînd te gîndești că a fost cu noi în toate călătoriile astea. Cred că e de-a dreptul vrăjit.

— Hei, Disko ! Ai auzit ce s-a întîmplat cu *Jennie Cushman* ? se auzi o voce din ceață, însoțită de clopotul unei alte goelete în apropiere.

— L-au găsit pe fiul său, strigă Penn. Așteptați să vedeți mila lui Dumnezeu !

— L-am adus pe Jason aici, la bord, răspunse Disko, dar vocea lui nu mai era atît de sigură ca de obicei. Nu... nu a mai fost și altcineva ?

— L-am găsit, totuși, pe unu'. Am dat peste el într-o grămadă de lemne, care ar fi putut fi teuga. E un pic tăiat la cap.

— Cine este ? urmă întrebarea, iar inimile celor de pe *We're Here* băteau la unison.

— Cred că e tînărul Olley, răspunse vocea, fără grabă, la care Penn își înălță mîinile și spuse ceva în germană, iar Harvey ar fi putut să jure că deasupra capului acestuia strălucea soarele, dar vocea continuă :

— Hei, voi ăștia ! V-ați cam bătut joc de noi seara trecută.

— Nu prea mai avem noi chef de asta acum, răspunse Disko.

— Știu, dar ca să spun adevărul gol-goluț, eram... eram cam în derivă atunci cînd am dat peste tînărul Olley.

— N-ar fi mai bine să ni-l trimiteți voi pe ăl bătrîn la bord ? Tot mergem noi să mai căutăm ceva momeală. Oricum, nu cred că aveți nevoie voi de el, iar

trasul ăsta nenorocit la troliu cere oameni. Avem noi grijă de el. E însurat cu mătuşa nevesti-mi.

— Îţi dau orice vrei tu, spuse Disko.

— Nu-mi trebuie nimic, dacă nu cumva ţi se-ntîmplă o ancoră care să ţină. Ascultaţi ! Olley ăsta a devenit cam duşmănos şi cam agitat. Trimiteţi-l mai repede pe bătrîn.

Penn îl trezi din stupoarea disperării, iar Tom îl transportă alături. Plecă fără un singur cuvînt de mulţumire, neştiind ce va urma.

— Îar acum, spuse Penn respirînd adînc, de parcă era pe punctul de a se ruga, iar acum... — trupul drept se prăbuşi în sine ca o sabie reintrodusă în teacă, lumina din ochii aprinşi se stinse, glasul îi reveni la obişnuitul chicotit care le stîrnea mila — iar acum, spuse Pennsylvania Pratt, crezi că e prea devreme pentru o partidă de şah, domnule Salters ?

— Exact... exact ce vroiam şi eu să spun, răspunse Salters, prompt. Habar n-am, Penn, cum de ghiceşti tu ce e în mintea omului.

Bietul de el se înroşi şi îl urmă, supus, pe Salters.

— Sus ancora ! Grăbiţi-vă ! să părăsim apele astea blestemate, strigă Disko, şi parcă niciodată nu a fost el ascultat mai repede.

— Iar acum, ce Dumnezeu crezi tu că înseamnă toate astea ? exclamă Jack Lunganul cînd îşi croiau, pentru a cîta oară, drum prin ceaţă uzi pînă la piele şi năuciţi.

— Aşa cum văd eu toată treaba, începu Disko de la timonă, afacerea cu *Jennie Cushman* venind aşa, pe stomacul gol...

— El, adică noi, l-am văzut pe unul trecînd, suspină Harvey.

— Bineînţeles că şi *asta* l-a scos, cum s-ar zice, afară din apă, adică i-a adus aminte de Johnstown, şi de Jacob Boller, şi de altele la fel. Păi, cît l-a consolat pe Jason, asta i-a mai dat ceva curaj, aşa cum ai repara o barcă la ţărm. După care, fiind slabe, proptelele au alunecat, au

tot alunecat, iar el a coborît iar panta, și iată-l din nou purtat de ape. Uite așa văd eu toată treaba, conchise Disko.

Toți se declarară întru totul de acord cu Disko.

— L-ar fi terminat definitiv pe Salters, spuse Jack, dacă Penn ar fi rămas Jacob Boller. I-ați văzut fața cînd Penn a întrebat în grija cui a fost el toți acești ani ? Care mai e treaba, Salters ?

— Doarme. Doarme buștean. A adormit ca un copil, răspunse Salters ieșind, pe vîrfuri, din cabină. Nu mănîncă nimeni nimic pînă nu se scoală el, normal. Ați mai văzut un asemenea dar la rugăciune ? L-a pescuit pe tînărul Olley din ocean pe vecie. Asta e credința mea. Jason era teribil de mîndru de băiatul lui, și tot timpul m-am gîndit că asta e pedeapsa că s-a închinat la idoli în deșert.

— Mai sînt ei și alții care au luat-o razna, spuse Disko.

— Asta-i altceva, răspunse repede Salters. Penn n-a amuțit definitiv, iar eu nu-mi fac decît datoria față de el.

Au așteptat, flămînzi, trei ceasuri încheiate pînă cînd Penn a reapărut, cu obrazul neted și mintea golită, spunîndu-le că i se pare că a visat. Apoi a vrut să știe de ce erau toți așa de tăcuți, dar nimeni nu i-a putut spune.

În cele trei, patru zile care au urmat, Disko și-a muncit oamenii fără pic de milă ; în cele din urmă, după ce s-au jucat de-a baba-oarba prin ceață, a venit și dimineața aceea cînd Disko striga de pe teugă :

— Repede, băieți ! Sîntem în oraș !

CAPITOLUL VIII

Era o priveliște pe care Harvey n-o va uita pînă la sfîrșitul zilelor sale. Soarele tocmai se ridicase deasupra orizontului pe care nu-l mai văzuseră de aproape o săptămînă, iar lumina sa roșiatică, la joasă înălțime, se oprea în velele a trei flotile de goelete ancorate — una la nord, una la vest și una la sud. Trebuie să fi fost vreo sută de

corăbii, de toate mărcile și modelele posibile, undeva în depărtare, un vas franțuzesc, cu velele pătrate, toate înclinîndu-se și făcîndu-și plecăciuni. Dinspre fiecare corăbie bărcile se îndreptau ca albinele dintr-un stup supraaglomerat și zumzetul vocilor, zăngănitul lanțurilor și scripeților ori plescăitul vîslelor se auzeau de la mare depărtare pe apa neliniștită. Și, pe măsură ce soarele se ridica, pînzele își schimbau culorile, fiind cînd negre, cînd de culoarea perlei, cînd albe : iar din cețurile dinspre sud-vest își făceau apariția și alte goelete. Bărcile se adunau în grupuri, se despărțeau, se reîntîlneau și se despărțeau din nou, toate îndreptîndu-se, de fapt, într-o singură direcție în timp ce oamenii strigau, fluierau ori cîntau, iar apa era punctată de resturile aruncate peste bord.

We're Here dădu ocol grupului de la nord, Disko salutîndu-și amicii pe măsură ce-i întîlnea, și ancoră cu tot atîta grație ca un yacht de curse la sfîșitul sezonului. Flotila de pe Bancuri trece sub tăcere navigația de înaltă clasă, însă o boacănă, o dată făcută, este mereu pomenită și criticată.

— Tocmai la timp pentru plevușcă, strigă *Mary Chilton*.

— Vi s-a umezit cumva sarea ? întrebă *King Philip*.

— Hei, Tom Platt ! Nu vii diseară la cină ? spuse *Henry Clay*.

Și uite-așa se încrucișau întrebările și răspunsurile. Oamenii se mai întîlniseră pînă atunci, pescuind cu bărcile prin ceață, și nu exista loc mai bun pentru bîrfe ca acesta. Toți păreau să știe despre salvarea lui Harvey, și întrebau dacă pînă acum și-a meritat mîncarea. Cei mai tineri glumeau cu Dan, care avea și el o limbă ascuțită, și se întrebau de sănătate folosind poreclele lor de oraș, care le plăceau cel mai puțin. Compatrioții lui Manuel trăncăneau cu el pe limba lui. Pînă și taciturnul bucătar fu văzut cocoțat pe o estradă și strigînd în galeză unui amic la fel de tuciuriu ca el.

Pe măsură ce pătrundeau în confuzia generală, unde bărcile se izbeau una de alta, Harvey trăgea cu urechea la eventualele comentarii cu privire la modul cum vîsleşte. Toate dialectele, din Labrador pînă în Long Island, împreună cu portugheză, napolitană, lingua franca, franceză şi galeză se auzeau în juru-i, iar lui i se părea că este calul de bătaie al tuturor. Pentru prima dată în faţa lui simţi că îi e ruşine — poate din cauză că trăise atîta vreme numai cu cei de pe *We're Here* — printre zecile de chipuri aspre care apăreau şi dispăreau odată cu legănarea micii lui ambarcaţiuni. O hulă blîndă, ca respiraţia unui uriaş, aproape trei pătrimi de milă de la bază pînă la coama valului, ridica uşor, pe umeri, un şirag de bărci de diferite culori. Rămîneau suspendate pentru o clipă, ca o frescă minunată proiectată pe cer, iar oamenii din ele arătau cu mîna şi strigau. În momentul următor gurile deschise, braţele agitîndu-se, şi piepturile dezgolite dispăreau, pentru ca pe un alt val să-şi facă apariţia un nou şir de personaje, ca figurile de carton într-un teatru de copii.

În jurul lor marea se întunecă şi îşi schimbă culoarea, după care se încreţi şi se năpusti spre ei într-o ploaie de peştişori argintii, şi pe o suprafaţă de cinci-şase acri codul începu să sară aidoma păstrăvilor în luna mai, iar în spatele codului trei sau patru spinări late, cenuşii făcură să fiarbă apa. În clipa aceea toţi începură să strige, încercînd să-şi ridice ancorele pentru a ajunge cît mai spre mijlocul bancului de barbuni, şi încurcau undiţele vecinilor, şi spuneau tot ce le venea la gură, şi scufundau plasele şi strigau atenţionări şi sfaturi camarazilor lor, în timp ce adîncurile fîsîiau ca sifonul abia turnat în pahare, iar codul, oamenii şi balenele se aruncau asupra nefericitei momeli. Harvey era cît pe-aci să fie azvîrlit peste bord de mînerul plasei lui Dan. Dar în tot acest tumult nebunesc observă, fără să mai uite vreodată, privirea fixă, rău-voitoare din ochiul asemănător cu acela al unui elefant

de la circ. al unei balene care trecu pe lîngă ei aproape de suprafața apei și, după cum avea să spună el, i-a făcut cu ochiul. Trei bărci se pomeniră cu undițele încurcate de acești vînători ai mărilor, cruzi și lipsiți de scrupule, fiind remorcați vreo jumătate de milă pînă cînd acești bidivii au dat drumul hățurilor.

După o vreme barbunii se îndepărtară și cu cinci minute mai tîrziu nu se auzea altceva decît plescăitul arcorelor în apă, zbaterea codului, ori plesniturile peștilor mai mari atunci cînd oamenii îi loveau. Pescuitul era minunat. Harvey vedea codul scînteind în apă, înotînd în stoluri, fără grabă și mușcînd la fel de constant cum înotau. Legea Bancurilor nu îngăduie mai mult de un cîrlig la un fir atunci cînd bărcile se află în punctul numit Old Virgin, sau pe Eastern Shoals. Dar de data aceasta bărcile erau aproape, atît de aproape una de alta încît Harvey se pomeni certîndu-se aprig cu un blînd pescar din Terra-Nova pe o parte, și cu un portughez pe cealaltă parte a bărcii în care se afla. În ziua următoare, cîteva bărci porniră să pescuiască în jurul „Bătrînei Fecioare" iar Harvey, care se afla și el acolo, văzu cu ochii lui ierburile crescute pe stînca aceea singuratică, înălțîndu-se cu numai douăzeci de picioare deasupra nivelului mării. Codul se găsea acolo în număr mare, în adevărate legiuni, mărșăluind solemn peste algele cu aspect de piele. Cînd mușcau, mușcau toți, împreună ; și tot așa se și opreau. La prînz au avut un moment de respiro, cînd pescarii încercară să se mai distreze. Dan se dovedi primul care observă goeleta *Hope of Prague* * tocmai apărînd, iar cînd bărcile acesteia se alăturară colectivității, răsună întrebarea :

— Cine este cel mai meschin om din întreaga Flotilă ?

— Nick Braaady ! răspunseră vesel trei sute de voci, sunînd ca un cîntec de orgă.

* Speranța din Praga.

— Cine a furat fitilele de lampă ? se auzi contribuția lui Dan.

— Nick Braaady, cîntară bărcile.

— Cine a fiert în supă momeala sărată ? urmă un adaos necunoscut de la o jumătate de milă depărtare.

Din nou răsună corul, plin de voie bună. De fapt, acest Brady nu era neapărat un tip meschin, dar avea această reputație, iar ceilalți profitau la maximum. După aceea îi descoperiră pe un pescar de pe o barcă din Truro care, cu șase ani în urmă, fusese condamnat pentru că utilizase un fir cu cinci sau șase cîrlige — ei îi ziceau „hoțoman" — și bineînțeles că l-au botezat „Jim Hoțomanul" : deși stătuse ascuns pînă atunci, își găsi onorurile depline așteptîndu-l, izbucnind cu toții într-un cor ca un foc de artificii : „Jim ! O Jim ! Jim ! O Jim ! Hoțomanul Jim !" spre marea încîntare a tuturor. Iar cînd un alt pescar din Beverly, cu simț poetic — o gîndise toată ziua și avea să povestească despre asta săptămîni de-a rîndul — începu să cînte : „Ancora lui *Carrie Pitman* nu face nici două parale", atunci cei din bărci se socotiră într-adevăr niște norocoși. După care se simțiră obligați să-l întrebe pe cel din Beverly de era sau nu plecat după fasole, pentru că nici măcar poeții nu trebuie să se bucure numai ei de toate. Fiecare goeletă și aproape fiecare dintre pescari își căpăta porția. Exista pe undeva vreun bucătar neglijent și murdar ? Atunci bărcile îi cîntau despre el și mîncarea lui. Era vreo goeletă aprovizionată prost ? Flota era informată cu toate amănuntele. Dosise cineva tutunul unui camarad ? I se rostea numele în plen și era făcut harcea-parcea. Judecățile infailibile ale lui Disko, corabia de piață pe care Jack Lunganul o vînduse cu ani în urmă, drăguța lui Dan (Doamne, tare s-a mai supărat Dan !), ghinionul lui Penn în privința ancorelor, părerile lui Salters despre îngrășămintele naturale, micile alunecări de la virtute ale lui Manuel atunci cînd acesta se afla la țărm, și modul în care Harvey mînuia vîslele ca o femeie — toate acestea au fost prezentate în fața publicului, iar cînd ceața

coborî în jurul lor ca niște pînze argintii în dreptul soarelui, vocile răsunau ca niște judecători invizibili pronunțînd sentințe.

Din partea unde ceața era mai groasă iar goeletele sunau din clopote se auziră exclamații de veselie. Un barcaz mare scoase nasul precaut, fiind primit cu strigăte și ovații din partea irlandezilor.

— Haide scumpo, se auzi.

— Alt francez ? întrebă Harvey.

— N-ai ochi să vezi ? E din Baltimore, și se apropie tremurînd de spaimă, răspunse Dan. Ne vom bate joc de fiecare scîndurică din care e făcută. Cred că pînă acum căpitanul ei n-a mai întîlnit Flota adunată în felul acesta.

Era o corabie neagră, frumoasă, de opt sute de tone, cu vela mare făcută sul, iar vela gabier fluturînd indecisă de tăria vîntului care o mișca. O asemenea corabie este mai feminină decît oricare din celelalte fiice ale mării, iar această creatură înaltă, ezitantă, cu galionul ei albauriu, arăta exact ca o femeie tulburată, ridicîndu-și fusta pînă la jumătatea gleznei pentru a traversa o stradă noroioasă, însoțită de glumele răutăcioase ale unor băieței obraznici. În mare măsură aceasta era situația ei. Știa că se află pe undeva, prin apropierea „Fecioarei," auzise mugetul apelor, și se apropiase pentru a cere lămuriri. Ceea ce urmează nu este decît o mică parte din ce i-a fost dat să audă dinspre bărcile de pescari.

— Fecioara ? Despre ce tot vorbești ? Aici este Le Have, într-o dimineață de duminică. Mergi acasă și te trezește !

— Marș acasă, broască țestoasă ! Marș acasă și spune-le că venim !

— Ha-ha-ha-haaa ! Uit-o — cum — ne atacă ! răsunară o jumătate de duzină de voci într-un cor din cele mai melodioase, cînd prova ei alunecă bolborosind pe panta dintre două valuri.

— Ţin'te bine ! Ţin'te bine, scapă cu viaţă ! Acum eşti tu deasupra !

— Jos ! La fund ! Lăsaţi totul !

— Toată lumea la pompe !

— Jos trinca ! Strîngeţi toate pînzele !

În acest moment, comandantul îşi pierdu cumpătul şi le spuse vreo două-trei vorbe. Imediat pescuitul se întrerupse pentru a-i răspunde, şi îi fu dat să audă multe lucruri curioase despre corabia lui şi despre următorul port de destinaţie. Îl întrebă, de exemplu, dacă e asigurat şi de unde a furat ancora care, susţineau ei, aparţinea lui *Carrie Pitman ;* îi numiră corabia „şalandă de noroi" şi îl acuzară că aruncă gunoaie peste bord pentru a alunga peştii ; se oferiră să-l remorcheze şi s-o taxeze pe nevastă-sa, iar un tînăr îndrăzneţ peste poate se strecură pînă sub timonă, îi arse o palmă şi strigă : „Haide, scoală, Buck !"

Bucătarul îi turnă în cap o tigaie plină cu cenuşă, iar el răspunse cu capete de cod ; echipajul corabiei aruncă, apoi, cu bucăţi de cărbune de la cambuză, iar bărcile ameninţară să vină la bord şi să o facă de pomină. De fapt, dacă ar fi fost într-adevăr în primejdie, ar fi prevenit-o imediat, dar văzînd-o la o distanţă bună de stîncă, profitau la maxim. Dar toată bucuria le-a pierit brusc atunci cînd stînca a glăsuit din nou, la o jumătate de milă în direcţia vîntului, iar nefericita corabie îşi reglă cursul şi îşi continuă drumul, dar bărcile rămaseră cu sentimentul că onorurile le aparţin.

Toată noaptea care a urmat „Bătrîna Fecioară" a mugit răguşit, iar în dimineaţa următoare, pe o mare supărată, acoperită de spumă albă, Harvey văzu Flota cu catargele tremurînd şi aşteptînd un semnal. Nici o barcă nu coborî la apă pînă spre ora zece, cînd cei doi fraţi Jerauld de pe goeleta *Day's Eye,** imaginîndu-şi o acalmie care nu exista de fapt, dădură exemplul. În mai puţin de un minut toate bărcile erau afară, agitîndu-se în-

* „Ochiul zilei" (în limba engleză, în original).

coace și încolo pe marea înspumată, dar Troop își ținu oamenii la bord pentru curățitul peștelui. Nu vedea nici un sens în acte de bravură, și cum furtuna se intensifică spre seară avură plăcerea de a primi străini uzi pînă la piele, mult prea bucuroși de a se refugia undeva pe o asemenea vijelie. Cei doi băieți rămaseră lîngă scripeții bărcilor cu felinarele în mîini, bărbații erau gata de lansarea bărcilor, cu un ochi țintă către valul care măturâ totul în cale și care i-ar face să lase totul baltă, să-și salveze viața atît de dragă. Din noapte se auzea strigătul : „Barcă ! Barcă !", iar ei trăgeau la bord un om ud și o barcă pe jumătate scufundată, pînă cînd puntea se umplu de bărci iar toate paturile fură ocupate. De cinci ori în timpul cartului lor, Harvey împreună cu Dan se repezirâ la verga de la pronă, legată de vertafor, agățîndu-se cu brațele, picioarele și dinții de parîme, vergi și vele îmbibate cu apă, în timp ce un val uriaș acoperea punțile. O barcă fu sfărîmată, iar marea aruncă la bord un om cu capul înainte și o tăietură pe frunte. Spre ziuă, cînd apele grăbite căpătaseră o strălucire alburie de-a lungul marginilor întunecate, încă un om, albăstriu, ca un spectru, se tîrî la bord, cu o mînă frîntă, întrebînd despre fratele său. Șapte guri în plus au servit micul dejun în dimineața aceea : un suedez, un comandant din Chatham, un mus din Hancock, Maine, unul din Duxbury și trei pescari din Provincetown.

A doua zi a avut loc o adevărată sortare în cadrul Flotei de pescuit, și deși nici unul nu comenta nimic, toți mîncau cu mai mare poftă atunci cînd o goeletă după alta anunțau echipajele complete. Doar doi portughezi și un bătrîn din Gloucester se înecaseră, dar mulți aveau tăieturi sau alte răni, iar două goelete își pierduseră scripeți și fuseseră mînate spre sud, la trei zile depărtare. Pe o corabie franceză muri un om — era aceeași care făcuse negoț cu tutun cu cei de pe *We' re Here* — și într-o dimineață umedă, albă, se îndepărtă în liniște spre un ochi de

apă mai adîncă, cu toate pînzele coborîte atît cît era posibil. Harvey urmări funeraliile prin binoclul lui Disko. N-a văzut altceva decît ceva alungit aruncat peste bord. Nu părea să fi avut loc vreo slujbă, dar noaptea, ancoraţi, Harvey îi auzi, de peste apele negre, pudrate cu stele, cîntînd ceva care suna ca un imn. Se dovedi a fi o melodie deosebit de lentă : *„La brigantine/ Qui va tourner,/ Roule et s' incline/ Pour m'entrainer,/ Oh, Vierge Marie/ Pour moi priez Dieu ! / Adieu, patrie ; / Québec, adieu !"* *.

Tom Platt le făcu o vizită pentru că, zicea el, mortul era fratele lui ca Freemanson. Se află că un val îl doborîse pe bietul răposat peste carena bompresului şi îi fracturase şira spinării. Vestea se răspîndi ca fulgerul deoarece, contrar obiceiului general, francezii organizară o licitaţie a lucrurilor personale ale mortului — n-avea pe nimeni la St. Malo sau Miquelon — şi toate se puteau vedea expuse pe cabină, de la căciula roşie, tricotată, la centura de piele cu cosorul în teacă, la spate. Dan şi Harvey pescuiau la apă de douăzeci de stînjeni, cu *Hattie S.*, şi bineînţeles că vîsliră pînă acolo, alăturîndu-se mulţimii de curioşi. Se dovedi destul de departe, şi petrecură cîtva timp acolo. Dan cumpără cuţitul, care avea un mîner deosebit, de alamă. Iar cînd reveniră în barca lor şi se îndepărtară prin burniţă şi clipocitul mării, le trecu prin minte că s-ar putea să aibă necazuri pentru că neglijaseră undiţele.

— Nu cred că ne face rău dacă ne încălzim puţin, spuse Dan, tremurînd în haina de ploaie, şi continuară să vîslească de-a dreptul în inima unui val de ceaţă argintie care, ca de obicei, se coborî asupra lor fără a-i fi prevenit. Prea e puternic nenorocitul ăsta de flux pe-aicişea ca să te mai încrezi în propriile-ţi instincte. Aruncă ancora, Harve, să mai pescuim puţin pînă cînd se mai ridică

* Brigantina / Ce se întoarce, / Se răsuceşte şi se-nclină / Pentru a mă duce cu ea. / / O, Fecioară Maria / Roagă-te pentru mine ! / Adio, patrie ; / Adio, Québec !

chestia asta. Leagă greutatea cea mai mare pe care-o ai. Trei livre nici nu e prea mult pe vremea asta. Uită-te cum s-a încordat, deja, cablul ancorei.

Spre prova, acolo unde un curent iresponsabil din zona Bancurilor făcea ca barca să stea încordată la capătul cablului întins, apa părea că fierbe, dar în orice direcţie ar fi privit, nu se vedea mai departe de lungimea unei bărci. Harvey îşi ridică gulerul şi se aplecă asupra trolului cu aerul unui navigator încercat. Pentru el, ceaţa nu mai reprezenta nici un motiv de teamă. Constatînd că peştii muşcă bine, pescuiră o bună bucată de timp în tăcere, după care Dan scoase cuţitul din teacă şi îl încercă pe marginea bărcii.

— Frumoasă sculă, spuse Harvey. Cum se face că ai căpătat-o atît de ieftin ?

— Pe seama nenorocitelor de superstiţii catolice pe care le au, răspunse Dan, jucîndu-se cu lama sclipitoare. Ca să spun aşa, nu le place să ia fier de la un mort. I-ai văzut pe franţujii ăia cum au dat îndărăt cînd am licitat eu ?

— Dar o licitaţie nu ia nimica de la un mort. E doar o afacere !

— O ştiu prea bine, dar n-ai cum să scapi de superstiţiile astea. Iată unul din avantajele vieţii într-o ţară avansată, completă Dan şi începu să fredoneze : „*O, Double Thatcher, ce faci tu ?/ Spre Eastern Point acu' — acu'/ Băieţi şi fete-om întîlni,/ Cînd la Cape Ann la ancoră vom fi.*"

— Atunci de ce n-a licitat omul acela din Eastport ? Doar i-a cumpărat cizmele. Nu sînt progresivi ăştia din Maine ?

— Din Maine ? I-am văzut eu ; ori nu ştiu cum s-o facă, ori nu au bani să-şi vopsească măcar casele. Ăla din Eastport mi-a spus despre cosor că a mai fost folosit — asta o ştiă de la căpitanul francez —, a mai fost folosit pe coasta franceză, anul trecut.

— A tăiat un om ? Hai, spune ! îl îndemnă Harvey trăgînd în barcă peștele, punînd altă momeală și aruncînd din nou undița.

— Ba chiar l-a omorît ! Desigur că atunci cînd am auzit chestia asta am fost mai dornic ca oricînd să-l cumpăr eu.

— Doamne Dumnezeule ! N-am știut, făcu Harvey, întorcîndu-se spre el. Îți dau un dolar pe el cînd... cînd iau leafa. Ascultă, îți dau doi dolari.

— Cinstit ? Chiar așa de mult îți place ? îl întrebă Dan. Bine, adevăr grăind, l-am luat, de fapt, pentru tine... ca să ți-l dau ție, dar nu ți-am spus pînă cînd n-am văzut ce-o să zici. E al tău, și să-ți fie de bine, Harve, așa, pentru că sîntem colegi de barcă, și așa mai departe. Hai, prinde-l ! mai spuse el și i-l întinse, cu centură cu tot.

— Uite ce e, Dan, nu înțeleg...

— Ia-l ! Mie tot nu-mi este de trebuință. Vreau eu să fie-al tău.

— Dan, ești un om de toată isprava. Îl voi păstra toată viața mea, spuse Harvey, pentru care tendința se dovedi irezistibilă.

— Mă bucur să te aud vorbind așa, spuse Dan, rîzînd satisfăcut. Se pare că undița ta s-a prins de ceva, continuă el, ca să schimbe subiectul.

— Cred că, s-a agățat, comentă Harve, trăgînd de fir, dar nu înainte de a-și prinde centura și de a asculta cu profundă încîntare cum teaca se lovea de banca pe care stătea. Afurisită treabă, mai strigă el, se poartă de parcă ar fi dat de căpșuni pe fund. Parcă nu e decît nisip pe aici, nu ?

— Uneori peștii trag așa, dacă sînt supărați, adăugă Dan, aplecîndu-se și ciupind firul undiței pentru a-și da seama. Pe aici nu cresc nici un fel de căpșuni la fundul apei. Zmucește-o de vreo două ori. Sînt sigur că va ceda pînă la urmă. N-ar fi rău s-o tragem afară și să vedem ce este.

Trasera împreună, strîngînd bine firul pe ţăruşi, iar greutatea ascunsă se ridică fără grabă.

— E din cei mari ! Trage ! strigă Dan, dar strigătu-i se transformă într-un ţipăt ascuţit, izbucnit din două piepturi deodată, în clipa în care cadavrul francezului înmormîntat cu două zile mai devreme îşi făcu apariţia din mare. Cîrligul îl prinsese de sub braţul drept, şi se legăna, drept şi înfiorător, cu capul şi umerii deasupra apei. Braţele îi erau legate de trup şi nu mai avea faţă de loc. Băieţii căzură grămadă, unul peste altul, pe fundul bărcii şi rămaseră acolo în timp ce grozăvia se înălţa şi se scufunda alături de ei, susţinută de firul, acum scurtat, al undiţei.

— Fluxul... fluxul l-a adus ! spuse Harvey cu glas tremurător în vreme ce încerca să deschidă catarama centurii.

— O, Doamne ! O, Harve ! gemu Dan. Grăbeşte-te ! După ea a venit. Hai, dăi-o ! Scoate-o repede !

— N-o vreau ! N-am nevoie de ea ! strigă Harvey. Nu gă... găsesc unde e catarama.

— Iute, Harve ! E în undiţa ta !

Harvey se ridică în picioare să-şi dezlege centura.

— Acum e nemişcat, îi şopti el lui Dan, care îşi scoase cuţitul şi tăie undiţa, în timp ce Harvey arunca în mare centura. Cadavrul se scufundă cu un plescăit, iar Dan se ridică, prudent, în genunchi, mai alb decît ceaţa.

— După asta a venit, ascultă-mă pe mine. Am mai văzut eu pe unu' puterzit, prins într-o plasă, şi nu prea m-a interesat, dar acesta a venit special pentru noi.

— Aş vrea... aş vrea să nu fi luat cuţitul acela. Atunci s-ar fi prins în undiţa ta.

— Nu ştiu dacă asta ar fi schimbat cu ceva situaţia. Amîndoi sîntem la fel de speriaţi că n-o să mai creştem vreo zece ani de-acum încolo. O, Harvey, i-ai văzut capul ?

— Dacă l-am văzut ? N-am să-l uit niciodată. Dar ascultă ce-ţi spun, Dan, n-avea cum să fie ceva intenţionat ; doar fluxul e de vină.

— Fluxul ! După asta a venit, Harve. Gîndește-te ! L-au aruncat în mare la șase mile spre sud de unde se afla Flota, iar noi sîntem la două mile de locul unde se află Flota în acest moment. Mi-au spus că i-au pus drept greutate un stînjen și jumătate de lanț de ancoră.

— Mă mir ce-o fi făcut cu ăl cuțit pe coasta franceză !

— Ceva rău. Cred că trebuie să-l ia cu el la Judecata de Apoi, așa că... dar ce faci cu peștele ?

— Îl arunc înapoi în mare, răspunse Harvey.

— De ce ? Doar n-o să-l mîncăm noi.

— Nu-mi pasă. Cînd mi-am scos centura a trebuit să-i privesc fața. N-ai decît să-i păstrezi pe ai tăi, dacă-ți place. Eu n-am nevoie de ăștia.

Dan nu răspunse nimic, dar își aruncă și el peștii în mare.

— Cred că e mai bine să ne asigurăm, murmură el în cele din urmă. Aș da leafa pe-o lună să se ridice ceața. În ceață se întîmplă lucruri pe care nu le vezi altfel — strigoi, și spirite, și altele la fel. Mă simt destul de ușurat că a venit așa cum a venit, în loc să păsească. Știi, ar fi putut să meargă pe picioare !

— Nu mai vorbi, Dan, sîntem chiar deasupra lui. Cît n-aș da să fiu în siguranță la bord, altoit de Unchiul Salters.

— Nu mai e mult pînă cînd or să ne caute. Dă-mi cornul, spuse Dan luînd cornul cu care se anunța masa, dar se opri înainte de a sufla.

— Dă-i drumul, spuse Harvey. N-am chef să stau aici toată noaptea.

— Întrebarea este cum o să-i placă *lui*. Un om mi-a spus mie odată că se afla pe o goeletă unde nu îndrăzneau să sune din corn după bărci deoarece comandantul — nu cel de-atunci, altul, care comandase corabia cu cinci ani mai devreme — înecase un mus la o criză de beție, iar de-atunci băiatul vîslește alături de ei și strigă „Barcă la apă ! Barcă la apă !" la fel ca toată lumea.

— Barcă ! Barcă ! se auzi chiar atunci o voce stinsă, prin ceață, iar băieții se ascunseră din nou pe fundul bărcii lor și lui Dan îi căzu cornul din mînă.

— Dă-i drumul, strigă Harvey, e bucătarul.

— Nu știu de ce mi-am adus aminte de povestea aia tîmpită, spuse Dan, e chiar doctorul, sînt sigur de asta.

— Dan ! Danny ! Ooooo Daaaan ! Harve ! Harvey ! Ooooo Haaaarveeey !

— Aici sîntem, răspunseră băieții în cor : auzeau vîslele, dar nu văzură absolut nimic pînă cînd bucătarul, strălucind și șiroind de apă, dădu peste ei.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă el. O să le cam încasați acasă.

— Asta și vrem. Pentru asta suferim, răspunse Dan. Orice ni s-ar întîmpla acasă e îndeajuns de bun pentru noi. Am avut o companie destul de deprimantă.

Pe cînd bucătarul le arunca o parîmă, Dan îi istorisi povestea.

— Așa e, a venit să-și ia cuțitul, spuse el în cele din urmă.

Niciodată micuța, legănătoarea *We're Here* nu li se păruse mai minunat de „acasă" ca atunci cînd bucătarul, născut și crescut în cețuri, îi aduse, vîslind, la ea. În cabină lumina strălucea caldă, prietenoasă, venea un miros ademenitor de mîncare, și li se păru de-a dreptul ceresc să-i audă pe Disko și pe ceilalți, toți arătînd destul de vii și solizi, aplecați peste balustradă, promițîndu-le o bătaie de primă clasă. Dar bucătarul se dovedi un maestru negru al strategiei. Nu ridică bărcile la bord înainte de a le furniza punctele cele mai interesante ale întîmplării, explicînd, în timp ce se tot izbea de bordaj, modul în care Harvey se dovedea mascota menită să distrugă orice ghinion posibil. Așa că băieții urcară la bord ca un fel de eroi supranaturali, și în loc să-i pedepsească pentru pozna făcută, toți le puneau întrebări. Micul Penn rosti chiar un fel de discurs despre nebunia superstițiilor, dar opinia publică se dovedi împotriva lui și în favoarea lui

Jack Lunganul, care, pînă spre miezul nopții, le spuse cele mai înspăimîntătoare povești cu stafii. Sub această influență, nimeni, exceptîndu-i pe Salters și pe Penn, nu pomeni o vorbă despre „idolatrie" în clipa în care bucătarul puse o lumînare aprinsă, o turtă de făină cu apă și un grunj de sare pe o scîndurică și le dădu drumul pe mare de la pupa pentru ca francezul să se liniștească, în cazul că mai era încă agitat. Dan aprinse lumînarea deoarece el cumpărase centura, iar bucătarul murmură farmece și vrăji atîta vreme cît putură zări flăcăruia tremurătoare.

— Cum stăm cu progresul și cu superstițiile catolice ? îi zise Harvey lui Dan pe cînd intrau în cabină la terminarea cartului.

— Hm, cred că sînt la fel de iluminat și progresiv ca oricare, dar cînd vine vorba de un marinar mort din St. Malo care sperie de moarte doi amărîți de băieți pentru un amărît de cuțit de treizeci de cenți, atunci bucătarul poate să ia în primire problema din mîna mea. N-am încredre în străini, fie ei vii sau morți.

În dimineața următoare toți, cu excepția bucătarului, se simțeau cam rușinați de ceremoniile care avuseseră loc, și porniră la lucru fără preget, vorbindu-și morocănos unul altuia.

Ultima parte a pescuitului *We' re Here* o petrecu la strînsă concurență cu *Parry Norman*, iar lupta se dovedi atît de aprigă încît Flota se împărți în tabere și se făcură pariuri pe tutun. Toți oamenii lucrau la undițe sau la curățat peștele pînă cînd îi lua somnul acolo unde se aflau — începînd, de fapt, în zori și terminînd cînd era mult prea întuneric pentru a mai vedea ceva. Îl folosiră și pe bucătar ca să arunce peștii și îl trimiseră pe Harvey în cală ca să le dea sarea, iar Dan ajuta la curățit. Spre norocul lor, un pescar de pe *Parry Norman* își scrînti o gleznă căzînd pe teugă, iar cei de pe *We' re Here* cîștigară întrecerea. Harvey nu vedea cum s-ar mai fi putut în-

ghesul la bord o singură coadă de pește, dar Disko și Tom Platt continuau să stivuiască, presînd această cantitate imensă cu bolovani din balast, și întotdeauna mai era „încă o zi de muncă". Disko nu le spuse cînd se termină sarea ; nu făcu altceva decît să se îndrepte spre infirmeria din spatele cabinei și să înceapă a înălța pînza cea mare. Asta se întîmplă pe la zece dimineața. Spre prînz erau gata de drum, iar bărcile veneau cu scrisori pentru acasă, invidiindu-i pentru norocul lor. În cele din urmă, curățiră punțile, înălțară steagul — așa cum este dreptul corabiei numărul unu de pe Bancuri —, ridicară ancora și începură să se deplaseze. Disko se prefăcu, așadar, că vrea să facă un serviciu acelora care încă nu trimiseseră corespondența, așa că își făcu de lucru, plin de grație, printre celelalte goelete. În realitate, aceasta era mica lui procesiune triumfătoare, și pentru al cincilea an la rînd demonstra tuturor ce fel de navigator este el, Disko Troop. Acordeonul lui Dan și vioara lui Tom Platt asigurau muzica pentru versurile magice pe care nu trebuie să le cînți înainte de a-ți termina toată treaba : *„Ihi-hihi-hoho ! Scrisorile acasă !/ Că treaba-i terminată și ancora e trasă !/ Hai, strîngeți pînza mare, sîntem iar în Yankeeland,/ Cu cin'șpe sute de chintale,/ Vreo cin' șpe sute de chintale/ 'șpe sute de chintale,/ Dintre Queereau și Grand.*" Ultimele scrisori sosiră la bord înfășurate în jurul unor bucăți de cărbune, cei din Gloucester strigară mesaje pentru neveste, iubite și patroni, în timp ce *We're Here* își termină călătoria muzicală în interiorul Flotei, pînzele-i fluturînd ca mîna unui om cînd o ridică pentru a spune „Bun rămas" cuiva.

Harvey avea curînd să constate că *We're Here*, cea cu pînzele de manevră, colindînd de la un loc de ancorare la altul, și *We're Here*, cea aflată în drum spre casă, erau două corăbii cu totul diferite. Chiar și pe vremea „pentru băieți" se simțea o zvîcnire și o zbatere a timonei, apăsarea greutății aceleia inerte țîșnind victorioasă peste tala-

ruri : șirul neîntrerupt de bule de aer de o parte și de alta a prorei îi provocau ameteală. Disko îi ținea mereu ocupați cu velatura, iar cînd pînzele deveneau plate ca de unui yacht de curse, Dan trebuia să aștepte cocoțat pe gabierul cel mare și să-l așeze cu mîna, ori de cîte ori sărea de la locul său. Erau și momente cînd pompau, pentru că din peștele presat se scurgea saramură care nu face bine greutății vasului. Dar, pentru că tot nu mai pescuiau, Harvey avu timp suficient să privească marea dintr-un alt punct de vedere. Goeleta cu bordurile joase era, desigur, în termenii cei mai intimi cu mediul său înconjurător. Vedeau rar orizontul, cu excepția momentelor cînd se aflau pe coama vreunui val mai mare, dar, de obicei, își croia drum cu coatele, zvîrcolindu-se, lingușindu-se, fără să cedeze, prin golurile cenușii, cenușii-albăstrui, ori negre, brăzdate de fire de spumă scînteietoare. Alteori se freca mîngîietor de flancul vreunui deal de apă mai mare, de parcă spunea : „Nu-i așa că n-o să-mi faci nici un rău ? Sînt doar micuța *We' re Here.*" După care se îndepărta, chicotind mulțumită ca pentru sine, pînă, cînd întîlnea un nou obstacol. Chiar și cei mai posomorîți dintre oameni nu pot să nu vadă acest lucru în atîtea ceasuri lungi și zile fără a-l observa ; iar Harvey, fiind orice, dar nu un taciturn, începu să înțeleagă și să se bucure de corul monoton al crestelor de valuri prăvălindu-se cu un sunet neîntreupt de sfîșiere ; de graba vînturilor alergînd peste spațiile vaste și mînînd din urmă umbrele purpurii-albastre ale norilor ; splendida apariție a răsăritului roșu : risipirea și îndepărtarea ceților și pîclei de dimineață, zid după zid retrăgîndu-se pe podelele albe ; explozia orbitoare de lumină a amiezii ; sărutul ploii căzînd pe mii de mile pătrate de mare calmă, și milioanele de încrețituri ale mării în lumina lunii, cînd verga bompresului țintea solemnă spre stelele mai joase iar Harvey cobora pentru a primi o chiflă de la bucătar.

Părăsiră cenușiul rece al acestei mări, văzură corăbiile cu cherestea mergînd spre Quebec prin strîmtoarea St.

Lawrence, împreună cu bricurile de sare din Spania și Sicilia ; către Artimon Bank întîlniră un vînt prietenos dinspre nord-est care-i conduse în raza farului de la est al insulei Sable — o privelişte asupra căreia Disko nu zăbovi prea mult — și îi însoți pînă cînd trecură de Western și Le Have, către ţărmul dispre nord al Bancului Georges. De acolo, intrară din nou la apă mai adîncă și își continuară drumul plini de voie bună.

— Hattie trage sforile, îi mărturisi Dan lui Harvey. Hattie și cu mama. Duminica viitoare vei angaja un băiat să-ţi arunce apă pe fereastră ca să poţi să adormi. Cred c-o să stai cu noi pînă cînd vin ai tăi. Știi care-i cel mai bun lucru atunci cînd ajungi din nou la ţărm ?

— O baie fierbinte ? întreabă Harvey, ale cărui sprîncene erau albe de la sarea uscată.

— E bună, dar o cămașă de noapte e și mai bună. Visez la cămăși de noapte de cînd am strîns vela cea mare. Știi, poţi să-ţi miști în voie degetele de la picioare. Mama o să aibă una nouă pentru mine, moale și curată. Sîntem acasă, Harve ! Sîntem acasă ! Se simte în aer. Tocmai intrăm într-un curent de aer cald, și miroase a boabe de dafin. Mă întreb dacă o să mergem la masă. Cîrmește puţin spre stînga.

Velele ezitante fîlfîiau și se legănau în aerul înăbușitor, pe cînd în jurul lor adîncul se netezea, albastru și uleios. Iar cînd fluierau, chemînd vîntul, numai ploaia venea ca niște ace ascuţite, bolborosind și bătînd darabana, iar înapoia ploii fulgerele și tunetele miezului de august. Zăceau pe punte, desculţi și cu braţele dezgolite, spunîndu-și unul altuia ce vor comanda la prima lor masă la ţărm. De fapt, acum pămîntul era la vedere. O barcă ascuţită ca un peşte-sabie se apropie, un bărbat din micul amvon de la prova agită harponul, părul lipindu-i-se de ţeastă din cauza umezelii.

— Și totul este bineee ! cîntă el de parcă ar fi fost de cart pe un mare pachebot. Wouverman te așteaptă, Disko. Ce mai e nou cu Flota ?

Disko îi spuse noutățile și plecă mai departe, în timp ce furtuna de vară se dezlănțui deasupra capetelor lor, iar fulgerele se aprindeau deasupra promontoriilor din patru părți deodată. Dealurile nu prea înalte care înconjurau Gloucester Harbour, Ten Pound Island, magaziile de pește, linia întreruptă a acoperișurilor caselor, fiecare vergă și geamandură de pe apă — toate apăreau în imagini fotografice orbitoare, de zece-douăsprezece ori pe minut, iar *We're Here* se strecura prin acest simulacru de potop biblic, geamandura șuierătoare gemînd și jelindu-se în urma sa. Apoi furtuna se stinse în descărcări prelungi, separate, rău-voitoare de flăcărui albastre-alburii, urmate de un singur vuiet, ca vuietul unei baterii de mortiere, iar aerul cutremurat prinse a zumzăi sub stele, pentru a cădea în tăcere.

Disko își conduse goeleta la docul lui Wouverman, dînd ordine în șoaptă, printre remorchere amarate, urmărit de strigătele paznicilor de noapte de la capul danelor negre ca cerneala. Dincolo de întunecime și misterul care însoțea procesiunea, Harvey simțea pămîntul înconjurîndu-l încă o dată din toate părțile, cu miile sale de oameni adormiți, cu mirosul său specific după ploaie și sunetul familiar al unui motor pornit și tușind singur, undeva, în curtea vreunui depozit. Toate acestea făceau să-i sporească bătăile inimii și acum, cînd aștepta nerăbdător lîngă trincă, își simțea gura uscată. Auziră sforăitul paznicului de la remorcherul cu far, ascuns într-un unghi de întuneric, flancat de două felinare care ardeau ; cineva se trezi cu un mormăit și le aruncă o parîmă, iar ei se apropiară de un chei tăcut, mărginit de mari depozite cu acoperișuri de tablă, pline de o caldă pustietate, și rămaseră nemișcați, în cea mai mare tăcere. Apoi Harvey se așeză

pe jos, lîngă timonă, și plînse, și plînse, inima-i bătînd să spargă pieptul, iar o femeie înaltă, care-i așteptase șezînd pe un cîntar, coborî pe goeletă și îl sărută pe Dan pe obraz o singură dată. Era mama lui și văzuse goeleta la lumina fulgerelor. Dar nu îi acordă nici un fel de atenție lui Harvey pînă cînd acesta nu și-a mai revenit iar Disko i-a istorisit toată întîmplarea. După care merseră împreună acasă la Disko, aproape de ivirea zorilor, iar pînă la deschiderea telegrafului, cînd a putut expedia o telegramă alor săi, Harvey Cheyne a fost, probabil, cel mai singur băiat din toată America. Dar cel mai curios lucru a fost că nici Disko, nici Dan nu i-au luat-o în nume de rău că l-au văzut plîngînd.

Wouverman nu se dovedi dispus să accepte prețurile cerute de Disko pînă cînd acesta, sigur că *We're Here* are cel puțin o săptămînă avans față de oricare altă corabie din Gloucester, îi lăsă cîteva zile răgaz să le înghită ; așa că toți băturâ orașul în lung și-n lat, iar Jack Lunganul își îngădui să oprească, din principiu, avea să explice chiar el, tramvaiul de Rocky Neck, pînă cînd conducătorul acceptă să-l ia pe gratis. Iar Dan umbla cu nasul său pistruiat pe sus, cum nu se mai poate mai misterios și deosebit de arogant cu propria sa familie.

— Dan, va trebui să-ți trag o mamă de bătaie dacă te porți în felul acesta, spuse Troop gînditor. De cînd am tras la țărm, ai cam făcut pe nebunu'.

— Dac-ar fi al meu, i-aș trage-o chiar acum, spuse Unchiul Salters, acru ; și el și Penn locuiau cu familia Troop.

— Văd că ești la fel de într-o ureche ca și bietul de Harve. Vă țineți unul de altul rîzînd și înghiontindu-vă și lovindu-vă cu picioarele pe sub masă, că nu mai e pic de liniște în casa asta, spuse el.

— Ba o să fie chiar şi mai puţină linişte — pentru unii, cel puţin. Aşteaptă şi-ai să vezi, răspunse Dan.

Împreună cu Harvey, cei doi luară tramvaiul pînă la East Gloucester, unde colindară pe ţărm pînă la far, şi stătură pe pietrele mari, roşii, aproape tăvălindu-se de atîta rîs. Harvey îi arătase lui Dan o telegramă iar cei doi îşi jurară să păstreze tăcerea pînă la explozia bombei.

— Ai lui Harve ? întrebă Dan cu o faţă imapasibilă, după masă. Nu cred că e cine ştie ce de capul lor, altfel am fi auzit de ei pînă acum. Bătrînul ţine un fel de prăvălie, undeva, în Vest. Poate c-o să-ţi dea şi ţie vreo cinci dolari acolo, tată.

— Ce v-am spus eu ? zise Salters. Nu scuipa peste mîncare, Dan.

CAPITOLUL IX

Oricare ar fi grijile sale personale, un multimilionar, ca orice alt om al muncii, trebuie să fie la înălţimea poziţiei sale. Harvey Cheyne, senior, plecase spre Est la sfîrşitul lunii iunie pentru a întîlni o femeie disperată, pe jumătate nebună, care, zi şi noapte, îşi visa fiul înecîndu-se în apele verzi ale mărilor. O înconjurase de medici, surori calificate, maseoze, chiar şi însoţitoare dispuse să o vindece prin puterea credinţei, dar totul a fost în zadar. Doamna Cheyne zăcea tăcută şi gemea, ori vorbea despre fiul ei cîte o oră încheiată cu oricine era dispus s-o asculte. Speranţe nu avea de nici un fel, şi de fapt cine i-ar fi putut da aşa ceva ? Nu vroia să ştie decît că atunci cînd cineva se îneacă nu simte nici o durere, iar soţul ei trebuia s-o păzească de teamă că va încerca experienţa ea însăşi. Despre propria lui durere, domnul Cheyne vorbea mult prea puţin. Nici nu realiza profunzimea acestei dureri pînă într-o bună zi cînd se pomeni întrebînd calendarul de pe biroul său : „Ce rost mai are să mă zbat atîta ?"

Undeva, în adîncul sufletului său, sălăşuise dintotdeauna ideea cum nu se poate mai plăcută că într-o bună zi,

cînd toate vor fi puse la punct, iar băiatul va fi terminat studiile superioare, își va lua fiul alături de el și îl va conduce în mijlocul averii sale. Apoi, băiatul acesta, argumenta el, așa cum fac părinții foarte ocupați, va deveni deodată tovarășul său, partener și aliat, urmînd ani minunați de lucrări măreț desfășurate împreună, înțelepciunea vîrstei înaintate ținînd piept avîntului tinereții. Iar acum fiul său era mort, pierdut pe mare, de parcă ar fi fost unul din marinarii suedezi de pe una din marile vase care transportau ceaiul, al căror proprietar era Cheyne însuși, soția îi era pe moarte, sau mai rău, iar el jucat în picioare de armate de femei, și doctori, și îngrijitoare, și majordomi, îngrijorat pînă dincolo de limita suportabilului de schimbările și capriciile spiritului ei amărît și neliniștit, lipsit de speranță și de curajul de a-și întîlni nenumărații săi dușmani.

În mod obișnuit ar fi acceptat lupta atunci cînd ar fi fost provocat, și ar fi declanșat o campanie deosebit de plăcută și lipsită de scrupule. Dar acum stătea lipsit de vlagă, cu pălăria neagră, moale, lăsată pe ochi, cu trupul său mare deja strîns în hainele mult prea largi, privindu-și cizmele sau cercetînd joncile chinezești din golf, și aprobînd absent întrebările puse de secretarul său, în timp ce deschidea corespondența de sîmbătă. Se întreba, de fapt, cît l-ar costa să le lase pe toate baltă și să se retragă. Dispunea de asigurări uriașe, și-ar putea cumpăra anuități regale, și între una din proprietățile sale din Colorado și o mică societate (asta i-ar face bine soției sale), să zicem la Washington și insulele din sudul Carolinei, un om poate uita planurile de care s-a ales praful. Pe de altă parte... Țăcănitul mașinii de scris încetă ; fata privi spre secretar, al cărui chip se albise, îi trecu lui Cheyne o telegramă, reluată de la San Francisco : *„Cules de goeletă pescari We're Here după ce am căzut de pe vas minunate clipe pescuind aștept în Gloucester Mass. în grija lui Disko Troop bani sau indicații/ stop/ ce să facem/ stop/ ce face mama/ stop/ Harvey N. Cheyne."*

Tatăl lăsă telegrama să-i cadă din mînă și își sprijini fruntea de capacul rulant al biroului său, respirînd adînc. Secretarul sună după doctorul doamnei Cheyne, care-l găsi pe Cheyne păşind în sus și în jos prin încăpere.

— Ce... ce crezi despre asta ? Are vreun sens ? strigă el. Nu pricep !

— Ba eu pricep foarte bine, răspunse doctorul. Eu pierd şapte mii pe an, asta-i tot, încheie el gîndindu-se la practica dificilă din New York la care renunţase în urma solicitării imperioase a lui Cheyne, și-i înapoie telegrama oftînd.

— Vrei să spui că i-ai spune ? N-ar putea fi un fals ?

— Pentru ce motiv ? întrebă doctorul cu răceală. E mult prea uşor de depistat frauda. Bineînţeles că e băiatul!

— Doamna Cheyne spune că trebuie să veniţi imediat. Crede că sînteţi bolnav, spuse o servitoare franţuzoaică, în glasul ei simţindu-se nerușinarea celui care este reţinut numai prin salariul foarte mare.

Proprietarul a treizeci de milioane de dolari își plecă capul supus și o urmă pe Suzanne, iar o voce subţire, înaltă, de pe palierul de sus al unei scări din lemn alb, strigă :

— Ce este ? Ce s-a întîmplat ?

Nici o uşă închisă nu a putut stăvili strigătul care a răsunat, cu ecou, prin casa pustie, cîteva momente mai tîrziu, cînd soţul ei i-a spus vestea.

— Iar asta-i foarte bine, i se adresă doctorul cu seninătate dactilografei. Aproape că singura afirmaţie de ordin medical din romane, care conţine un sîmbure de adevăr, este că bucuria nu ucide. Nu-i aşa, domnişoară Kinzey ?

— Știu prea bine lucrul acesta, dar avem o mulţime de făcut, pînă una-alta.

Domnişoara Kinzey era din Milwaukee, deci cam slobodă la gură, iar cum gîndul o cam purta spre secretar, presupunea că e ceva treabă de rezolvat. Acesta, la rîndul său, privea atent la marea hartă a Americii de pe perete.

— Milsom, plecăm imediat. Mașina personală — direct — Boston. Stabilește legăturile.

— La asta mă gîndeam și eu.

Secretarul se întoarse spre dactilografă, ochii li se întîlniră — din acest moment s-a născut o altă poveste care nu are nimic de-a face cu povestea noastră. Ea îl privi întrebător, îndoindu-se de posibilitățile lui. El îi făcu semn să se apropie de telegraf, ca un general care își pune trupele în mișcare. Apoi el își trecu mîna prin păr ca un muzician, privi tavanul, și se apucă de treabă, în timp ce degetele albe ale domnișoarei Kinzey chemau Continentul America.

— *K. H. Wade, Los Angeles* — vasul „Constance" e la Los Angeles, nu-i așa, Miss Kinzey ?

— Exact, aprobă domnișoara Kinzey în timp ce secretarul își privea ceasul.

— Gata ? Deci : *„Trimiteți aici mașina particulară Constance și faceți toate aranjamentele ca să plece de aici duminica, la timp pentru a face legătura cu New York Ltd. pe 16th Street, Chicago, marțea viitoare."*

Clic ! Clic ! Clic ! răsună telegraful.

— N-ai putea s-o faci mai bine ?

— Nu cu oameni ca ei. Au șaizeci de ore de aici pînă la Chicago. Nu cîștigă nimic dacă iau un tren special spre Est. Ești gata ? Dă-i drumul ! *„Aranjați cu Lake Shore și Michigan Southern să o ducă pe Constance la gara centrală din New York și pe Hudson River Buffalo la Albany, iar pe A. și B. la fel de la Albany la Boston. Neapărat să ajung la Boston miercuri seara. Aveți grijă ca nimic să nu se interpună. Am telegrafiat, de asemenea, lui Canniff, Toucey și Barnes."* Semnează Cheyne.

Miss Kinzey dădu din cap iar secretarul continuă.

— Iar acum, bineînțeles că urmează Canniff, Toucey și Barnes. Gata ? *Canniff, Chicago. Te rog du-mi mașina particulară „Constance" de la Santa Fé în 16th Street marțea viitoare pe New York Ltd. pînă la Buffalo și apoi*

livrați de la N.Y.C. pentru Albany. Ai fost vreodată la New York, Miss Kinzey ? Vom merge într-o bună zi. Gata? *Duceți mașina de la Buffalo la Albany marți, p. m.* Asta-i pentru Toucey.

— N-am fost, încă, la New York, dar atîta lucru știu și eu, răspunse ea cu un gest energic din cap.

— Scuză-mă. Iar acum, Boston și Albany, Barnes, niște instrucțiuni de la Albany la Boston. Plecarea la trei și cinci p.m. (nu e nevoie să transmiți și asta !), sosirea la nouă și cinci p.m. miercuri. Asta acoperă tot ce va face Wade, dar merită să-i scuturăm puțin pe directori.

— Grozav ! exclamă Miss Kinzey, cu o privire plină de admirație, pentru că acesta era genul de bărbat pe care îl înțelegea și aprecia.

— Nu e rău de loc, făcu Milsom, cu modestie. De fapt, oricine în afară de mine ar fi pierdut treizeci de ore și ar fi petrecut o săptămînă lucrînd în afara programului, în loc să-l trimită direct de la Santa Fé la Chicago.

— Ascultă, în legătură cu New York Limited, nici Chauncey Depew însuși nu ar fi reușit să-și trimită mașina prin intermediul lor, sugeră Miss Kinzey, revenindu-și.

— Da, numai că ăsta nu e Chauncey. E Chayne-fulgerul. Cu el merge.

— Chiar și așa. Cred că ar fi bine să-i telegrafiem băiatului. Oricum, ai uitat-o pe asta.

— Mă duc să-ntreb.

Cînd se întoarse cu mesajul tatălui rugîndu-l pe Harvey să-i întîmpine în Boston la o anumită oră, o găsi pe Miss Kinzey rîzînd deasupra tastaturii telegrafului. Apoi Milsom izbucni și el în rîs, pentru că mesajul disperat de la Los Angeles suna așa : *„Vrem să știm de ce — de ce — de ce ? Neliniște generală a apărut și se extinde.“*

Cu zece minute mai tîrziu, Chicago apela la Miss Kinzey cu cuvintele : *„Dacă se pune la cale crima secolului, puneți în gardă prietenii la timp. Trebuie să ne păzim pe aici.“* Punctul culminant a fost primirea unui mesaj

de la Topeka (ce legătură avea Topeka cu toate astea, nici măcar Milsom nu avea habar) : *„Nu trage, Colonele. Venim noi."*

— Au impresia că le-am declarat război, spuse Cheyne, zîmbind, îndîrjit de consternarea inamicilor săi, la citirea telegramelor. Spune-le că în clipa aceasta nu ne prea arde nouă de luptă. Milsom, spune-le pentru ce plecăm. Cred că dumneata şi Miss Kinzey aţi face bine să mă însoţiţi, deşi n-am de gînd să mă ocup de afaceri pe drum. Spune-le, deci, adevărul. Doar de data aceasta.

Aşa că adevărul a fost spus, Miss Kinzey transmiţîndu-l prin ţăcăniturile telegrafului, secretarul adăugînd memorabilul citat, „Să fie pace între noi," iar în barăci de scînduri, la două mii de mile depărtare, reprezentanţii ai unor diferite afaceri pe calea ferată însumînd mai bine de şaizeci şi trei de milioane de dolari respirară mai uşuraţi. Cheyne zbura să-şi întîlnească unicul său fiu, care îi fusese atît de miraculos redat. Ursul îşi căuta puiul, nu umbla după tauri. Oameni duri, cu cuţitele trase, gata să lupte pentru interesele lor, îşi puseră armele deoparte, urîndu-şi să călătorească în pace, iar vreo cinci-şase amărîţi, cuprinşi de spaimă, ridicară capetele şi vorbiră despre lucrurile minunate pe care le-ar fi făcut dacă Cheyne nu ar fi îngropat securea de război.

Se dovedi a fi un week-end agitat, între o telegramă şi alta, pentru că, îngrijorarea fiind eliminată, oameni şi oraşe se grăbeau să facă faţă. Los Angeles chemă pe San Diego şi Barstow, pentru ca inginerii din California de sud să ştie şi să fie pregătiţi în depourile lor singuratice ; Barstow transmise vestea către Atlantic şi Pacific, iar Albuquerque o transmise mai departe conducerilor din Atchison, Topeka şi Santa Fé, chiar pînă la Chicago. O combinaţie de locomotivă şi vagon, cu însoţitori, transportînd-o pe marea şi aurita maşină particulară „Constance", urma să fie expediată pe toată această distanţă de două mii trei sute şi cincizeci de mile. Garnitura va avea prioritate faţă de alte o sută şaptezeci şi şapte tre-

auri, pe care urma să le întîlnească sau să le depășească ; telegrafiștii și personalul tuturor acestor trenuri trebuia notificat. Un număr de șaisprezece locomotive, șaisprezece mecanici și tot atîția pompieri vor fi necesari, iar toți vor fi aleși dintre cei mai buni existenți. Două minute și jumătate vor fi permise pentru schimbarea locomotivelor, trei minute pentru alimentarea cu apă și două pentru cărbuni.

Mecanicii zdraveni, de aproape șase picioare, își croiau drum spre San Bernandino și deșertul Mohave, dar panta pe care o aveau de urcat nu permitea viteza. Va veni și asta mai tîrziu. Căldura deșertului urmă căldurii dealurilor, chiar din momentul cînd porniră spre est către Needles și Colorado River. Vagonul părea că plesnește de uscăciunea și strălucirea fără limite, iar doamnei Cheyne i-au pus pungi cu gheață în jurul gîtului, și s-au tîrît pe pantele lungi, nesfîrșite, dincolo de Ash Fork, spre Flagstaff, unde se află, sub cerul uscat, îndepărtat, pădurile și carierele. Acul indicator al vitezometrului tremura și se mișca înainte și înapoi, tăciunii zăngăneau pe acoperiș, iar în urma roților care se învîrteau se ridica un vîrtej de praf înghițind totul. Personalul garniturii stătea în cabinele rezervate, abia trăgîndu-și sufletul în cămășile cu mînecile sumese, iar Cheyne se pomeni în mijlocul lor, strigînd, pentru a fi auzit, povestiri străvechi ale căii ferate, pe care orice om al drumului de fier le știe, încercînd să acopere zgomotul vagonului pe șine. Le povesti despre fiul său, și despre felul în care marea renunțase la morții săi, iar ei ascultară, dînd din cap și scuipînd și bucurîndu-se alături de el. Dar sărmana doamnă Cheyne, în cabina budoar, unde servitoarea franțuzoaică, albă ca laptele de spaimă, se ținea de clanța de argint, nu făcea decît să geamă și să-l implore pe soțul ei să se grăbească. Așa că lăsară în urmă nisipurile uscate și rocile luminate de lună din Arizona, tîrîndu-se mai departe pînă cînd trosniturile cuplajelor și fișitul furtunului de frînă le dădu de știre că se află la Coolidge, lîngă cumpăna apelor continentale. Aici,

trei bărbați experimentați și îndrăzneți, calmi, stăpîni pe ei și cu veșmintele uscate, la început, albi, tremurînd și asudați atunci cînd au terminat lucrul la roțile acelea îngrozitoare, au traversat garnitura peste înălțimile dintre Albuquerque și Glorietta, și dincolo de Springer, sus, tot mai sus prin tunelul Raton pînă la limita statului, de unde coborîră, legănîndu-se, în La Junta, aruncară o privire spre Arkansas, și străbătură panta nesfîrșită către Dodge City, unde Cheyne avu încă o dată bucuria de a-și da ceasul cu o oră înainte.

Pe timp de noapte, ciorchinii de becuri iluminau acel palat nenorocit al tuturor luxuriantelor plăceri, iar ei își continuau călătoria somptuos, prin pustietatea unei goliciuni abjecte. Din cînd în cînd auzeau, fîșîitul unui rezervor de apă, vocea guturală a unui chinez, bătaia ciocanelor care probau roțile de oțel Krupp, ori înjurăturile unui vagabond izgonit de pe platforma din spatele vagonului. Alteori auzeau bufnitura cărbunelui aruncat în tender, ori zgomotul de fond al unui tren pe lîngă care tocmai treceau. Uneori priveau în abisuri înspăimîntătoare, un pod tremurînd la trecerea lor, sau spre înălțimi, către stînci care acopereau jumătate din stelele de pe cer. Văi și defilee își schimbau înfățișarea în munți crestați pe linia orizontului, apoi în dealuri din ce în ce mai joase pînă cînd se transformau în adevărate cîmpii.

La Dodge City o mînă necunoscută le aruncă un exemplar dintr-un ziar din Kansas, conținînd un soi de interviu cu Harvey care, bineînțeles, căzuse pe mîna unui reporter întreprinzător căruia i se telegrafiase de la Boston. Voiosul jurnalist dezvăluia că este vorba, fără îndoială, de fiul lor, liniștind-o, pentru o vreme, pe doamna Cheyne. Singurul ei cuvînt, „grăbiți-vă", fu transmis de personal mecanicilor de la Topeka, Nickerson, și Marceline, unde pantele nu sînt atît de abrupte, și lăsară Continentul în urma lor. Orașele și satele erau mult mai apropiate acum și simțeai că te miști printre oameni.

— Nu văd indicatorul, şi mă mai dor şi ochii. Ce tot facem ?

— Tot ce se poate mai bine, Mama. N-are nici un sens să ajungem acolo înainte de trenul de la Limited. N-am avea decît de aşteptat.

— Nu-mi pasă. Vreau să simt că ne deplasăm. Şezi şi spune-mi milele.

Cheyne se aşează şi îi citi distanţele — sînt unele porţiuni care şi pînă în ziua de azi sînt considerate recorduri — dar vagonul de şaptezeci de picioare nu şi-a modificat legănarea de vapor cu aburi, deplasîndu-se prin arşiţă cu zumzetul unei albine uriaşe. Totuşi, viteza nu i se părea doamnei Cheyne suficientă, iar căldura, neîndurătoarea căldură de august, îi dădea ameţeli ; arătătoarele ceasului nu vroiau să se mişte şi cînd, o, cînd vor ajunge la Chicago ?

Adevărul este că specialistul atît de bine plătit care conduce trenurile aparţinînd companiilor Lake Shore şi Michigan Southern Limited de la Chicago la Eikhart este el însuşi un fel de autocrat şi nu îi place să i se spună cum să aibă grijă de o maşină. Cu toate acestea, s-a ocupat de „Constance" de parcă ar fi fost o încărcătură de dinamită, iar cînd însoţitorii trenului îndrăzniră să-l certe, făcură acest lucru în şoapte şi prin gesturi.

— La naiba ! aveau să spună mult mai tîrziu oamenii de la Atchison, Topeka şi Santa Fé, comentînd cele întîmplate. N-aveam de gînd să stabilim un record. Nevasta lui era bolnavă, şi n-am vrut să-i fie şi mai rău decît îi era de fapt. Iar dacă ne gîndim bine, timpul realizat pe distanţa San Diego — Chicago a fost de 57 ore şi 54 minute. Le puteţi spune şi celor de pe căile ferate din Est. Cînd vom încerca să obţinem un record, o să vă dăm de ştire.

Pentru un om din Vest, deşi această afirmaţie nu face plăcere nici unuia din cele două oraşe, Chicago şi Boston

sînt tot una, iar anumite companii de căi ferate fac totul pentru a încuraja această confuzie. Cei de la Limited o trimiseră pe „Constance" la Buffalo și pe ramificațiile companiilor New York Central și Hudson River — unde magnații iluștri cu perciuni albi și amulete de aur agățate de lanțurile ceasurilor o abordară pentru a discuta ceva afaceri cu Cheyne — iar de acolo o expediară cu delicatețe la Albany, unde cei de la Boston and Albany încheiară cursa de la un ocean la altul ; timp total, optzeci și șapte de ore și treizeci și cinci de minute, sau altfel spus, trei zile, cincisprezece ore și jumătate. Harvey îi aștepta.

După ce trec prin emoții violente, majoritatea oamenilor și toți copii cer de mîncare. Așa că îl ospătară pe fiul risipitor reîntors în dosul perdelelor trase, izolați în marea lor fericire, în timp ce trenurile veneau și plecau. Harvey mîncă, bău și își povesti aventurile pe nerăsuflate, iar cînd o mînă îi rămînea liberă, mama lui i-o mîngîia. Vocea i se îngroșase în urma traiului pe mare, palmele îi erau aspre și dure, încheieturile marcate de răni, și un miros puternic de pește se degaja din cizmele de cauciuc și jerseul albastru.

Tatăl, obișnuit să judece oamenii, îl privi cu atenție. Nu știa prin ce greutăți trecuse băiatul. Într-adevăr, chiar se surprinse gîndindu-se că de fapt știe mult prea puține lucruri despre fiul său, dar își amintea cu claritate un tînăr nemulțumit, cu chipul lipsit de personalitate, care găsea o plăcere deosebită în a-l lua peste picior pe bătrîn, și în a-și impresiona mama pînă la lacrimi — genul de persoană care se adaugă la voia-bună a localurilor publice și a verandelor de hoteluri, unde tinerii plini de imaginație din familiile înstărite se joacă cu sau îi ocărăsc pe liftieri. Dar toți acești tineri pescari nu au cedat, l-au privit cu ochii limpezi, hotărîți și imbatabili, vorbindu-i cu o voce clară și, surprinzător, respectuoasă. Mai era ceva în glasul lui care promitea că schimbarea poate fi permanentă, și că noul Harvey și-a făcut apariția pentru a rămîne.

— Cineva l-a forţat, într-un fel sau altul, gîndi Cheyne. Constance nu ar fi îngăduit niciodată aşa ceva. Nici nu cred că Europa l-ar fi ajutat mai mult decît atît.

— Dar de ce nu i-ai spus lui Troop, ăsta, cine eşti tu ? repetă mama, în timp ce Harvey îşi dezvoltă istorisirea cel puţin de două ori.

— Disko Troop, mamă dragă. Cel mai grozav om care a păşit vreodată pe puntea unei corăbii... Nu-mi pasă cine-l va urma.

— Dar de ce nu i-ai spus să te lase la ţărm ? Ştii bine că Tata i-ar fi plătit de zece ori mai mult !

— Ştiu, dar a crezut că sînt nebun. Mi-e teamă că l-am făcut hoţ fiindcă nu mi-am găsit banii în buzunar.

— Păi în seara aceea unul din marinari i-a găsit lîngă catarg, suspină Cheyne.

— Înseamnă că asta explică totul. Oricum, nu-l acuz pe Troop. Atîta doar că i-am spus că nu vreau să muncesc — şi pe o corabie de pe Bancuri — şi bineînţeles că mi-a tras una în nas şi — ce să vă mai povestesc — am sîngerat ca un porc înjunghiat.

— Scumpul de tine ! Pe semne că te-au asuprit groaznic !

— N-aş putea spune. Oricum, după chestia aia s-a întrezărit o lumină.

Cheyne îşi trase una peste picior. Păi ăsta avea să fie un băiat după dorinţa sufletului său însetat. Niciodată pînă atunci nu zărise sclipirea aceea deosebită din ochii lui Harvey.

— După aia, bătrînu' mi a dat zece şi jumate pe lună ; deja mi-a plătit jumate. Iar eu m-am asociat cu Dan şi ne-am pus pe treabă. Încă nu pot face treaba unui bărbat, dar pot să mîn o barcă la fel de bine ca Dan, şi nu mă pierd prin ceaţă — adică, nu prea mult. Mai mult, mă descurc prin vînturi nu prea puternice — mă refer la cîrmit, mamă dragă — şi ştiu cum să pun momeală într-un

traul, și cunosc toate parîmele, bineînțeles, și sînt în stare sa pescuiesc pînă la apusul soarelui, și am să vă arăt cum pot limpezi cafeaua cu o bucată de piele de pește, și cred că voi mai bea o ceașcă, vă rog. Știți ce, habar n-aveți cîtă muncă e de făcut în zece luni și jumătate !

— Iar eu am început cu opt și jumătate, fiule, spuse Cheyne.

— Așa o fi ? Dar nu mi-ați spus niciodată, domnule.

— Dar niciodată nu ai întrebat, Harve. Îți voi povesti într-o bună zi, dacă vei avea răbdare să asculți. Hai, încearcă o măslină umplută.

— Troop spune că cel mai interesant lucru de pe lume este să afli cum cel de lîngă tine își cîștigă hrana de fiecare zi. E grozav să stai la o masă ca lumea, din nou. Oricum, acolo, pe Bancuri, eram hrăniți clasa-ntîi. Disko avea grijă de noi în privința asta. E un om de toată isprava. Iar Dan — adică fiul său —, păi Dan ăsta e partenerul meu. Mai e și Unchiu' Salters și nutrețurile sale, care citește din cartea lui Iosif. El e sigur că-s cam ' într-o roată. Și mai e și amărîtul de Penn, dar ăsta e de-a dreptul nebun. Nu trebuie să-i vorbești despre Johnstown pentru că... Ooo, și mai trebuie să-i cunoașteți pe Tom Platt și pe Jack Lunganul și pe Manuel. Păi Manuel mi-a salvat viața. Păcat că e portughez. Nu prea vorbește el mult, dar e un muzicant desăvîrșit. M-a găsit purtat de valuri și m-a tras în barcă !

— Mă mir că sistemul tău nervos nu e complet distrus, spuse doamna Cheyne.

— De ce-ar fi, Mama ? Am muncit ca un cal, am mîncat ca un porc și am dormit ca un mort.

Această afirmație se dovedi mult prea mult pentru doamna Cheyne, căreia îi reveniră în minte imaginile unui cadavru legănîndu-se pe mările sărate, așa că se retrase în cabină iar Harvey se ghemui lîngă tatăl său, explicîndu-i cui și în ce fel îi e dator.

— Poți depinde de mine că voi face tot ce voi putea pentru echipaj, Harve. După cum spui tu, par a fi oameni de toată isprava.

— Cei mai buni din toată Flota, domnule. Poți să te interesezi la Gloucester. Doar că Disko e convins că m-a vindecat de nebunie. Dan e singurul căruia i-am spus despre tine și despre mașinile noastre, și toate celelalte, și nu sînt tocmai sigur că Dan mă crede. Vreau ca mîine să-i paralizez, pur și simplu. Ascultă, n-ar putea duce-o pe „Constance" pînă la Gloucester mîine ? Mama nu pare a suporta drumul mîine, și oricum trebuie să terminăm cu formalitățile. Wouverman ne recepționează tot peștele. Vezi tu, sîntem primii care ne-am întors în acest sezon, și căpătăm patru și un sfert pe chintal. Am ținut la preț pînă cînd l-a acceptat. Și le trebuie cît mai repede.

— Vrei să spui că va trebui să lucrezi și mîine ?

— I-am spus lui Troop că voi lucra. Sînt omul de la cîntar. Am cu mine socotelile, explică el, privind la un carnet unsuros cu un aer de importanță care-l făcu pe tatăl său să-și înăbușe un suspin. Nu sînt decît trei... ba nu, două chintale și nouăzeci și patru sau nouăzeci și cinci, după socoteala mea.

— Angajează pe cineva în locul tău, sugeră Cheyne, pentru a vedea reacția fiului său.

— Nu se poate, Domnule, eu sînt socotitorul goeletei. Troop spune că sînt mai bun la socoteli decît Dan, iar Troop e un om al naibii de corect.

— Bine, să presupunem că nu o mut pe „Constance" în seara asta. Cum te vei descurca ?

Harvey își privi ceasul, care arăta ora unsprezece și douăzeci.

— Atunci voi dormi aici pînă la trei ca să prind trenul de patru. De regulă, pe marinari îi lasă să călătorească gratuit.

— E şi asta o soluţie, dar cred că o putem aduce pe „Constance“ în acelaşi timp cu descărcatul. Mai bine culcă-te, Harve.

Harvey se întinse pe canapea, îşi aruncă din picioare cizmele, şi adormi înainte ca tatăl său să stingă lumina. Cheyne rămase privind chipul tînăr sub umbra braţului rezemat pe frunte, şi printre multele lucruri care îi treceră prin minte se află şi acela că el, ca tată, a fost, totuşi, cam neglijent.

— Nu poţi să ştii niciodată cînd îţi asumi riscurile cele mai mari, îşi spuse el. Ar fi putut fi mult mai rău decît dacă s-ar fi înecat, dar nu cred, nu cred. Iar dacă nu s-a întîmplat aşa, înseamnă că n-am destul ca să-l plătesc pe Troop — asta-i tot. Şi chiar că nu cred că a fost atît de rău.

Dimineaţa sosi cu o briză proaspătă prin ferestrele cuşetei, „Constance“ fu remorcată printre camioanele de marfă pînă la Gloucester, pe cînd Harvey se afla deja la treabă.

— Asta înseamnă că va cădea din nou peste bord şi se va îneca, spuse mama lui cu amărăciune în glas.

— Mergem şi noi să ne uităm, şi dacă va fi cazul îi vom arunca un colac de salvare. Pînă acum nu l-ai văzut muncind pentru a-şi cîştiga existenţa, spuse tatăl.

— Ce nonsens ! Ca şi cum i-ar fi cerut cineva...

— Ei bine, omul care l-a angajat i-a cerut-o. Cred că are dreptate.

Aşa că porniră printre depozitele pline de echipamente pescăreşti, pînă la docul lui Wouverman unde *We're Here* plutea semeaţă, cu steagul de pe Bancuri încă fluturînd, şi toţi navigatorii ocupaţi ca nişte castori în înălţătoarea lumină a dimineţii. Disko stătea lîngă bocaportul principal coordonîndu-i pe Manuel, Penn şi Salters care lucrau la greement. Dan ridica coşurile pe măsură ce Jack şi Tom Platt le încărcau, iar Harvey, cu un

registru în mînă, reprezenta interesele căpitanului în faţa cantaragiului de pe cheiul presărat de sare.

— Gata, strigară vocile din cală.

— Ridicaţi ! strigă Disko.

— Haide, spuse Manuel.

— Aici, spuse şi Dan, legănînd coşul, după care se auzi vocea lui Harvey, limpede şi plină de vioiciune, verificînd greutăţile.

Ultimii peşti fuseseră scoşi din cală, iar Harvey făcu un salt de pe o parîmă pe o grijea, la vreo şase picioare depărtare, cea mai scurtă cale de a-i înmîna lui Disko socoteala, strigînd :

— Doi nouăzeci şi şapte şi magazia goală !

— Care-i totalul, Harve ? întreabă Disko.

— Opt şaizeci şi şapte. Trei mii şase sute şi şaptezeci şi şase dolari şi un sfert. N-ar fi rău să am şi cotă parte şi leafă.

— Ei bine, n-am să merg pînă acolo încît să spun că nu meriţi, Harve. N-ai vrea tu să te duci pînă la biroul lui Wouverman şi să-i duci socoteala ?

— Cine-i băiatu' ăsta ? îl întreabă Cheyne pe Dan, obişnuit cu tot soiul de întrebări de la imbecilii aceia leneşi cunoscuţi sub numele de sezonieri.

— Păi, cine să fie ? E un fel de suprasarcină, veni răspunsul. L-am culeş pe cînd plutea în derivă în zona Bancurilor. A căzut peste bord de pe un pachebot, zice el. La început a fost doar un pasager. Acum e pe cale de a deveni pescar.

— Merită să-l ţii ?

— Şi încă cum ! Tată, omul ăsta vrea să ştie dacă merită să-l ţinem pe Harve. Ascultă, n-aţi vrea să urcaţi la bord ? Uite, aducem o scară pentru dumneaei.

— Într-adevăr, mi-ar place foarte mult. Nu vei păţi nimic, Mamă, şi vei putea vedea cu ochii tăi.

Femeia care cu o săptămînă în urmă nu-şi putea ridica nici măcar capul, coborî scara ca vai de lume şi se

poneni uluită printre atîtea lucruri aruncate claie peste grămadă în jurul ei.

— Și chiar vă interesează Harve cît de cît ? întrebă Disko.

— Ei bine, da.

— E băiat bun și face exact ce i se spune. Aţi aflat cum am dat de el ? Cînd l-am luat la bord suferea de o tulburare nervoasă, ori dăduse cu capul de ceva. Da' i-a trecut... Așa e, asta-i cabina. Nu prea e-n ordine, dar dacă vreţi s-o vizitaţi, sînteţi bine-veniţi. Pe burlanul de la sobă vedeţi ce realizări a avut ; așa ţinem noi socotelile.

— Aici a dormit ? întreabă domna Cheyne, așezîndu-se pe un cufăr galben și admirînd paturile dezordonate.

— Nu, a dormit în partea din față, madam, doar el și cu băiatul meu, cu care fura plăcinte și se ţinea de prostii cînd ar fi trebuit să fie adormiţi. Nu cred că îi pot găsi vreo vină deosebită.

Dan, între timp, profitînd de unele aluzii obscure din partea lui Harvey în dimineaţa aceea, executa un fel de dans de luptă pe punte.

— Tom, Tom ! șoptea el. Au venit ai lui iar tata nu s-a prins. Acum stau la sfat în cabină. Ea e ca o floare, iar el, după cum arată, e exact cum spunea Harve despre el.

— O, Fumuri Divine ! exclamă Jack Lunganul făcîndu-și apariţia acoperit tot cu sare și resturi de pește. Chiar ai crezut povestea aia cu puștiul și cărioara trasă de patru bidivii ?

— Am crezut-o tot timpul ,răspunse Dan. Hai să-l vezi pe tata înșelat în părerile sale.

Se aropiară, plini de încîntare, exact la timp să-l audă pe Cheyne spunînd :

— Mă bucur că are un caracter bun deoarece... e fiul meu.

Lui Disko îi căzu bărbia — Jack s-a jurat după aceea că a auzit chiar un țăcănit — rămînînd cu gura căscată și aruncînd priviri alternative către bărbat și femeie.

— Am primit telegrama lui la San Diego acum patru zile și am venit.

— Cu mașina personală ? întrebă Dan. El așa zicea.

— Bineînțeles, cu mașina personală.

Dan îi aruncă tatălui său un uragan de priviri lipsite de respect.

— Era o poveste care-i plăcea lui să ne-o spună, interveni Jack Lunganul, cum că mîna patru căluți dintr-o trăsurică a lui. Va să zică e adevărat ?

— Probabil, răspunse Cheyne. Așa să fie, Mamă ?

— Cred că pe cînd ne aflam la Toledo, a avut o trăsurică, răspunse ea.

— O, Disko ! făcu Jack, fluierînd, și asta a fost tot.

— Am fost — ba chiar sînt — pripit în aprecieri, mai rău chiar decît cei din Marblehead, spuse Disko, de parcă vorbele îi erau smulse cu cleștele. Nu mă feresc de dumneata, dom'le Cheyne, cînd spun că l-am crezut pe băiat cam într-o ureche. Vorbea destul de ciudat despre bani.

— Așa mi-a spus și mie.

— V-a mai spus și altceva ? Fiindcă o dată i-am tras una, încheie el cu o privire destul de îngrijorată adresată doamnei Cheyne.

— A, da, răspunse Cheyne. Îndrăznească să spun că asta i-a făcut mai bine decît orice altceva pe lumea asta.

— M-am gîndit că trebuie, altfel n-aș fi făcut-o. Oricum, n-aș vrea să credeți că îi terorizăm pe băieți pe vasul nostru.

— Nu cred așa ceva, domnule Troop.

Între timp, doamna Cheyne le cercetase chipurile — chipul de fier, de culoarea fildeșului, proaspăt ras, al lui Disko, chipul lui Salters, cu barba de agricultor, simplitatea uimită a lui Penn, zîmbetul liniștitor al lui Manuel, zîmbetul încîntat al lui Jack și cicatricea lui Tom Platt.

Cu siguranță, chipuri aspre, după standardele ei, dar în ochi îi strălucea sufletul de mamă, și se ridică cu brațele deschise.

— O, spuneți-mi, vă rog, cum vă cheamă pe fiecare, spuse ea, pe jumătate plîngînd. Vreau să vă mulțumesc, și să vă binecuvîntez — pe toți.

Disko îi prezentă pe toți după toate regulile etichetei. Nici căpitanul unui vas de demult n-ar fi putut-o face mai bine, iar doamna Cheyne murmura incoerent și aproape că se aruncă în brațele lui Manuel cînd înțelese că el era cel care-l găsise pentru prima dată pe Harvey.

— Da' cum era să-l las să-l ducă apa ? întrebă sărmanul Manuel. Ce-ai face dumneata dacă l-ai găsi așa ? Eeeei ? S-a dovedit băiat de ispravă, și sînt foarte mulțumit că e fiul dumitale.

— Și mi-a mai spus că Dan a fost partenerul său, strigă ea.

Dan, care era și așa destul de roșu, capătă o tentă purpurie atunci cînd doamna Cheyne îl sărută pe ambii obraji în văzul tuturor. După care o conduseră să vadă puntea de deasupra copastiei, unde ea plînse din nou, și trebui neapărat să coboare și să vadă patul lui Harvey, iar acolo îl găsi pe bucătarul negru ștergînd plita, iar el o salută ca și cum ea ar fi fost cineva pe care se aștepta s-o întîlnească de ani de zile. Încercară, cîte doi deodată, să-i explice viața de fiecare zi pe corabie, iar ea stătea lîngă stîlpul cabestanului, cu mîinile înmănușate pe masa unsuroasă, rîzînd cu buze tremurătoare și plîngînd cu ochii care parcă dansau.

— Și cine va mai naviga pe *We're Here* după toate astea ? îl întrebă Jack pe Tom Platt. Simt că a transformat totul într-o catedrală.

— Catedrală ! mîrîi Tom Platt. Mai bine ar fi fost șalupa Companiei de pescuit decît toată tevatura asta sclipitoare. Dacă ar fi totuși puțină decență și ordine, și băieții aliniați frumos la plecarea ei ! Va trebui să se

cocoaţe pe scara aia ca o găină iar noi... iar noi ar trebui să fim urcaţi pe vergi.

— Care va să zică Harvey nu era nebun, îi spuse Penn încet, lui Cheyne.

— Nu, într-adevăr, mulţumesc lui Dumnezeu, replică marele milionar.

— Hello ! se auzi glasul lui Harvey care-i privea cu bunătate de pe chei.

— Am greşit, Harve, am greşit, spuse Disko cu încetineală, ridicînd o mînă. Am greşit în judecata mea. Nu e cazul să mai insişti.

— Am eu grijă de asta, spuse Dan cu jumătate de gură.

— Iar acum o să pleci, nu-i aşa ?

— Aşa e, dar nu înainte de a-mi primi restul de bani, asta ca să nu te pomeneşti cu *We're Here* sigilată...

— Ai dreptate, uitasem de-a binelea, spuse Disko şi-a numără restul de dolari. Ai făcut tot ce te-ai angajat să faci, Harve. Ţi-ai făcut treaba de parcă ai fi fost crescut... aici Disko se opri ; nu-şi dădea seama precis cum se va termina propoziţia.

— În afara unei maşini personale ? sugeră Dan, maliţios.

— Haideţi cu mine să v-o arăt, spuse Harvey.

Cheyne rămase să discute cu Disko, iar ceilalţi porniră în procesiune spre depou, conduşi de către doamna Cheyne. Servitoarea franţuzoaică scoase un ţipăt la o asemenea invazie, iar Harvey le dezvălui splendorile lui „Constance" fără să rostească un cuvînt. Iar ei le primiră într-o tăcere egală — piele cu încrustaţii, mînere de argint, catifea cizelată, geamuri turnate, nichel, bronz, fier forjat şi furnir din toate esenţele rare pe care le putea oferi continentul american.

— V-am spus eu, repeta într-una Harvey.

Aceasta era culmea răzbunării lui, o răzbunare fără margini.

Doamna Cheyne comandă o masă și, pentru ca nimic să nu lipsească din povestea pe care Jack Lunganul avea s-o spună după aceea, îi servi ea însăși. Bărbații care sînt obișnuiți să ia masa în locuri strîmte, cînd afară urlă furtuna, au maniere deosebit de precise și rafinate, dar doamna Cheyne, care nu știa acest lucru, avu o surpriză deosebită. I-ar fi plăcut să-l angajeze pe Manuel ca majordom, atît de delicat se comporta în prezența cristalurilor fragile și a argintăriei alese. Tom Platt își aminti de zilele de glorie de pe *Ohio* și de comportarea potentaților străini care cinau cu ofițerii, iar Jack Lunganul, fiind irlandez, reuși să dirijeze conversația pînă cînd toți se simțiră mai în largul lor.

În cabina de pe *We're Here* cei doi tați se cîntăreau unul pe celălalt prin fumul trabucelor aprinse. Cheyne știa foarte bine cînd are de-a face cu un om căruia nu-i poate oferi bani ; la fel de bine știa că nici o sumă nu va putea plăti ceea ce făcuse Disko. Așa că își păstra părerea pentru sine și aștepta o deschidere din partea celuilalt.

— N-am făcut nimic băiatului tău, sau pentru băiatul tău, în afară de faptul că l-am pus un pic la treabă și l-am învățat cum să mînuiască quadrantul, explică Disko. Cînd vine vorba de cifre, e de două ori mai bun decît fiul meu.

— Apropo, făcu Cheyne, ca din întîmplare. Cam ce te-ai gîndit să faci din băiatul dumitale ?

Disko își scoase trabucul din gură și îl învîrti în jurul cabinei.

— Dan e un băiat dintr-o bucată, și nu mă lasă să fac decît ce-i place lui. Cînd n-o să mai pot eu, o să aibă goeleta asta. Știu bine că n-are de gînd să plece de pe mare.

— Hm ! Ai fost vreodată în Vest, domnule Troop ?

— Am fost odată tocmai pînă la New York, pe o corabie. Nu mă prea dau eu în vînt după căile ferate. Și nici Dan.

Apa sărată e destul de bună pentru de-alde Troop. Am fost aproape pretutindeni. Pe căi normale, vreau să spun.

— Pot să-i ofer toată apa sărată de care are nevoie, pînă ajunge chiar căpitan.

— Cum se poate asta ? Mi-am închipuit că eşti un fel de rege al drumului de fier. Harve mi-a spus, pe vremea cînd... cînd l-am judecat greşit.

— Toţi sîntem sortiţi greşelii. Mă gîndeam că poate ştii că sînt proprietarul unei linii de veliere pentru ceai — de la San Francisco pînă la Yokohama — şase, în total, vase robuste, de circa o mie şapte sute optzeci de tone fiecare.

— Afurisit băiat ! Nimic n-a spus ! Păi, mai degrabă aş fi ascultat-o p-asta decît bălmăjelile despre căi ferate şi cărioare cu ponei.

— Nu ştia.

— Un asemenea fleac i-a scăpat, se vede treaba.

— Nu, doar că am captu... achiziţionat cargoboturile „*Blue M.*" — de fapt, vechea linie a lui Morgan şi McQuade — chiar în vara aceasta.

Disko se lăsă să cadă pe un scaun, lîngă sobă.

— Mare şi atotputernice Cezar ! Am impresia că am fost prostit de la un cap la altul. Păi bine, Phil Airheart ăsta, chiar el a plecat din acest oraş — să tot fie vreo şase ani de-atunci, ba nu, şapte — iar acum e ofiţer pe *San José* — douăzeci şi şase de zile a avut liber — sora lui locuieşte încă aici şi-i citeşte scrisorile de la el femeii mele. Iar dumneata eşti proprietarul liniei *Blue M.* ?

Cheyne dădu din cap afirmativ.

— Dacă-aş fi ştiut, m-aş fi repezit cu *We're Here* înapoi în port, bazîndu-mă doar pe vorbele lui.

— Poate că n-ar fi fost atît de bine pentru Harvey.

— Dacă aş fi ştiut ! Dacă ar fi vorbit despre afurisita de linie, aş fi priceput. Niciodată n-o să mă mai iau după propria mea judecată, niciodată. Păi astea sînt toate vase ca lumea. Aşa zice şi Phil Airheart.

— Mă bucur că am o recomandare chiar din acest domeniu. Airheart e acum căpitan pe *San José*. Ce vroiam eu să spun este dacă mi l-ai da pe Dan pentru un an sau doi, să vedem dacă nu putem scoate un ofiţer din el. L-ai da pe mîna lui Airheart ?

— E un risc să iei un băiat crud...

— Cunosc pe cineva care a făcut mult mai mult pentru mine.

— Asta-i cu totul altceva. Uite ce, nu-l recomand eu pe Dan pentru că e copilul meu. Ştiu că pescuitul pe Bancuri nu-i totuna cu navigaţia pe un velier de cursă lungă, dar n-are prea multe de învăţat. La timonă nu are probleme — nu cred că e alt băiat mai bun ca el, iar asta o spun *eu* — cît despre celelalte, le avem în sînge ; doar de n-ar fi fost atît de al naibii de slab la navigaţie.

— Airheart va avea grijă de asta. Se va îmbarca pe post de mus o cursă sau două, după care îi dăm ceva mai bun. Să zicem că rămîne la tine iarna asta, iar eu voi trimite după el pe la începutul primăverii. Pacificul e foarte departe şi...

— Departe ! Noi ăştia din neamul lui Troop, vii sau morţi, sîntem risipiţi pe tot pămîntul şi pe toate mările.

— Dar aş vrea să înţelegi — şi nu glumesc —, ori de cîte ori vei dori să-l vezi nu va trebui decît să-mi dai de ştire, iar eu mă voi ocupa de transport. Pe tine n-o să te coste nici un cent.

— Dacă vrei să mergi cîţiva paşi cu mine, ajungem la noi acasă şi-i spunem şi femeii mele. Am greşit atît de mult în judecăţile mele, că nu mi se pare a fi adevărat.

Aşa că ajunseră la casa de o mie opt sute de dolari a lui Troop, o căsuţă albă cu dungi albastre, cu o barcă scoasă din uz dar plină de flori în curtea din faţă, şi un salonaş cu jaluzele la ferestre, care era un muzeu de lucruri aduse de peste mări. Acolo întîlniră o femeie corpolentă, gravă şi tăcută, cu ochii îngeţoşaţi ai acelora care privesc îndelung mările pentru a zări reîntoarcerea

celor dragi. Cheyne i se adresă, iar ea își dădu consimțămîntul cu durere.

— Numai de aici, din Gloucester, pierdem o sută pe an, domnule Cheyne. O sută de băieți și bărbați, iar eu am ajuns să urăsc marea de parcă ar fi o ființă vie, care m-ar asculta. Dumnezeu n-a făcut-o pentru ca oamenii să-și înfigă ancora în ea. După cîte înțeleg, navele astea ale dumitale se duc la destinație și apoi se întorc acasă, nu ?

— Cît de drept le îngăduie vînturile, iar eu acord o primă pentru traversări record. Ceaiului nu-i face bine marea.

— Cînd era mic se juca de-a prăvălia, iar eu speram că va merge pe calea aceea. Dar cum a fost în stare să vîslească într-o barcă, am știut că n-am un asemenea noroc.

— Sînt veliere cu pînzele pătrate, Mamă, ferecate în fier și solide. Adu-ți aminte ce-ți citește sora lui Phil cînd primește scrisorile lui.

— Nu știu ca Phil să fi spus vreodată minciuni, dar prea se avîntă (ca mai toți care colindă mările). Dacă Dan e potrivit, domnule Cheyne, din partea mea n-are decît să plece.

— Pur și simplu disprețuiește oceanul, explică Disko, iar eu — cred că nu prea știu eu cum să mă port politicos — dar ar trebui să vă mulțumesc altfel.

— Tatăl meu, fratele meu mai mare, doi nepoți și bărbatul sorei mele mai mici, continuă ea, ascunzîndu-și chipul în palme. Te-ai gîndi dumneata la cel care mi i-a luat pe toți aceștia ?

Cheyne se simți ușurat cînd Dan își făcu apariția și acceptă cu mai multă bucurie decît putea exprima prin cuvinte. Într-adevăr, oferta însemna un drum drept și sigur către toate lucrurile dorite, dar Dan se gîndea mai mult

la cartul în funcție de comandă pe punțile largi, cu privirea ațintită spre porturi îndepărtate.

Doamna Cheyne discutase în particular cu neprețuitul Manuel problema salvării lui Harvey. Se părea că nu-și dorește bani. După îndelungi insistențe recunoscu că va accepta cinci dolari, deoarece dorea să cumpere ceva pentru o fată. Altfel...

— Cum să primesc bani, cînd îmi capăt atît de ușor mîncarea și tutunul? Și dacă zic eu, vrei să dai niște bani, sau nu? Atunci o să-mi dai bani, dar nu în felul ăsta. O să dai tot ce vei crede de cuviință, încheie el și o prezentă unui preot portughez cam ursuz, cu o listă de văduve aproape nevoiașe, la fel de lungă ca sutana lui. Doamna Cheyne, fiind o unitariană convinsă, nu putea simpatiza cu catolicii, dar sfîrși prin a respecta dorința omulețului negricios și volubil. Manuel, fiu credincios al bisericii sale, și-a însușit toate binecuvîntările adresate ei pentru mila arătată. Asta-mi dă drumul să plec, zicea el. Am acum absolviri de păcate pentru șase luni, încheie el, și pleacă să cumpere un batic pentru fata momentului, cu care să sfărîme inimile celorlalte.

Saltres plecă spre Vest pentru a petrece iarna, cu Penn, fără a lăsa nici o adresă în urmă. Îl îngrozea gîndul că milionarii aceștia, cu mașinile lor particulare atît de scumpe, s-ar putea să capete un interes neobișnuit pentru tovarășul său. Mai bine mergeau în vizită la rude din interiorul Continentului pînă cînd lucrurile se mai liniștesc.

— Niciodată să nu te lași adoptat de bogătași, Penn, îi spuse el în tren, altfel îți sparg tabla asta de șah în creștet. Dacă-ți mai uiți numele — care este Pratt —, amintește-ți măcar că ești al lui Salters Troop, și rămîi unde te vei afla pînă cînd vin eu după tine. Nu te ține ca scaiul după aceia cărora le iese bogăția prin ochi, așa cum scrie la Sfînta Scriptură.

CAPITOLUL X

Şi totuşi, lucrurile s-au prezentat cu totul altfel în cazul tăcutului bucătar de pe *We're Here* : pentru că s-a prezentat el însuşi, cu legătura sub braţ, urcîndu-se în vagonul în care se afla „Constance". Nu îl interesa în mod deosebit simbria, şi nu conta foarte mult unde avea să doarmă. Misiunea lui, aşa cum i se dezvăluise în vis, era să-l slujească pe Harvey pînă la sfîrşitul zilelor sale. Au încercat să-l convingă de contrariu, după care au vrut să-l forţeze. Există, totuşi, o deosebire între un negru din Cape Breton şi doi negri din Alabama, iar problema fu deferită lui Cheyne de către bucătar şi însoţitorul de tren. Milionarul nu făcu altceva decît să rîdă. Se gîndise că Harvey va avea nevoie de un servitor personal, fiind sigur că un voluntar face cît cinci novici. Deci, n-are decît să rămînă ; chiar dacă zicea că-l cheamă McDonald şi înjura în galeză, maşina se va întoarce la Boston unde, dacă va mai avea aceeaşi părere, îl vor lua cu ei în Vest.

Odată cu „Constance", pe care în adîncul sufletului său o disprețuia, se îndepărtă ultima dovadă a imperiului milionar al lui Cheyne, iar el se dedică unei trîndăveli pline de energie, dacă se poate spune aşa ceva. Acest Gloucester era un oraş nou într-o ţară nouă, iar el îşi propuse să-l „preia" aşa cum, cu multă vreme în urmă, preluase toate aşezările de la Snohomish la San Diego, aparţinînd lumii aceleia pe care o ridica în slăvi. Se cîştigau bani de-a lungul străzii întortocheate care pe jumătate era debarcader şi pe jumătate depozite ; ca un profesionist de prima mînă dorea să înveţe cum se joacă nobilul joc. Se zicea că patru din cinci chiftele de peşte servite la micul dejun de duminică dimineaţă în Noua Anglie provin din Gloucester, aşa că l-au copleşit cu cifre doveditoare — statistici de corăbii, acţionări, dimensiuni de cheiuri, capital investit, sărare, ambalare, fabrici, asigurări, lefuri, repartiţii şi profituri. Avu, deci, prilejul să discute cu proprietarii unor flotile mari, ai căror căpitani erau puţin mai mult

decît niște angajați, și ale căror echipaje erau formate mai ales din suedezi și portughezi. Apoi conferi cu Disko, unul din puținii care dețineа propria ambarcație, comparînd concluziile din memoria sa fără margini.

Între timp, doamna Cheyne se odihnea într-o pensiune lîngă Eastern Point — un stabiliment bizar, întreținut, măcar în aparență, de către chiriași, unde fețele de mese aveau carouri albe și roșii, iar chiriașii, care păreau a se cunoaște intim de ani de zile, se trezeau în miez de noapte pentru a prepara frigănele ca în Țara Galilor, dacă le era cumva foame.

— Sînt niște oameni de-a dreptul încîntători, îi mărturisi ea soțului ei. Atît de prietenoși și simpli, deși sînt aproape toți din Boston.

— Asta nu înseamnă simplitate, Mamă, zise el, privind dincolo de bolovanii din dosul merilor unde erau agățate hamacele. Cred că ăsta e singurul lucru pe care noi... adică, pe care eu nu l-am obținut.

— Nu se poate așa ceva, spuse doamna Cheyne, calmă. Nu-i nici o femeie pe aici care să aibă o rochie de o sută de dolari. Păi, noi...

— O știu prea bine, draga mea. Avem, bineînțeles că avem. Cred că e vorba doar de stilul care se poartă aici, în Est. Te simți bine ?

— Nu-l prea văd foarte mult pe Harvey ; e tot timpul cu tine, dar nu mai sînt atît de nervoasă cum eram.

Zilele acelea Harvey se dovedi umbra tatălui său, cei doi colindînd cheiurile alături, Cheyne profitînd de pante ca o scuză pentru a se sprijini de umerii largi ai băiatului. În acele clipe Harvey înțelese și ajunse să admire ce nu înțelesese niciodată pînă atunci — ciudata putere a tatălui său de a ajunge la esența problemelor noi, așa cum le afla de la oamenii de pe stradă.

— Cum de-i faci să-ți spună totul fără să le dezvălui ce-ți trece prin minte ? întrebă fiul, pe cînd părăseau mansarda unui gabier.

— Am avut de-a face cu cîțiva oameni la vremea mea, Harve, și cred că îi apreciez într-un fel sau altul. Mai cunosc și cîteva lucruri despre mine însumi, adăugă el, iar, după o pauză în care șezură pe marginea unui chei, continuă : Oamenii își pot da seama aproape întotdeauna cînd cineva a acționat de unul singur, după care îl tratează pe acesta ca făcînd parte dintre ei.

— Uite-așa m-au tratat la cheiul lui Wouverman. Acum fac parte din echipaj. Disko le-a spus tuturor că mi-am cîștigat existența. Uită-te la palmele mele, spuse Harvey cu glas tînguitor, arătîndu-și palmele și frecîndu-le dezamăgit. Iar s-au muiat.

— Ține-le așa pentru următorii cîțiva ani, pînă cînd îți pui la cale educația. După aia ai timp destul să ți le întărești.

— Mda, așa cred, se auzi răspunsul, fără prea mare bucurie.

— Depinde de tine, Harve. Bineînțeles că te poți refugia în dosul mamei tale, și să o pui să se agite după nevricalele tale, și încăpățînarea ta și toate prostiile astea.

— Am făcut eu așa ceva ? întrebă Harvey cu un sentiment de neliniște.

— Tu știi la fel de bine cum știu eu că nu pot face nimic din tine dacă nu te porți corect cu mine, spuse tatăl său întorcîndu-se spre el și întinzîndu-i o mînă prelungă. Mă pot ocupa de tine singur, dacă rămîi singur, dar nu mă pot ocupa și de tine și de Mama. Oricum, viața e prea scurtă.

— Asta nu prea face mult din mine, nu ?

— Cred că e și greșeala mea într-o anumită măsură ; dar dacă vrei să cunoști adevărul, n-ai prea fost cine știe ce pînă în ziua de azi. Ori, poate că ai fost ?

— Hmm ! Disko crede... Ascultă, cam cît crezi că te-a costat să mă educi de la început pînă în prezent ? Cu totul, una peste alta ?

— N-am ținut niciodată socoteală, răspunse Cheyne, zîmbind. Dar dacă ar fi să apreciem, în dolari și cenți, cred că s-ar ridica la patruzeci de mii, poate șaizeci. Tînăra generație se ridică sus de tot, are nevoie de tot felul de lucruri, se plictisește de ele, iar bătrînul plătește nota.

— Iar toate astea înseamnă un capital îngropat ? întreabă Harvey, fluierînd, deși în sufletul său era încîntat că educația lui costase atît de mult.

— Investit, Harve, investit. Cel puțin, așa sper.

— Punînd la socoteală numai treizeci de mii, cei treizeci pe care i-am cîștigat reprezintă numai zece cenți la sută. E al naibii de puțin, spuse Harvey, dînd din cap cu solemnitate.

Cheyne rise pînă cînd era cît pe-aci să cadă în apă.

— Disko a cîștigat mult mai mult decît atît de pe urma lui Dan de cînd acesta avea doar zece ani. Iar Dan e la școală jumătate de an.

— Va să zică asta te interesează ?

— Nu, nu urmăresc nimic. Nu mă interesează nimic pentru mine în clipa asta... Asta-i tot. Ar trebui să fiu admonestat.

— N-o pot face, bătrîne, sau, poate că aș face-o, dacă eram învățat în felul acesta.

— În cazul acesta mi-aș fi amintit de tine pînă în ultima zi a vieții mele, și nu te-aș fi iertat niciodată, spuse Harvey, cu bărbia sprijinită pe pumnii strînși.

— Exact. Cam asta aș face și eu, înțelegi ?

— Înțeleg. Greșeala-i a mea și a nimănui altcuiva. Oricum, ceva trebuie făcut în legătură cu asta.

Cheyne scoase un trabuc din buzunarul de la vestă, îl mușcă la un capăt și începu să fumeze. Tatăl și fiul semănau foarte mult. Barba ascundea gura bătrînului Cheyne, iar Harvey avea nasul ușor acvilin al tatălui său, ochii negri, apropiați și pomeții obrajilor înguști, ridicați.

Cu o tentă maronie, ar fi formai imaginea foarte pitorească a unui Indian din cărțile de povești.

— Deci poți porni chiar de aici, spuse Cheyne, fără grabă, costîndu-mă între șase și opt mii pe an pînă cînd vei avea drept de vot. Ei bine, atunci te vei putea numi un bărbat adevărat. Din momentul acela poți să mergi mai departe, trăind pe spinarea mea la valoarea de patruzeci sau cincizeci de mii, fără a mai pune la socoteală ce-ți va da mama-ta, cu valet și yacht, ori o fermă-fantezie, unde să-ți închipui că crești cai, și că joci cărți cu cei de seama ta.

— La fel ca Lorry Tuck ? interveni Harvey.

— Așa e, ori ca cei doi băieți De Vitré, sau ca fiul bătrînului McQuade. California e plină de ei, iar aici avem un specimen din Est, chiar cînd stăm noi de vorbă.

Un yacht cu motor, negru și strălucitor, cu cabina furniruită în mahon, cu habitaclul nichelat și tendele vopsite în roz și alb, pufăia în port, arborînd drapelul unui club new-yorkez. Doi tineri, îmbrăcați în ceea ce ei își închipuiau a fi costume de navigatori, jucau cărți la lumina de bar de zi pe care le-o oferea cerul. Două femei cu umbrele roșu-albastre îi priveau și rîdeau zgomotos.

— Nu mi-ar place să mă prindă vreo adiere, cît de mică, pe barca asta. N-are nici un fel de traverse, comentă Harvey cînd yachtul se opri pentru a-și ridica o baliză.

— După criteriilor lor, se distrează. Pot să-ți ofer asta, ba chiar de două ori mai mult, Harve. Cum ți-ar place ?

— Doamne Sfinte ! Nu așa se aruncă un pui peste bord, făcu Harvey, cu ochii țintă la yacht. Dacă n-aș putea să dau drumul la un scripete mai bine de așa, aș rămîne la țărm... Și ce se întîmplă dacă nu-mi place ?

— Rămîi la țărm, sau ce altceva ?

— Yacht, și fermă, și să trăiesc pe spinarea bătrînului, și să mă dau în dosul mamei cînd am necazuri, comentă Harvey cu sclipire în ochi.

— Păi, în cazul acesta, mergi alături de mine, fiule.

— Pe zece dolari pe lună ? întrebă el cu o altă sclipire în ochi.

— Nici un cent mai mult pînă cînd nu-i meriți, și timp de cîțiva ani nici nu pui tu mîna pe bani.

— Aș prefera să încep să mătur biroul — oare nu încep așa marii afaceriști ? — și să pun acum mîna pe ceva decît...

— Știu, toți simțim astfel. Dar cred că putem angaja oameni pentru tot măturatul de care avem nevoie. Am făcut eu însumi greșeala de a începe prea repede.

— O greșeală de treizeci de milioane, nu ? Aș risca și eu pentru suma asta.

— Am pierdut ceva, și am cîștigat ceva. Îți voi povesti.

Cheyne se trase de barbă și zîmbi, privind apa liniștită, și vorbind departe de Harvey care, în cele din urmă, își dădu seama că tatăl său îi istorisește povestea vieții lui. Vorbea cu o voce joasă, egală, fără gesturi și fără nuanțe. Era povestea pentru care o duzină de jurnaliști de prima mînă ar fi plătit bucuroși mulți dolari — povestea a patruzeci de ani de viață, care era, totodată, povestea tuturor celor din New West, care încă nu a fost scrisă.

Povestea începea cu un copil fără familie, rămas de capul lui în Texas, și continua trecînd, fantastic, prin sute de schimbări și secvențe de viață, dintr-un stat vestit în altul, din orașe care se ridicau într-o lună și dispăreau într-un singur sezon, la aventuri nesăbuite în colonii și mai sălbatice care acum sînt municipalități respectabile, cu străzi pavate. Cuprindea construcția a trei căi ferate și distrugerea deliberată a celei de-a patra. Se referea la vapoare, orașe și mine, și păduri, și la oameni de toate neamurile de sub soare care navigau, creau, ciopleau și le săpau pe toate acestea. Pomenea despre șansele unor bogății uriașe aruncate în fața unor ochi care nu pot vedea, ori pierdute printr-o simplă întîrziere sau accident de călătorie ; și prin aceste nebune schimbări de stări

de lucruri, uneori călare, cel mai adesea pe jos, cînd bogat, cînd sărac, angajat sau şomer, coborînd şi ridicîndu-se, marinar, muncitor la calea ferată, contractor, patron de pensiune, ziarist, inginer, comis-voiajor, agent de vînzări-cumpărări, politician, escroc, vînzător de spirtoase, proprietar de mine, speculant, crescător de vite ori vagabond, se mişca Harvey Cheyne, activ şi calm totodată, urmărindu-şi propriile sale scopuri şi, zicea el, gloria şi progresul propriei sale ţări.

Îi povesti despre credinţa care nu-l părăsise niciodată, nici măcar atunci cînd rămînea agăţat de limita zdrenţuită a disperării — credinţa care vine din cunoaşterea oamenilor şi a lucrurilor. Ca şi cum ar fi vorbit de unul singur, insistă asupra curajului deosebit şi resurselor personale de care dăduse dovadă în orice moment. Lucrul acesta îi era atît de bine întipărit în minte că nici măcar nu schimbă tonul. Descrise cum îi depăşise pe duşmanii săi, ori cum îi iertase, la fel cum şi ei îl întrecuseră ori îl iertaseră în acele zile lipsite de griji, cum implorase, linguşise ori bruscase oraşe, companii sau sindicate, doar pentru binele lor veşnic ; în sfîrşit, îi povesti cum se tîrîse pe lîngă, printre, ori pe sub munţi şi văi, trăgînd după el o cale ferată urmînd sfoara întinsă între doi ţăruşi, şi cum, la sfîrşit, s-a liniştit, în vreme ce comunităţi obscure sfîşiau ultimele fragmente ale caracterului său.

Harvey ascultă istorisirea aproape fără să respire, cu capul lăsat puţin pe o parte, cu ochii aţintiţi pe chipul tatălui său, pe cînd amurgul se schimba în noapte iar capătul aprins al havanei lumina obrajii brăzdaţi şi sprîncenele groase. I se părea că priveşte o locomotivă străbătînd ţara pe timp de noapte, parcurgînd o milă între două deschideri ale uşii cuptorului, dar această locomotivă putea vorbi, iar vorbele îi mergeau băiatului pînă în adîncul sufletului. În sfîrşit, Cheyne aruncă ce mai rămăsese din trabuc şi amîndoi înaintară prin întuneric, ascultînd clipocitul apei.

— N-am mai spus nimănui lucrurile acestea, spuse tatăl.

— Nu cred că există altceva mai grozav, răspunse Harvey cu răsuflarea întretăiată.

— Asta este ce am dobîndit. Dar ajung acum și la ce nu am dobîndit. N-o să ți se pară cine știe ce, dar nu vreau să ajungi bătrîn ca mine înainte de a afla. Desigur, știu să mă port cu oamenii, și nu sînt un prost în domeniul meu, dar... dar... nu mă pot întrece cu omul care a învățat. Tot ce știu am învățat din mers, și cred că asta o poate observa oricine.

— Eu n-am observat niciodată așa ceva, răspunse fiul revoltat.

— Vei observa în cele din urmă, Harve. Vei observa de îndată ce vei termina colegiul. Nu știu eu ? Nu cunosc eu privirea din ochii oamenilor cînd mă consideră un „gunoier", asta e vorba lor ? Da, pot să-i fac fărîme, dar nu mă pot duce peste ei să-i strivesc acolo unde trăiesc. Nu spun că sînt mult prea sus, dar eu simt că sînt, cumva, foarte, foarte departe. Acum șansa e de partea ta. Va trebui să absorbi toată învățătura care există în jurul tău, și vei trăi cu o mulțime de oameni care fac același lucru. Vor face treaba asta pentru maxim cîteva mii de dolari pe an, dar să nu uiți că tu o vei face pentru milioane. Vei învăța noțiuni de drept atît cît ai nevoie ca să-ți îngrijești proprietatea cînd eu nu voi mai fi, și va trebui să fii tare cu cei mai buni oameni de pe piață (îți vor fi utili mai tîrziu); mai presus de toate, Harve, va trebui să te așezi cu burta pe carte, în cel mai strict sens al cuvîntului. Nimic altceva nu valorează mai mult, și va valora din ce în ce mai mult cu fiecare an care trece, în țara noastră — și în afaceri, și în politică. Te vei convinge singur.

— Nu prea e cine știe ce bucurie pentru mine în afacerea asta, spuse Harvey. Patru ani la colegiu ! Mai bine alegeam valetul și yachtul.

— Nu face nimic, fiule, insistă Cheyne. Îţi investeşti capitalul acolo de unde vei avea cele mai mari profituri, şi cred că nu vei găsi averea noastră micşorată cît de cît atunci cînd vei fi gata să o iei în primire. Gîndeşte-te bine şi spune-mi ce-ai hotărît în dimineaţa următoare. Iar acum, grăbeşte-te ! Întîrziem la masă.

Întrucît nu fusese decît o discuţie de afaceri, Harvey nu consideră necesar să-i spună ceva mamei sale, iar Cheyne, natural, împărtăşi acelaşi punct de vedere. Dar doamna Cheyne înţelese şi se temu şi se simţi puţin geloasă. Băiatul ei, care se purta atît de grosolan cu ea, era plecat, iar în locul său apăruse un tînăr cu o figură inteligentă, anormal de tăcut, care se adresa de cele mai multe ori tatălui său. Înţelegea că e vorba despre afaceri, care depăşeau atribuţiile ei. Iar dacă a avut unele îndoieli, acestea au fost rezolvate cînd Cheyne plecă la Boston şi reveni cu un nou inel de diamant.

— Şi ce ziceţi că aţi făcut voi doi ? întrebă ea cu un zîmbet şters, răsucind inelul la lumină.

— Am vorbit, Mamă, am vorbit. Nu-i nimica rău cu Harvey al nostru.

Într-adevăr, nu era nimic rău. Băiatul făcuse un tratat de unul singur. Căile ferate, explicase el cu gravitate, îl interesau la fel de puţin ca minele, cheresteaua sau imobilele. Ceea ce sufletul său dorea cel mai mult era conducerea vaselor recent cumpărate de tatăl său. Dacă aşa ceva îi putea fi promis în ceea ce el socotea a fi un termen rezonabil, el, Harvey, garanta sîrguinţă şi seriozitate la colegiu timp de patru sau cinci ani. Pe timpul vacanţei urma să i se asigure acces deplin la toate detaliile legate de funcţionarea liniei — nu pusese mai mult de două mii de întrebări în legătură cu asta — de la cele mai secrete documente din seifurile tatălui său pînă la remorcarea în portul San Francisco.

— S-a făcut, acceptă Cheyne, în cele din urmă. Îţi vei schimba părerea pe puţin de douăzeci de ori pînă vei

termina colegiul, asta e lucru sigur ; dar dacă prinzi problema așa cum trebuie, și dacă nu renunți înainte de a împlini douăzeci și trei de ani, îți voi trece toată afacerea pe numele tău. Ce zici de asta, Harve ?

— Nici gînd ! Niciodată nu face să împarți o afacere care merge bine. Oricum, e destulă concurență pe lume și fără asta și, așa cum bine spune Disko, „rudele de sînge trebuie să se țină aproape". Echipajul său niciodată nu se întoarce împotriva lui. Asta-i și unul din motivele pentru care cîștigă atît de bine. Ascultă, *We're Here* pleacă luni. Nu stau prea mult la țărm, după cum se vede.

— Mda, cred, și noi ar cam trebui să plecăm. Mi-am lăsat afacerile agățate de două fire între două oceane, și e vremea să le pun iar pe roate. Nu-mi prea place s-o fac, la drept vorbind. N-am mai avut o vacanță de asta de vreo douăzeci de ani.

— Nu putem pleca fără să-l petrecem pe Disko, spuse Harvey, iar luni este Ziua Comemorării. Hai să stăm măcar pentru asta.

— Ce afacere mai e și asta cu comemorarea ? I-am auzit vorbind și la pensiune, spuse Cheyne, fără fermitate, nedorind să strice zilele de glorie.

— Păi, după cîte știu eu, chestia asta e un fel de serbare cu cîntece și dansuri, organizată pentru clienții de pe timpul verii. Disko nu pune prea mare preț pe asta pentru că, zice el, nu-i decît o colectă pentru văduve și orfani. Disko e un independent. N-ai băgat de seamă ?

— Ba da, puțin, ici și colo. Deci e un spectacol al celor din oraș ?

— E o adunare, o dată pe vară. Se citesc numele celor înecați, ori dispăruți de la ultima întrunire, se țin discursuri, recitări și toate cele. Apoi, zice Disko, secretarii societăților filantropice se duc în dos și se ceartă pe ciolan. Serbarea cea mare, zice el, are loc primăvara. Toți preoții dau o mînă de ajutor, și nu sînt alți chiriași prin oraș, ca vara.

— Am înțeles, spuse Cheyne, cu acea înțelegere sclipitoare și fără cusur a unuia născut și crescut în spiritul mîndriei de orășean. Rămînem de Ziua Comemorării și plecăm după prînz.

— Cred că voi da o fugă pînă la Disko, să-l conving să-și adune tot echipajul înainte de a ridica ancora. Va trebui să fiu cu ei, bineînțeles.

— O, deci așa stă treaba, spuse Cheyne. Eu nu sînt decît un amărît de sezonier, pe cînd tu...

— Un pescar de pe Bancuri, în carne și oase, îi strigă Harvey în timp ce se urca într-un tramvai, Cheyne rămînînd cu visele lui binecuvîntate pentru viitor.

Lui Disko nu-i plăceau manifestările publice unde se făceau apeluri la mila participanților, dar Harvey susținu că toată frumusețea zilei va fi irosită dacă cei de pe *We're Here* nu sînt prezenți. Atunci Disko puse unele condiții. Auzise — era de-a dreptul incredibil cum toți știau ce fac semenii lor de-a lungul coastei —, auzise, deci, că o „femeie-actriță" din Philadelphia va lua parte la distracție, iar el presupunea că va cînta „Voiajul Căpitanului Ireson". Personal, el, Disko, punea tot atîta preț pe actrițe ca pe sezonierii din oraș, dar ce e drept, e drept, deși el însuși (în acest moment Dan pufni în rîs) greșise cîndva într-o problemă de judecată, așa ceva nu trebuie să se întîmple. Deci Harvey se întoarse în East Gloucester și petrecu o jumătate de zi explicînd unei actrițe amuzate, cu o reputație regească pe coastele a două oceane, semnificația intimă a greșelii pe care avea s-o facă, iar ea conveni că este corect, întocmai cum spusese Disko.

Cheyne știa, din experiența lui îndelungată, ce se va întîmpla, dar orice de genul unei distracții publice nu era altceva decît mîncare și băutură pentru sufletul unui om. Văzu tramvaiele grăbindu-se spre vest în dimineața fierbinte, picloasă, pline de femei în rochii ușoare, de vară, și bărbați albi la față, cu pălării de pai, abia ieșiți din birourile companiilor din Boston ; văzu mulțimea

de biciclete lîngă oficiul poştal, forfota oficianţilor ocupaţi, salutîndu-se unul pe celălalt, fluturarea drapelelor în aerul deja încărcat, şi pe omul cu un aer atît de important care stropea trotuarul de cărămizi.

— Mamă, spuse el, brusc, îţi mai aminteşti ? După ce Seattle a ars complet şi l-au construit la loc ?

Doamna Cheyne dădu din cap şi privi critic la strada întortocheată. Ca şi soţul ei, înţelegea aceste întruniri care aveau loc peste tot în Vest şi le compara una cu alta. Pescarii începură să se amestece cu mulţimea de la intrarea în primărie — portughezi cu bărbia albăstruie, femeile lor mergînd ori cu capul descoperit, ori învelit mai tot în basmale ; oameni din Noua Scoţie, cu ochii lor limpezi, ori din Provinciile Maritime ; francezi, italieni, suedezi şi danezi împreună cu echipajele venite la ţărm ale unor goelete de coastă şi pretutindeni femei în negru, care se salutau una pe alta cu o mîndrie mohorîtă, deoarece aceasta era marea lor zi. Şi mai erau preoţi de felurite credinţe — pastori ai unor congregaţii mari, poleite cu aur, veniţi la mare în vacanţă, împreună cu truditori obişnuiţi, de la preoţi ai Bisericii din Deal, pînă la luterani bărboşi, foşti marinari, prieteni la toartă cu oamenii de pe un mare număr de corăbii. Mai erau acolo proprietarii unor linii de transport, mari contribuabili ai societăţilor de binefacere, dar şi oameni mărunţi, cu puţinele lor bunuri scoase la licitaţie pe catarge, bancheri şi agenţi de asigurări, căpitani de remorchere şi vase de transport, fabricanţi de vele, instalatori, docheri, negustori de sare, constructori de corăbii şi dogari, într-un cuvînt, toate categoriile de oameni care pot fi întîlniţi într-un port.

Toţi se prelingeau pe lîngă şirurile de scaune înveselite de rochiile vizitatoarelor de sezon, iar unul din oficialii oraşului atîta se agită şi asudă printre ei încît pînă la urmă strălucea el însuşi, din cap pînă în picioare, de pură mîndrie civică. Cheyne discutase cu el vreo cinci

minute cu cîteva zile mai devreme și între cei doi era de-acum o înțelegere deplină.

— Ei bine, domnule Cheyne, ce părere aveți despre orașul nostru ? Da, doamnă, vă puteți așeza oriunde doriți. Cred că și acolo, în Vest, aveți asemenea lucruri.

— Da, dar nu de atîția ani ca aici.

— Asta cam așa este. Ar fi trebuit să participați la manifestări cînd am sărbătorit a două sute cincizecia aniversare. Ascultați-mă, domnule Cheyne, bătrîna așezare a fost la înălțime.

— Așa am auzit și eu. Oricum, meritã. Ce se întîmplă, totuși, cu orașul că nu are un hotel de clasa întîi ?

— Chiar acolo, pe dreapta, la Pedro. Destule locuri pentru dumneavoastră și cei care vă însoțesc. Vedeți, asta le spun eu tot timpul, domnule Cheyne. Sînt o mulțime de bani băgați în el, dar cred că asta nu vă afectează. Ceea ce vrem noi este...

O mînă grea coborî pe umărul său îmbrăcat în postav negru, subțire, iar îmbujoratul căpitan al unei golete care transporta cărbune și gheață pe coastă îl întoarse cu fața spre el.

— Tunete și fulgere ! Ce vă trece prin minte cînd dați legi în orașul ăsta în vreme ce toți oamenii cinstiți sînt pe mare ? Hai ? Orașul e uscat ca un hering și pute mai rău decît înainte de a pleca eu. Măcar să ne fi lăsat un local pentru băuturi ușoare.

— Asta nu s-ar părea să te fi împiedicat de la a-ți lua porția și în dimineața aceasta, Carson. Mă ocup eu mai tîrziu și de treaba asta. Stai pe scaunul de lîngă ușă și mai cîntărește-ți argumentele pînă mă întorc eu.

— La ce-mi folosesc mie argumentele ? La Miquelon șampania e optîspe dolari lada, iar... vru să continue căpitanul, dar un preludiu la orgă îl reduse la tăcere și îl făcu să ia loc.

— Orga noastră cea nouă, îi spuse oficialul, cu mîndrie, lui Cheyne. Ne-a costat și asta patru mii de dolari. Trebuie să facem niște concesionări anul viitor, ca s-o achităm. N-am intenționat să le permit preoților să-și aducă toată religia lor la convenția noastră. Aceia sînt cîțiva din orfanii noștri care se ridică să cînte. Soția mea i-a învățat. Ne vedem mai tîrziu, domnule Cheyne. E nevoie de mine la tribună.

Vocile înalte, limpezi și sincere ale copiilor acoperiră zgomotele făcute de ultimii întîrziați care își ocupau locurile :

„O, voi Lucrări ale Domnului, lăudați-L pe Domnul : lăudați-L voi și slăviți-L în veci !"

Femeile se aplecau în față să vadă mai bine, în timp ce versetele care se repetau umpleau aerul. Domna Cheyne, împreună cu altele, începu să respire mai sacadat ; nu-și imaginase vreodată că sînt atîtea văduve pe lume și instinctiv îl căuta din ochi pe Harvey. Acesta îi găsise pe cei de pe vasul *We're Here* undeva, în spatele auditoriului, și stătea, ca și cum acela îi era locul, între Dan și Disko. Unchiul Salters, reîntors, cu o seară înainte, împreună cu Penn de la Pamlico Sound, îl primise cu suspiciune.

— Încă nu au plecat ai tăi ? mîrîise el. Ce faci aici, tinere ?

„O, voi mări și rîuri, binecuvîntați-L pe Domnul ; lăudați-L și preamăriți-L în veci !"

— Ce, n-are dreptul ? întrebase Dan. A fost și el acolo, ca toți ceilalți.

— Da ' nu în hainele alea, nu se lăsase Salters.

— Ține-ți gura, Salters, spuse Disko. Iar te-a cuprins ranchiuna. Rămîi pe locul tău, Harve.

În cele din urmă se ridică și luă cuvîntul oratorul ocazici, un alt stîlp al municipalității, urînd întregii adunări un cald bun-venit la Gloucester, scoțînd în evidență, ca din întîmplare, acele aspecte prin care orașul se ridica deasupra restului lumii. Apoi se referi la bogăția maritimă a orașului, menționînd prețul care trebuie plătit pentru recoltele anuale. Aveau să audă mai tîrziu numele morților și dispăruților — o sută șaptesprezece cu toții. Văduvele făcură ochii mari și se priviră una pe alta. Orașul lor nu se putea lăuda cu fabrici și manufacturi impunătoare. Fiii săi lucrau pentru răsplata pe care o putea oferi marea. Iar ei toți știau că nici Bancurile, nici mările dintre ele nu erau pășuni pentru vite. Cel mai important lucru pe care-l puteau realiza cei de pe țărm era să ajute văduvele și orfanii și, după cîteva considerațiuni de ordin general, profită de ocazie pentru a mulțumi, în numele orașului, tuturor acelor care consimțiseră, dintr-un așa ales spirit public, să participe la manifestările prilejuite de acest eveniment.

— Pur și simplu nu-mi plac părțile alea în care cerșește, spuse Disko cu nemulțumire în glas. Nu le formează oamenilor o imagine corectă despre noi.

— Dacă oamenii n-ar fi precauți ca să pună deoparte atunci cînd au ocazia, replică Salters, e în natura lucrurilor că ar avea de ce să se rușineze. Ține minte ce-ți spun, tinere. Bogățiile nu durează mai mult de un sezon, dacă le risipești pe lucruri scumpe.

— Dar să pierzi totul, totul, spuse Penn, ce te faci atunci ? Odată cu — ochii albaștri, umezi, priveau în sus și în jos de parcă ar fi căutat ceva de care să se fixeze —,

odată am citit, cred că într-o carte, despre o corabie unde toți s-au înecat cu excepția unuia, iar acesta mi-a spus...

— Prostii ! interveni Salters, întrerupîndu-l. Citește mai puțin și ocupă-te mai mult de mîncarea ta, și atunci aproape c-ai să-ți cîștigi existența Penn.

Harvey, înghesuit între pescari, simțea un fior care se furișa, se strecura, furnicîndu-l, din creștet pînă în tălpi. Îl lua cu frig, deși era o zi înăbușitoare.

— Asta-i actrița din Philadelphia ? întrebă Disko Troop strîmbîndu-se spre scenă. Ai aranjat treaba cu bătrînul Ireson, Harve ? Acum știi de ce.

Femeia nu prezentă „Voiajul lui Ireson", ci un fel de poem despre un port de pescari pe nume Brixham și o flotă de traulere care lupta cu furtuna pe timp de noapte, în vreme ce femeile făceau un foc de orientare la capătul cheiului cu tot ce le cădea în mînă.

„Bătrînei pătura i-o luară,
Ea tremura și-i implora,
Leagănul pruncului îl luară
Că nu știa, că nu știa."

— Bine-a zis-o ! spuse Dan, privind peste umărul lui Jack. Grozav ! Cred că a costat o groază de bani.

— Cocină de porci ! făcu omul din Galway. Port slab luminat, Danny.

„Și nici măcar n-aveau habar
De ard un foc de bucurie,
Sau rugul funerar."

Minunata ei voce îi prinse pe ascultători de coardele inimii, și cînd le spuse cum echipajele scufundate erau aruncate la țărm, vii și morți deopotrivă, iar ele cărau cadavrele la lumina focurilor, întrebînd „Copile, acesta este

tatăl tău ?“ ori „Femeie, acesta ţi-e omul ?“, din întreaga sală se auzeau respiraţii întretăiate.

„Iar cînd din Brixham pleacă iară
Să-nfrunte mările, ne'nvinse,
Doar dragostea le împresoară
Pe pînzele spre zări întinse.“

Cînd termină, se auziră puţine aplauze ; femeile îşi căutau batistele iar bărbaţii priveau spre tavan cu ochii strălucind de lacrimi.

— Hm, făcu Salters, te costă un dolar ca să auzi aşa ceva la oricare teatru, poate chiar doi. Sînt unii, presupun, care-şi pot permite. Mie mi se pare că sînt bani aruncaţi. Ierusalime, cum a ajuns căpitanul Bart prin locurile astea ?

— Nu l-au putut opri, explică unul din Eastport, aflat în spatele lor. E poet şi urmează să-şi recite bucata. E şi el tot unul de-al nostru.

Dar nu le spuse că, de fapt, căpitanul Bart Edwardes se străduia de cinci ani consecutivi să fie lăsat să recite un poem propriu la Ziua Comemorării din Gloucester. Un comitet amuzant şi epuizat îşi dăduse, în cele din urmă, consimţămîntul. Simplitatea şi fericirea curată a bătrînului de pe scenă, în cele mai bune haine ale lui de duminică, avură darul de a cuceri auditorul înainte chiar de a deschide gura. Ascultară fără să murmure treizeci şi şapte de strofe croite din topor, descriind în totalitate pierderea goeletei „Joan Hasken“, dincolo de Bancuri, în timpul furtunii din 1867, iar cînd ajunse la capăt, toţi izbucniră în ovaţii. Un reporter din Boston cu vederi mai largi se strecură după el pentru a obţine o copie a epopeii şi un interviu cu autorul. Din acest moment, viaţa pămîntească nu mai avea ce-i oferi căpitanului Bart Edwardes, fost vînător de balene, marangoz, pescar şi poet, în al şaptezeci şi treilea an al vieţii sale.

— Ei, asta numesc eu un lucru cu bun-simț, spuse omul din Eastport. Am avut în mîinile mele tot ce-a scris el, exact cum a citit, și pot să jur că n-a sărit nimic.

— Păi dacă Dan, aici de față, n-ar putea face ceva mai bun, cu o singură mînă, înainte de micul dejun, ar trebui penalizat, comentă Salters, susținînd onoarea celor din Massachussetts pe baza unor principii generale. Nu că trebuie să recunosc eu că e deosebit de priceput... pentru Maine, și totuși...

— Cred că Unchiul Salters o să moară în cursa asta. E primul compliment pe care mi l-a făcut vreodată, spuse Dan zîmbind cu înțeles. Dar ce ai, Harve ? Ești foarte tăcut și cam verde la față. Ți-e cumva rău ?

— Nu știu ce am, răspunse Harvey. Mi se pare că ce am în trup nu mă mai încape. Mă simt balonat și mi-e frig.

— Dispepsie ? Mda, destul de neplăcut. Să așteptăm citirea listei, după care plecăm ca să prindem fluxul.

Văduvele — crau aproape toate realizarea acelui sezon de pescuit — se țineau tari, ca oamenii cu sînge rece, care urmează a fi împușcați, pentru că știau ce le așteaptă. Fetele în vacanță, cu rochiile lor roz și albastre, încetară să mai sporovăiască despre minunatul poem al căpitanului Edwardes, și priviră înapoi să vadă ce se întîmplă. Pescarii se împinseră în față cînd acel oficial al orașului care conversase cu Cheyne se cocoță pe platformă și începu să citească lista de pierderi a anului, împărțind-o pe luni. Victimele ultimului septembrie erau mai ales bărbații neînsurați și străini, dar glasul său răsuna foarte puternic în tăcerea din sală.

„Septembrie, 9 — goeleta «Florrie Anderson» pierdută, cu tot echipajul, dincolo de Georges.

— Robert Pitman, căpitan, 50, neînsurat, Strada Mare, City.

— Emil Olsen, 19, neînsurat, Str. Hammond 329, City, Danemarca.

— Oscar Standberg, neînsurat, 25, Suedia.

— Pedro, probabil din Madeira, neînsurat, pensiunea lui Keene, tot în City.

— Joseph Welsh, alias Joseph Wright, 30, St. John's, Terra-Nova."

— Nu în septembrie, în august, răsună o voce din sală.

— S-a îmbarcat la St. John's, spuse cititorul, verificînd lista.

— Știu bine. E în august. Nepotul meu.

Cititorul făcu o corectură cu creionul pe marginea listei și reluă :

„Aceeași goeletă :

— Albert May, 27, neînsurat, Str. Rogers, City.

Septembrie, 27 — Orvin Dollard, 30, însurat, înecat într-o barcă, dincolo de Eastern Point."

De data aceasta își atinse ținta, pentru că una dintre văduve tresări de pe locul unde se afla așezată, frîngîndu-și mîinile. Doamna Cheyne, care ascultase cu ochii larg deschiși, ridică și ea capul și simți că se înăbușe. Mama lui Dan, cu cîteva locuri mai la dreapta, o văzu, o auzi și se mută repede lîngă ea. Citirea listei continuă. Pînă cînd ajunseră în ianuarie și februarie loviturile se succedară cu rapiditate, iar văduvele respirau printre dinți.

„Februarie, 14 — goeleta «Hary Randolph» și-a pierdut catargul în drum spre casă din Terra-Nova ; Asa Musie, însurat, 32, Strada Mare, City, pierdut peste bord.

Februarie, 23 — goeleta «Gilbert Hope» ; s-a pierdut într-o barcă Robert Beavon, 29, însurat, de loc din Pubnico, Nova Scoția."

Dar soția lui se afla în sală. Auziră un strigăt slab, ca și cum ar fi fost lovit un animal mic. Strigătul fu imediat înăbușit și o fată plecă, împleticindu-se, din sală. Sperase la disperare luni de zile, pentru că unii din cei pierduți în bărci fuseseră salvați în mod miraculos de navele care

navigau în apele adînci. Acum era sigură, iar Harvey îl văzu pe polițistul de pe trotuar strigînd la o trăsură să oprească.

— Costă cincizeci de cenți pînă la depozite, începu vizitiul, dar cum polițistul ridică brațul, continuă — Oricum, tot mă duceam acolo. Hai ,urcă. Fii atent, Alf, data viitoare cînd n-oi avea felinarele aprinse să nu te iei de mine. Ne-am înțeles ?

Ușa se închise pe pata de soare strălucitor, iar ochii lui Harvey se întoarseră din nou spre cititor și lista lui nesfîrșită.

„Aprilie, 19 — goeleta «Mamie Douglas» s-a pierdut pe bancuri cu întregul echipaj.
— Edward Canton, 43, căpitan, însurat, City.
— D. Hawkins, alias Williams, 34, însurat, Shelbourne, Nova Scoția.
— G.W. Clay, de culoare, 28, însurat, City."

Și așa mai departe, fără sfîrșit. Harvey simțea noduri mari ridicîndu-i-se în gît, iar stomacul îi reamintea de ziua cînd căzuse de pe pachebot.

„Mai, 10 — goeleta «We're Here»".

În acest moment Harvey simți cum sîngele îi clocotește în tot corpul.

— „Otto Svendson, 20, neînsurat, City, pierdut peste bord." Încă o dată se auzi un strigăt slab, sfîșietor, de undeva din spatele sălii.

— N-ar fi trebuit să vină ! N-ar fi trebuit să vină, repetă Jack plin de milă.

— Nu te împinge, Harve, făcu Dan, nemulțumit, dar Harvey nu mai auzi altceva, restul se transformă în întuneric luminat de roți de foc. Disko se aplecă în față și-i vorbi soției sale, care stătea cu un braț în jurul doamnei

Cheyne, cu celălalt ținîndu-i mîinile agitate, frămîntate, cu degetele pline de inele.

— Pleacă-ți capul, chiar acum, șopti ea. Se termină într-o clipă.

— Nu pot ! Nu vreau ! O, lasă-mă... răspunse doamna Cheyne fără a ști prea bine ce vorbește.

— Trebuie, repetă doamna Troop. Copilul dumitale tocmai a leșinat. Unii așa fac, atunci cînd cresc. Vrei să ai grijă de el ? Putem ieși pe partea asta. Liniște ! Ușurel... vino cu mine ! Haide, dragă, doar sîntem amîndouă femei. Trebuie să ne îngrijim bărbații. Vino !

Cei de pe *We're Here* străbătură prompt mulțimea ca o adevărată gardă personală, iar cel pe care-l așezară pe o bancă în foaier era un Harvey foarte alb la față și tulburat.

— O preferă pe mama lui, se auzi singurul comentariu al doamnei Troop, cînd mama se apleca asupra fiului său.

— Cum de ți-ai închipuit că va putea suporta ? îi strigă ea plină de indignare lui Cheyne, care nu scosese nici o vorbă. A fost groaznic, groaznic ! N-ar fi trebuit să venim. Totul e rău și de nesuportat ! Nu... nu e-n regulă ! De ce... de ce n-au publicat lucrurile astea în ziar, unde le e locul ? Te simți mai bine, dragule ?

— Cred că mă simt bine, răspunse Harvey, de-a dreptul rușinat și încercînd să se ridice în picioare, și rîzînd cam cu jumătate de gură. Cred că a fost ceva, ce-am mîncat la micul dejun.

— Poate cafeaua, spuse Cheyne, al cărui chip era tot numai linii dure, de parcă ar fi fost dăltuit în bronz. Nu ne mai întoarcem acolo.

— Iar eu spun că n-ar fi rău să mergem pe chei, spuse Disko. Aerul curat o va înviora pe doamna Cheyne.

Harvey anunță că niciodată nu se simțise mai bine în viața lui, dar numai cînd o văzu pe *We're Here*, abia ieșită din mîinile docherilor, la cheiul lui Wouverman, uită de toate senzațiile neplăcute într-un amestec ciudat de mîndrie și tristețe. Alți oameni, sezonieri și alții ca ei, se jucau în bărci, ori priveau marea de la capătul digurilor. Dar el înțelegea lucrurile din interiorul lor, mult mai multe lucruri decît îi treceau prin minte. Cu toate acestea, îi venea să se așeze și să urle, pentru că mica goeletă pleca. Doamna Cheyne nu făcea altceva decît să plîngă la fiecare pas, spunîndu-i cele mai extraordinare lucruri doamnei Troop, care îi vorbea ca unui copil mic pînă cînd Dan, căruia nu i se mai vorbise așa de la șase ani, fluieră tare.

În felul acesta vechiul echipaj — Harvey se simțea ca unul din cei mai bătrîni dintre marinari — coborî pe vechea goeletă, printre bărcile scorojite, pe cînd Harvey dezlegă parîma de pe capul cheiului iar ei împinseră goeleta cu mîinile. Fiecare dorea să spună atît de multe încît nimeni nu spunea nimic deosebit. Harvey îl rugă pe Dan să aibă grijă de cizmele lui Salters și de ancora bărcii lui Penn, iar Jack Lunganul îl rugă pe Harvey să nu uite lecțiile de navigație, dar glumele nu aveau nici un haz în prezența celor două femei, și e greu să fii amuzant cu apa verde a portului mărind depărtarea dintre buni prieteni.

— Sus trinca ! strigă Disko punînd mîna pe timonă de îndată ce simți vîntul. Rămîi cu bine, Harve. Nu știu cum se face, dar am ajuns să mă gîndesc mult la tine și la ai tăi.

Apoi goeleta se îndreptă atît încît nu se mai auziră, iar ei se așezară și o priviră pînă la ieșirea din port. Doamna Cheyne nu mai contenea din plîns.

— Așa e, scumpa mea, spuse doamna Troop. Sîntem amîndouă femei, așa zic eu. Plîngi și o să te liniștești.

Numai Dumnezeu știe că plînsul nu mi-a făcut cine știe ce bine, dar tot El știe că am avut pentru ce plînge.

După cîțiva ani, pe cealaltă coastă a Americii, un tînăr ieși din ceața lipicioasă a mării și porni pe o stradă bătută de vînturi, flancată de case scumpe construite din lemn în așa fel ca să imite piatra. Către el, așa cum stătea el lîngă poarta de fier forjat, se îndreptă un alt tînăr, călare — iar calul, cumpărat cu o mie de dolari ar fi fost ieftin — și iată ce și-au spus :

— Bună, Dan !

— Bună, Harve !

— Care-s veștile bune ?

— Ei bine, sînt animalul acela care se numește ofiter secund. N-ai mai terminat cu colegiul ăla al tău plătit de trei ori și mai bine ?

— Cam așa ceva. Ascultă-mă, Leland Stanford Junior nu e o alternativă la *We're Here*, dar de la toamnă mă apuc de afaceri.

— Te referi la navele noastre ?

— La nimic altceva. Așteaptă, tu, pînă cînd îmi bag cuțitul în tine, Dan. Am de gînd să fac vechea linie să plîngă atunci cînd o voi lua eu în primire.

— Îmi asum riscul, spuse Dan cu un zîmbet frățesc, pe cînd Harvey descăleca și-l întreba dacă nu vrea să intre.

— Cred că de-aia m-ai și chemat. Ascultă, doctorul e pe-aici ? Într-o bună zi îl înec pe negrul ăsta trăznit, cu gluma lui afurisită cu tot.

Se auzi un chicotit ascuns dar triumfător cînd fostul bucătar de pe *We're Here* ieși din ceață pentru a prinde calul de hățuri. Nu permitea nimănui altcuiva să îndeplinească dorințele lui Harvey.

— Ceață deasă ca pe Bancuri, așa-i doctore ? întrebă Dan împăciuitor.

Dar Celtul negru ca cărbunele, cu previziunile lui, nu consideră potrivit să răspundă pînă cînd nu-l bătu pe

Dan pe umăr și pentru a douăzecea oară îi cîrîi în ureche profeția de demult :

— Stăpîn — slugă. Slugă — stăpîn. Ți-amintești, Dan Troop, ce ziceam ? Cînd eram pe *We're Here ?*

— Păi n-am să merg atît de departe încît să nu recunosc adevărul. A fost o corabie de toată isprava, și într-un fel sau altul, îi datorez foarte mult. Ei și tatei.

— La fel și eu, răspunse Harvey Cheyne.

Redactor : I. HINOVEANU
Tehnoredactor : D. LENCAR

Bun de tipar : 16.03.1992. Apărut 1992
Coli de tipar : 5,250

Tiparul executat sub comanda nr. 20088
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI" București
ROMÂNIA